

"СРПСКА БАНКА" АД, БЕОГРАД

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА
О ИЗВРШЕНОЈ РЕВИЗИЈИ
ГОДИШЊИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
ЗА 2022. ГОДИНУ

"СРПСКА БАНКА" АД, БЕОГРАД

**ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА О ИЗВРШЕНОЈ РЕВИЗИЈИ
ГОДИШЊИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2022. ГОДИНУ**

С А Д Р Ж А Ј

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ:

БИЛАНС УСПЕХА

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

БИЛАНС СТАЊА

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ

Број: 19/23

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА**Акционарима "Српске банке" а.д., Београд****Извештај о ревизији финансијских извештаја****Мишљење**

Извршили смо ревизију приложених годишњих финансијских извештаја "Српске банке" а.д., Београд (даље у тексту и: Банка), који укључују биланс стања на дан 31. децембра 2022. године, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину завршену на тај дан, као и напомене уз финансијске извештаје које укључују преглед значајних рачуноводствених политика и друге објашњавајуће информације.

По нашем мишљењу, финансијски извештаји истинито и објективно по свим материјално значајним питањима, приказују финансијско стање "Српске банке" ад, Београд на дан 31. децембра 2022. године, као и резултате њеног пословања и токове готовине за пословну годину завршену на тај дан, у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања ("МСФИ").

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије (ISA) и Законом о ревизији Републике Србије. Наше одговорности у складу са тим стандардима су детаљније описане у одељку „Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја“. Ми смо независни у односу на Банку у складу са етичким захтевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извештаја у Србији, и испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са овим захтевима. Сматрамо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући да обезбеде основу за наше мишљење.

Наглашавање питања

Скрећемо пажњу на Напомену 29. уз финансијске извештаје, у којој је обелодањено да је Банка дужна да обим и структуру свог пословања и ризичних пласмана усклади са лимитима прописаним Законом о банкама и одлукама Народне банке Србије (у даљем тексту: „НБС“). На дан 31. децембра 2022. године показатељ улагања банке у лица која нису лица у финансијском сектору и улагања у основна средства и инвестиционе некретнине није био усаглашен са прописаним лимитом НБС. Руководство Банке предузима све неопходне активности како би се показатељи довели у законски дефинисане оквире у најкраћем могућем року.

Наше мишљење не садржи резерву по овом питању.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима "Српске банке" а.д., Београд (Наставак)

Одговорност руководства и лица овлашћених за управљање за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за припрему и фер презентацију ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, као и за устројавање неопходних интерних контрола које омогућују припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство Банке је одговорно за процену способности Банке да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Банку или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извештавања Банке.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверења у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке; и издавање ревизорског извештаја који садржи мишљење ревизора. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са Међународним стандардима ревизије увек открити материјално погрешне исказе, ако такви искази постоје. Погрешни искази могу да настану услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са Међународним стандардима ревизије, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Исто тако, ми:

- Вршимо идентификацију и процену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавање и обављање ревизијских поступака који су прикладни за те ризике; и прибављање довољно адекватних ревизорских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање интерних контрола које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле Банке.
- Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима "Српске банке" а.д., Београд (Наставак)

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја (Наставак)

- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да Банка престане да послује у складу са начелом сталности.
- Вршимо процену укупне презентације, структуре и садржаја финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане основне трансакције и догађаји на такав начин да се постигне фер презентација.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Такође, достављамо лицима овлашћеним за управљање изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтевима у погледу независности и да ћемо их обавестити о свим односима и осталим питањима за која може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и где је то могуће, о повезаним мерама заштите.

Остале информације о годишњем извештају о пословању

Руководство Банке је одговорно за остале информације. Остале информације обухватају информације укључене у годишњи извештај о пословању (чији је саставни део и извештај о корпоративном управљању), али не укључују годишње финансијске извештаје и наш извештај независног ревизора о њима.

Наше мишљење о годишњим финансијским извештајима не обухвата остале информације, осим у мери у којој је то изричито наведено у делу нашег извештаја независног ревизора под насловом Извештај о другим законским и регулаторним захтевима, и ми не изражавамо било који облик закључка којим се пружа уверавање о њима.

У вези са нашом ревизијом годишњих финансијских извештаја, наша одговорност је да прочитамо остале информације и притом размотримо да ли постоји материјална недоследност између њих и финансијских извештаја, или да ли према нашим сазнањима стеченим током ревизије или на други начин, представљају материјално погрешна исказивања. Ако на основу рада који смо обавили, закључимо да постоји материјално погрешно исказивање осталих информација, од нас се захтева да ту чињеницу саопштим у извештају. У том смислу, не постоји ништа што би требало да саопштим у извештају.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима "Српске банке" а.д., Београд (Наставак)

Извештај о другим законским и регулаторним захтевима

У складу са захтевима који проистичу из члана 33. Закона о рачуноводству и члана 39. Закона о ревизији Републике Србије извршили смо захтеване радње у вези са годишњим извештајем о пословању (укључујући и извештај о корпоративном управљању – који чини његов саставни део) у циљу провере усклађености годишњег извештаја о пословању са годишњим финансијским извештајима Банке, као и проверу да ли је годишњи извештај о пословању (укључујући извештај о корпоративном управљању) састављен у складу са важећим законским одредбама.

По нашем мишљењу, годишњи извештај о пословању је:

- усклађен са годишњим финансијским извештајима Банке, и
- састављен у складу са важећим законским одредбама у складу са чланом 34. Закона о рачуноводству.

На основу познавања и разумевања Банке и његовог окружења, стеченог током ревизије или на други начин, нисмо утврдили материјално значајне погрешне наводе у годишњем извештају о пословању.

У Београду, 15. март 2023. године

„MOORE STEPHENS“
Ревизија и Рачуноводство “ д.о.о., Београд
Студентски трг 4/V

R. Vukosavljević

Ружица Вукосављевић
Лиценцирани овлашћени ревизор

„MOORE STEPHENS“
Ревизија и Рачуноводство “ д.о.о., Београд
Студентски трг 4/V

Богољуб Алексић
Директор

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2022. године
(У хиљадама динара)

	<u>Напомене</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
ПРИХОДИ И РАСХОДИ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Приходи од камата	5	563.822	479.297
Расходи од камата	5	(228.939)	(123.967)
Нето приход по основу камата		334.883	355.330
Приходи од накнада и провизија	6	238.068	161.346
Расходи накнада и провизија	6	(41.477)	(11.095)
Нето приход по основу накнада и провизија		196.591	150.251
Нето добитак/(губитак) по основу промене фер вредности финансијских инструмената	9	(3.935)	(118)
Нето добитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности	10	2.706	19.084
Нето добитак по основу заштите од ризика	11	29	-
Нето (расход) / приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	7	4.663	19.244
Остали пословни приходи	8	36.261	36.858
Нето добитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по амортизованој вредности		-	6.062
Нето приходи/(расходи) по основу обезвређења финансијских средстава која се не вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	12	(7.507)	(44.638)
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ (РАСХОД)/ПРИХОД		563.691	542.073
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	13	(182.021)	(162.251)
Трошкови амортизације	14	(81.887)	(73.439)
Остали приходи	8	19.341	13.450
Остали расходи	15	(296.251)	(299.583)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		22.873	20.250
Порез на добитак		-	-
Добитак по основу одложених пореза		13.524	-
Губитак по основу одложених пореза	16	(837)	(3.913)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА		35.560	16.337

Београд, 15. март 2023. године

Мирјана Бојат
Директор Одељења
рачуноводства, финансија и

Бранка Вуковић
Члан Извршног
одбора

Весна Јокановић
Председник Извршног
одбора

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2022. године
(У хиљадама динара)

	2022.	2021.
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПЕРИОДА	35.560	16.337
Остали резултат периода		
<i>Компоненте осталог резултата које не могу бити</i>		
<i>реклаификоване у добитак или губитак:</i>		
Актуарски (губици)/добити	(560)	(630)
Повећање ревалоризационих резерви по основу		
нематеријалних улагања и основних средстава	39.356	45.402
Негативни ефекти промене фер вредности по основу ХОВ	(646.398)	(300.285)
Укупан позитиван (негативан) остали резултат периода	(607.602)	(255.513)
УКУПАН ПОЗИТИВАН/(НЕГАТИВАН) РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА	(572.042)	(239.176)

Београд, 15. март 2023. године

 Мирјана Бојат
 Директор Одељења
 рачуноводства, финансија и
 извештавања

 Бранка Вуковић
 Члан Извршног
 одбора

 Весна Јокановић
 Председник Извршног
 одбора

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2022. године
(У хиљадама динара)

	Напомене	2022.	2021.
АКТИВА			
Готовина и средства			
код централне банке	17	4.896.167	2.040.070
Хартије од вредности	18	6.079.029	6.633.975
Кредити и потраживања од банака и			
других финансијских организација	19	9.409.545	4.088.384
Кредити и потраживања од комитената	20	5.400.775	5.163.505
Нематеријална имовина	21	26.562	41.293
Некретнине, постројења и опрема	21	1.500.466	1.462.554
Инвестиционе некретнине	22	457.205	452.882
Стална средства намењена продаји и			
средства пословања које се обуставља	24	48.202	47.027
Остала средства	23	10.809	10.450
УКУПНА АКТИВА		27.828.760	19.940.140
ПАСИВА			
Обавезе по основу деривата		2.982	-
Депозити и остале обавезе према банкама,			
другим финансијским организацијама и			
централној банци	25	1.825.515	2.519.447
Депозити и остале обавезе према другим			
комитентима	26	22.965.597	13.828.139
Резервисања	27	38.979	46.264
Одложене пореске обавезе	16	87.679	93.421
Остале обавезе	28	126.651	99.248
УКУПНО ОБАВЕЗЕ		25.047.403	16.586.519
Акцијски капитал	29	2.846.536	2.846.536
Добитак	29	35.560	16.337
Резерве	29	100.739	490.748
УКУПНО КАПИТАЛ	29	2.781.357	3.353.621
УКУПНО ПАСИВА		27.828.760	19.940.140

Београд, 15. март 2023. године

 Мирјана Бојат
 Директор Одељења
 рачуноводства, финансија и
 извештавања

 Бранка Вуковић
 Члан Извршног
 одбора

 Весна Јокановић
 Председник Извршног
 одбора

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2022. године
(У хиљадама динара)

	2022.	2021.
Приливи готовине из пословних активности	882.764	821.026
Приливи од камата	562.143	508.997
Приливи од накнада	229.457	164.509
Приливи по основу осталих пословних активности	90.865	147.174
Приливи од дивиденди у учешћа у добитку	299	346
Одливи готовине из пословних активности	(765.125)	(593.840)
Одливи по основу камата	(208.943)	(120.121)
Одливи по основу накнада	(41.476)	(11.092)
Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	(178.031)	(151.031)
Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	(54.122)	(50.382)
Одливи по основу других трошкова пословања	(282.553)	(261.214)
Нето прилив/(одлив) готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима	117.369	227.186
Смањења пласмана и повећање депозита	(8.475.936)	532.247
Смањење кредита и потраживања од банака и других финансијских организација, централне банке и комитената	-	-
Повећање депозита и осталих обавеза према банкама, другим финансијским организацијама, централној банци и комитентима	8.475.936	532.180
Смањење потраживања по основу деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	-	67
Повећање пласмана и смањење узетих депозита	(10.053.939)	(4.584.444)
Повећање кредита и потраживања од банака, других финансијских организација, централне банке и комитената	(3.957.566)	(1.412.142)
Повећање потраживања по основу хартија од вредности, деривата и осталих финансијских средстава која нису намењена инвестирању	(6.096.373)	(3.172.302)
Нето (одлив)/прилив готовине из пословне активности	(1.460.364)	(3.825.011)
Токови готовине из активности инвестирања	(59.985)	(93.783)
Одливи за куповину нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	(58.809)	(94.271)
Прилив од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	-	398
Остали одливи из активности инвестирања	(1.176)	-
Нето одливи / приливи готовине из активности инвестирања	(59.985)	(93.783)
Токови готовине из активности финансирања	(30.336)	(30.234)
Одливи по основу узетих кредита	(30.336)	(30.234)
Нето одливи готовине из активности финансирања	(30.336)	(30.234)
Свега приливи готовине	9.358.700	1.353.671
Свега одливи готовине	(10.909.385)	(5.302.789)
Нето смањење/(повећање) готовине	(1.550.685)	(3.949.118)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку године	4.641.236	8.570.896
(Негативне)/позитивне курсне разлике, нето	4.098	19.458
Готовина и готовински еквиваленти на крају године	3.094.649	4.641.236

Београд, 15. март 2023. године

Мирјана Бојат
Директор Одељења
рачуноводства, финансија и
извештавања

Бранка Вуковић
Члан Извршног
одбора

Весна Јокановић
Председник Извршног
одбора

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

	Акцијски и остали капитал	Резерве из добити	Ревалоризационе резерве	Нереализовани (губици) добити по основу ХОВ	Нераспоређени добитак	Укупан Капитал
У хиљадама динара						
Стање на дан 1. јануара претходне године	2.846.536	168.346	371.573	180.167	20.923	3.587.545
Расподела добити	-	20.923	-	-	(20.923)	-
Добитак текуће године	-	-	-	-	16.337	16.337
Ефекти вредновања некретнина	-	-	45.402	-	-	45.402
Актуарски добити/губици	-	-	(630)	-	-	(630)
Ефекти вредновања ХОВ	-	-	-	(295.033)	-	(295.033)
Стање на дан 31. децембар 2021.	2.846.536	189.269	416.345	(114.866)	16.337	3.353.621
Стање на дан 1. јануара 2022. године	2.846.536	189.269	416.345	(114.866)	16.337	3.353.621
Расподела добити	-	16.337	-	-	(16.337)	-
Добитак текуће године	-	-	-	-	35.560	35.560
Ефекти вредновања некретнина	-	-	39.356	-	-	39.356
Актуарски добити/губици	-	-	(560)	-	-	(560)
Ефекти вредновања ХОВ	-	-	-	(646.620)	-	(646.620)
Стање на дан 31. децембар 2022.	2.846.536	205.606	455.141	(761.486)	35.560	2.781.357

Београд, 15. март 2023. године

Мирјана Бојат
 Директор Одељења
 рачуноводства, финансија и извештавања

Бранка Вуковић
 Члан Извршног
 одбора

Весна Јокановић
 Председник Извршног
 одбора

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О БАНЦИ

Српска банка а.д. Београд (у даљем тексту “Банка“) настала је трансформацијом специјализоване организације у саставу Народне банке Југославије (НБЈ), на основу решења Народне банке Југославије Г.бр. 920 од 4. новембра 1996. године. Банка је уписана у регистар Привредног суда у Београду решењем бр. IV-Фи-19015/96 од 14. новембра 1996. године под називом „YU GARANT BANKA” а.д.

Уговором о оснивању Банке од 17. септембра 1996. године девинисано је да Банка почне са радом 1. јануара 1997. године. Решењем Трговинског суда у Београду бр. IV-Фи-9043/2003 од 1. септембра 2003. године пословно име „YU GARANT BANKA” а.д., промењено је у Српска банка а.д. Београд.

Већински оснивач Банке је Република Србија, чије учешће у акцијском капиталу на дан 31. децембра 2022. године износи 76.69%.

У складу са Законом о банкама, Одлуком о оснивању и Статутом, Банка је регистрована за обављање кредитно депозитних послова, обављање платног промета у земљи и иностранству, девизно-валутних и мењачких послова, издавање платних картица, издавање гаранција, авала и других облика јемстава као и друге послове у складу са законским прописима.

Седиште Банке је у Београду у Ул. Савска бр. 25. Банка у свом саставу има 1 експозитуру. Банка је на дан 31. децембра 2022. године имала 82 запослених (31. децембар 2021. године: 75 запослених).

Органи управљања Банком су: Скупштина Банке, Управни и Извршни одбор. Банка је формирала и следеће одборе: Одбор за управљање активом и пасивом Банке, Одбор за праћење пословања, Кредитни одбор и Одбор за праћење и управљање лошим пласманима.

Матични број Банке је 07092288, а порески идентификациони број је 100000387.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Основе за састављање и приказивање финансијских извештаја

Појединачни финансијски извештаји Банке (у даљем тексту “финансијски извештаји”) за 2022. годину састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (“МСФИ“). Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Одлуком о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке (“Службени гласник РС” бр. 93/2020). Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту. Банка је у састављању ових финансијских извештаја примењивала Рачуноводствене политике образложене у напмени 3.

2.2. Нови и измењени и допуњени стандарди и тумачења

Следећи измењени стандарди ступили су на снагу од 1. јануара 2022. године, али нису имали материјалног утицаја на Банку:

МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (Измене) наводи које трошкове предузеће укључује у одређивању трошкова испуњавања уговора у циљу процене да ли је уговор штетан. Измена МРС 37 појашњава значење „трошкова испуњења уговора“. Измена објашњава да директни трошкови испуњења уговора укључују додатне трошкове испуњења конкретног уговора; и алокација осталих трошкова који се директно односе на испуњавање. Измена такође појашњава да, пре него што се успостави посебна одредба за штетни уговор, ентитет признаје губитак због умањења вредности који је настао на имовини која се користи у испуњавању уговора, а не на имовини која је намењена том уговору.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

2.2. Нови и измењени и допуњени стандарди и тумачења (Наставак)

Годишња побољшања 2018-2020 доводе до мањих измена на МСФИ 1 Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања, МСФИ 9 Финансијски инструменти, МРС 41 Пољопривреда и Илустративни примери за МСФИ 16 Лизинг.

МРС 16 Некретнине, постројења и опрема (Измене) забрањује да предузеће од трошкова некретнина, постројења и опреме одбије износе примљене по основу продаје артикала произведених док компанија припрема средство за његово коришћење. Уместо тога, компанија ће препознати такав приход од продаје и везане трошкове у билансу успеха. Измена МРС 16 такође појашњава да ентитет „тестира да ли средство исправно функционише“ када процењује техничке и физичке перформансе средства. Финансијске перформансе средства нису релевантне за ову процену. Средство би стога могло бити способно да функционише како је предвидело руководство и подложно амортизацији пре него што достигне ниво оперативних перформанси које очекује руководство.

МСФИ 3 Пословне комбинације (Измене) је измењен и допуњен како би се позивао на Концептуални оквир за финансијско извештавање за 2018. годину, да би се утврдило шта представља средство или обавезу у пословној комбинацији. Пре измене, МСФИ 3 се позивао на Концептуални оквир за финансијско извештавање из 2001. године. Поред тога, додат је нови изузетак у МСФИ 3 за обавезе и потенцијалне обавезе. Изузетак прецизира да би се за неке врсте обавеза и потенцијалних обавеза ентитет који примењује МСФИ 3 уместо тога требао позвати на МРС 37 или ИФРИЦ 21, а не на концептуални оквир за 2018. годину. Без овог новог изузетка, ентитет би признао неке обавезе у пословној комбинацији које не би признао према МРС 37. Стога би одмах након стицања ентитет морао да престане да признаје такве обавезе и да призна добитак који није приказивао економску добит. Такође је разјашњено да стицалац не би требало да призна потенцијалну имовину, како је дефинисано у МРС 37, на датум стицања.

2.3. Стандарди који су издати али још увек нису ступили на снагу и нису раније усвојени

МСФИ 17 – Уговори о осигурању, МРС 1 – Презентација финансијских извештаја и МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке. Измене су на снази за годишње периоде извештавања која почињу на дан или након 1. јануара 2023. године, уз дозвољену ранију примену. Одбор за међународне рачуноводствене стандарде је издао измене МСФИ и МРС на следећи начин:

Измене МСФИ 17 и допуне МСФИ 4 (објављене 25. јуна 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године). Измене укључују низ појашњења која имају за циљ да олакшају примену МСФИ 17, поједноставе неке захтеве стандарда и транзицију. Измене се односе на осам области МСФИ 17 и нису намењене промени основних принципа стандарда. Извршене су следеће измене МСФИ 17:

1. Датум ступања на снагу: Датум ступања на снагу МСФИ 17 (који укључује измене и допуне) одложен је за две године на годишње извештајне периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023; а фиксни датум истека привременог изузећа од примене МСФИ 9 у МСФИ 4 такође је одложен за годишње извештајне периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године.
2. Очекивани опоравак новчаних токова при стицању осигурања: Од ентитета се захтева да алоцира део трошкова стицања на повезана очекивана обнављања уговора и да те трошкове призна као средство све док ентитет не препозна обнављање уговора. Субјекти су дужни да процене надокнадивост имовине на сваки датум извештавања и да пруже одређене информације о имовини у напоменама уз финансијске извештаје.
3. Маргина уговорне услуге која се може приписати инвестиционим услугама: Јединице покрића треба идентификовати, узимајући у обзир количину користи и очекивани период осигурања и инвестиционих услуга, за уговоре по приступу са променљивом накнадом и за друге уговоре са „услугом поврата улагања“ по општем моделу.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

2.3. Стандарди који су издати али још увек нису ступили на снагу и нису раније усвојени (Наставак)

4. Трошкови у вези са инвестиционим активностима треба да буду укључени као новчани токови у границама уговора о осигурању, до те мере да ентитет обавља такве активности да би повећао користи од осигурања за осигураника.
5. Уговори о реосигурању - повраћај губитака: Када ентитет призна губитак након почетног признавања штетне групе основних уговора о осигурању или додавањем штетних основних уговора у групу, ентитет треба да прилагоди маргину уговорне услуге повезане групе уговора о реосигурању и призна добитак од уговора о реосигурању. Износ надокнађеног губитка по уговору о реосигурању одређује се множењем губитка признатог у основним уговорима о осигурању и процента потраживања по основним уговорима о осигурању које ентитет очекује да се опорави од уговора о реосигурању. Овај услов би се примењивао само када се уговор о реосигурању призна пре или у исто време када се губитак призна на основним уговорима о осигурању.

МРС 1 и МСФИ Изјаве о пракси 2 (Измене) - Одбор је недавно издао амандмане на МРС 1 - Презентација финансијских извештаја и ажурирање Изјаве о пракси МСФИ 2 - Доношење материјалних процена како би помогао компанијама да обелодане корисне рачуноводствене политике. Кључне измене МРС 1 укључују: захтевање од компанија да обелодане своје материјалне рачуноводствене политике, а не своје значајне рачуноводствене политике; појашњавање да су рачуноводствене политике које се односе на нематеријалне трансакције, друге догађаје или услове саме по себи нематеријалне и као такве не морају бити обелодањене; и појашњавање да нису све рачуноводствене политике које се односе на материјалне трансакције, друге догађаје или услове саме по себи материјалне за финансијске извештаје компаније. Измене су на снази од 1. јануара 2023. године, али се могу применити и раније.

МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке (Измене) уводе нову дефиницију рачуноводствених процена: појашњавајући да су то новчани износи у финансијским извештајима који су предмет мерне несигурности. Измене такође појашњавају однос између рачуноводствених политика и рачуноводствених процена тако што се прецизира да компанија развија рачуноводствену процену да би постигла циљ утврђен рачуноводственом политиком. Израда рачуноводствене процене укључује: избор технике мерења (техника процене или процене) и избор улаза који се се користити приликом примене изабране технике мерења.

МРС 1 Презентација финансијских извештаја: Класификација краткорочних и дугорочних обавеза (Измене). Измене су на снази за годишње периоде извештавања која почињу на дан или након 1. јануара 2022. године, а дозвољена је ранија примена. Одбор за међународне рачуноводствене стандарде је издао предлог експозиције да се датум ступања на снагу ових измена одложи до 1. јануара 2024. Циљ измена је промовисати доследност у примени захтева помажући компанијама да утврде да ли је у извештају о финансијском положају, дугови и друге обавезе с неизвесним датумом доспећа потребно класификовати као краткорочне или дугорочне, на крају извештајног периода. Измене и допуне утичу на презентацију обавеза у извештају о финансијском положају и не мењају постојеће захтеве око мерења или времена признавања било које имовине, обавезе, прихода или расхода, нити информације које друштва обелодањује о тим ставкама. Такође, измене и допуне разјашњавају захтеве за класификацијом дуга који друштво може да подмири издавањем властитих инструмената капитала. Ове измене још увек нису усвојене од стране ЕУ. Обавезе су дугорочне уколико ентитет има суштинско право, на крају извештајног периода, да одложи измирење за најмање 12 месеци. Смернице више не захтевају да такво право буде безусловно. Очекивања менаџмента да ли ће накнадно остварити право на одлагање поравнања не утичу на класификацију обавеза. Право на одлагање постоји само ако ентитет испуњава било које релевантне услове на крају извештајног периода. Обавеза се класификује као текућа ако је услов прекршен на или пре датума извештавања, чак и ако се од зајмодавца добије одрицање од тог стања након завршетка периода извештавања. Супротно томе, зајам је класификован као дугорочан ако је уговор о зајму прекршен тек након датума извештавања. Поред тога, измене и допуне укључују појашњење захтева за класификацију дуга које ентитет може да измири претварањем у капитал. „Поравнање“ се дефинише као гашење обавезе готовином, другим

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

2.3. Стандарди који су издати али још увек нису ступили на снагу и нису раније усвојени (Наставак)

ресурсима који садрже економске користи или сопственим капиталним инструментима. Постоји изузетак за конвертибилне инструменте који се могу претворити у капитал, али само за оне инструменте код којих је опција конверзије класификована као капитални инструмент као посебна компонента сложеног финансијског инструмента. Не очекује се да ће ефекти ових измена имати значајан утицај на финансијске извештаје Банке.

МСФИ 16 – Лизинг (Измене). Измене МСФИ 16 Закупи утичу на то како продавац-закупац обрачунава променљива плаћања закупа која настају у трансакцији продаје и повратног закупа. Измене и допуне уводе нови рачуноводствени модел за варијабилна плаћања и захтеваће од продаваца-закупаца да поново процене и потенцијално преиспитају трансакције продаје и повратног закупа које су склопљене од 2019. године. Изменама се потврђује да приликом почетног признавања, продавац-закупац укључује варијабилна плаћања закупа када мери обавезу закупа која проистиче из трансакције продаје и повратног закупа, као и да након почетног признавања, продавац-закупац примењује опште захтеве за накнадно рачуноводство обавезе по закупу тако да не признаје никакав добитак или губитак у вези са правом коришћења које задржава. Продавац-закупац може усвојити различите приступе који задовољавају нове захтеве о накнадном мерењу. Измене су на снази за годишње периоде извештавања која почињу на дан или након 1. јануара 2024. године.

Измена у МСФИ 10 Консолидовани финансијски извештаји и МРС 28 Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања: Продаја aktive између инвеститора и зависног друштва. Допуне МСФИ 10 и МРС 28 објављене 2014. године и на снази за годишње периоде који почињу на или након датума који одреди ИАСБ. Измене указују на познато неслагање захтева у МСФИ 10 и оних у МРС 28, везаних за продају или уношење aktive између инвеститора и његових зависних друштава и заједничких улагања. Главна последица измена односи се на то да је укупан губитак или добитак признат када трансакција тангира пословање (без обзира да ли је реч о зависном друштву или не). Делимичан добитак или губитак је признат када трансакција тангира активу која не представља бизнис, чак и када је ова актива део зависног друштва. У децембру 2015. године Одбор за међународне рачуноводствене стандарде одложио је датум примене овог стандарда на неодређено време чекајући исход истраживања везано за примену метода учешћа. Ове измене још увек нису усвојене од стране ЕУ. Не очекује се да ће ефекти ових измена имати значајан утицај на финансијске извештаје Банке.

2.4. Изјава о усклађености

Финансијски извештаји Банке за 2022. годину састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ или ИФРС) издатим од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (International Accounting Standards Board - IASB). Приложени финансијски извештаји одобрени су од стране Извршног одбора Банке дана 15. марта 2023. године.

2.5. Коришћење процена и кључних претпоставки

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Банке коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекат на исказане вредности средстава и обавеза, као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни резултати могу се разликовати од наведених процена. Процене и претпоставке су предмет редовних провера а када корекције постану неопходне, исказују се у билансу успеха за периоде у којима су постале познате.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

2.6. Начело историјског трошка

Финансијски извештаји Банке на дан и за годину која се завршава 31. децембра 2022. године су састављени у складу са начелом историјског трошка осим финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат и других ставки ако је то наведено у рачуноводственим политикама.

2.7. Упоредне информације

Упоредне податке чине ревидирани финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2021. састављени у складу са МСФИ.

2.8. Сталност пословања

Приложени финансијски извештаји Банке су састављени у складу са начелом сталности пословања, које подразумева да ће Банка наставити са пословањем у догледној будућности, која обухвата период од најмање дванаест месеци од датума финансијских извештаја. Банка је остварила пословни добитак у 2021. и 2022. години, али није ускладила показатељ укупних улагања банке у лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства и инвестиционе некретнине са прописаним. Руководство Банке предузима неопходне мере у циљу усаглашавања наведеног показатеља. Такође, руководство Банке је у поступку планирања пословања за 2022. годину предвидело несметану реализацију пословних планова Банке и усаглашеност са одговарајућим прописима који регулишу банкарско пословање у Републици Србији. Сходно томе, планиране активности Банке у наредном периоду, првенствено имају за циљ профитабилно пословање, а све то са циљем обезбеђивања стабилнијег пословног амбијента Банке и трајног преласка у зону пословања са добитком.

2.9. Функционална и извештајна валута

Финансијски извештаји Банке су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља функционалну валуту и валуту у којој су исказани ови Финансијски извештаји.

2.10. Усаглашеност потраживања и обавеза

Банка је у складу са чланом 22. Закона о рачуноводству извршила усаглашавање обавеза и потраживања са својим дужницима и повериоцима и о томе постоји веродостојна документација. Банка је клијентима доставила изводе отворених ставки (ИОС) са стањем на дан 30. новембар 2022. године.

Актива која је била предмет усаглашавања односи се на билансну и ванбилансну активу и износила је 62.045.122 хиљада динара, док је пасива износила 18.246.989 хиљада динара.

Укупан износ неусаглашених потраживања износи 19 хиљада динара односно 0,0%.

Укупан износ неусаглашених обавеза износи 0 хиљада динара.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи и расходи од камата

Приходи и расходи по основу камата укључујући и затезну камату и остале приходе и остале расходе везане за каматоносну активу односно каматоносну пасиву обрачунати су по начелу узрочности прихода и расхода и условима из облигационог односа, који су дефинисани уговором између Банке и комитента.

За све финансијске инструменте који носе камату, осим оних који се класификују као расположиви за продају, или су одређени по фер вредности кроз биланс успеха, приходи или расходи по основу камата се признају у оквиру прихода од камата и расхода камата у билансу успеха користећи метод ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је стопа којом се дисконтују будући новчани токови током очекиваног периода трајања финансијских средстава или обавеза (или, према потреби, током краћег периода) на његову садашњу вредност.

Обрачун ефективне каматне стопе укључује све плаћене или примљене накнаде и трошкове, који су саставни део ефективне каматне стопе.

Накнаде по основу одобрених кредита се разграничавају по алгоритму каматног обрачуна применом ефективне каматне стопе, тако да доспеће разграничених прихода од накнаде прати стање основног дуга по кредиту. Приходи од накнада за одобравање кредита признају се у билансу успеха као приходи од камата.

Расходи камата по депозитима разграничавају се и признају у билансу успеха у периоду на који се односе.

Банка ће након признавања обезвређења кредита и пласмана признавати приходе од камата на обезвређене пласмане користећи приступ признавања прихода од камате на обезвређене пласмане применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност пласмана односно његову нето вредност. Обезвређеним кредитима и пласманима сматрају се кредити и пласмани клијентима који су у статусу неизмиривања обавеза што је дефинисано интерним актом Банке.

3.2. Приходи и расходи од накнада и провизија

Приходи и расходи по основу накнада и провизија који су саставни део ефективне каматне стопе финансијског средства или обавезе укључени су у утврђивање ефективне каматне стопе и признају се у билансу успеха као приходи од камата.

Приходи од накнада и провизија за банкарске услуге признају се по начелу узрочности и утврђују се за период када су остварени односно када је услуга пружена. Накнаде и провизије превасходно чине накнаде за услуге платног промета, мењачких послова, купопродају девиза, накнаде за вођење рачуна код Банке и друге банкарске услуге.

Накнаде за издавање гаранција и других јемстава се разграничавају на период трајања гаранције или јемства, пропорционалном методом обрачуна и признају у билансу успеха као приходи од накнада. Остали расходи од накнада и провизија се углавном односе на накнаде по основу извршених трансакција и услуга и евидентирају се у тренутку примања услуге.

Приходи од дивиденди

Приходи од дивиденди се признају када се установи право Банке на прилив по основу дивиденди.

3.3. Прерачунавање страних валута

Монетарна средства и обавезе исказане у страниј валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по званичном средњем курсу динара објављеном од стране Народне банке Србије. Ставке укључене у финансијске извештаје Банке, одмеравају се коришћењем валуте примарног окружења у коме Банка послује (функционална валута) као што је речено у Напомени 2.9.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.3. Прерачунавање страних валута(Наставак)

Финансијски извештаји приказани су у хиљадама динара (РСД) који представљају функционалну и извештајну валуту Банке.

Приходи и расходи настали у реализованим трансакцијама куповине и продаје девиза и ефективног страног новца са физичким и правним лицима у току периода исказани су у билансу успеха Банке, у оквиру позиције “Нето приход по основу накнада и провизија”.

Курсне разлике које су резултат превођења једне валуте у другу валуту по различитим девизним курсевима укључујући и курсне разлике по основу валутне клаузуле, исказане су у билансу успеха Банке, у оквиру позиције “Нето (расход)/приход од курсних разлика и ефекта уговорене валутне клаузуле”.

Немонетарна имовина и обавезе у страним валутама које се исказују по фер вредности прерачунавају се у функционалну валуту према девизном курсу важећем на датум када је одређена фер вредност. Немонетарна имовина и обавезе које се исказују по историјском трошку у иностраној валути прерачунавају се коришћењем девизног курса важећег на датум трансакције.

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом прерачуна монетарних средстава и обавеза у иностраној валути на дан биланса, евидентиране су у билансу успеха Банке као приход или расход по основу курсних разлика.

Преузете и потенцијалне обавезе Банке у иностраној валути на дан биланса, прерачунате су у динаре по средњем курсу на дан биланса стања.

Потраживања и обавезе у које је уграђена валутна клаузула, прерачунати су у динаре по уговореном курсу валуте, који је важио на дан биланса. Ефекти настали по овом основу исказани су у билансу успеха Банке, као расходи од негативних курсних разлика и приходи од позитивних курсних разлика по основу уговорене валутне клаузуле у обрачунском периоду.

Курсеви најзначајнијих валута који су коришћени приликом прерачуна позиција биланса стања утврђени на међубанкарском тржишту на дан 31. децембра 2022. године обухватају:

<u>Валута</u>	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
CHF	119,2543	113,6388	108,4388
GBP	132,7026	140,2626	130,3984
USD	110,1515	103,9262	95,6637
EUR	117,3224	117,5821	117,5802

3.4. Финансијски инструменти

Финансијски инструменти се иницијално вреднују по фер вредности, увећаној за трошкове трансакција (изузев финансијских средстава или финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха код којих се наведени трошкови признају кроз трошак у билансу успеха), који су директно приписиви набавци или емитовању финансијског средства или финансијске обавезе.

Куповина или продаја финансијских средстава, која захтева пренос средстава у року који је утврђен прописима или конвенцијама на датом тржишту, се признаје на датум трговања (или датум поравнања), односно на датум када се Банка обавезе да ће купити или продати средство (или на датум када Банка прими купљено или пренесе продато средство).

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Банке, од момента када се Банка уговорним одредбама везала за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава на “регуларан начин” признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно датум када је средство испоручено другој страни.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти Наставак)

3.4.1. Класификација финансијских средстава

Процена о томе како ће се класификовати финансијско средство врши се, на основу банчиног пословног модела и испуњености теста карактеристика уговореног новчаног тока.

Финансијска средства се класификују у следеће категорије, а у зависности од начина вредновања:

- по амортизованој вредности (АС),
- по фер вредности кроз биланс успеха (FVTPL) и
- по фер вредности кроз остали резултат (FVOCI).

Амортизована вредност (АС) – финансијска имовина се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, а генерисани новчани токови морају да се састоје искључиво од плаћања главнице (номинална вредност дате финансијске имовине која се треба наплатити по доспећу) и камате (наклада у новцу за позајмљена средства), што представља износ по коме се финансијско средство одмерава приликом почетног признавања уз увећање, или умањење кумулиране амортизације применом метода ефективне каматне стопе за све разлике између почетног износа и износа при доспећу, умањен за све исплате и корекције по основу обрачунатих очекиваних кредитних губитака.

Ретке продаје, чак и велике вредности или честе продаје мале вредност, продаја која се врши непосредно пре доспећа финансијских средстава (мање од 3 месеци пре доспећа) и када су приходи од такве продаје оквирно приближни износу који би био прикупљен по основу преосталих уговорних токова готовине, продаја услед повећања кредитног ризика финансијских средстава, продаје које се могу приписати изолованом догађају који је ван контроле Банке и који је једнократан, нису у супротности са овим моделом.

Банка је извршила анализу пословног модела стицања финансијских инструмената. Такође, Банка је анализирала уговорне клаузуле свих финансијских инструмената који се налазе у портфолију Банке како би утврдила да ли уговорени новчани токови представљају само плаћања главнице и камате на неотплаћени износ главнице односно чији уговорени услови не доводе до новчаних токова који представљају само плаћања главнице и камате на уговорени датум доспећа (SPPI тест).

Опредељење Банке, након спроведених анализа пословног модела и SPPI теста, је да кредите, депозите и остале пласмане, вреднује по амортизованој вредности. Такође, Банка је одлучила да део дужничких ХОВ држи искључиво ради прикупљања уговорених новчаних токова (које чине главница и камата) и стога их вреднује по амортизованој вредности.

Фер вредност кроз остали резултат (FVOCI) – финансијска имовина се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и ради продаје те финансијске имовине, као и на основу уговорених услова да на одређене датуме настају новчани токови који су само плаћање главнице и камата на неподмирени износ главнице. Овај модел подразумева већу учесталост или вредност продаје, углавном из разлога промене у условима на тржишту, и/или за потребе одржавања ликвидности.

Опредељење Банке је да овај пословни модел користи за вредновање дужничких ХОВ. Уколико дужничке ХоВ не испуњавају тест карактеристика уговорених новчаних токова, вреднују се по фер вредности кроз биланс успеха.

Фер вредности кроз биланс успеха (FVTPL) – пословни модел, који за последицу има мерење по фер вредности кроз биланс успеха, подразумева да Банка управља финансијском имовином у циљу остварења новчаних токова продајом имовине. Банка доноси одлуку на основу фер вредности имовине и управља њоме како би остварила те фер вредности. Уколико су дужничке ХоВ или власничке ХоВ, укључујући учешћа у капиталу правних лица, прибављене са намером да буду продате одмах или у кратком року, класификују се као средства по фер вредности кроз биланс успеха.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти Наставак)

3.4.2. Класификација финансијских обавеза

Финансијске обавезе се класификују као:

- финансијске обавезе мерене по амортизованој вредности и
- финансијске обавезе мерене по фер вредности кроз биланс успеха (FVTPL).

Обавезе које се приликом почетног признавања неопозиво класификују као мерене по фер вредности кроз биланс успеха се повезују са кредитним ризиком обавезе у погледу рачуноводственог третмана ефеката промена у том кредитном ризику.

Депозити банака и комитената

Депозити банака и комитената, као и остале каматоносне финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, изузев финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха. Након почетног признавања, каматоносни депозити и кредити се исказују по амортизованој вредности.

Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности умањеној за настале трансакционе трошкове. Обавезе по кредитима се накнадно вреднују по амортизованој вредности. Обавезе по кредитима се класификују као текуће обавезе, осим уколико Банка нема безусловно право да измири обавезу за најмање 12 месеци након датума извештавања.

Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе исказане су по номиналној вредности.

3.4.3. Накнадно вредновање

Рачуноводствени третман накнадног вредновања зависи од претходно извршене класификације финансијских инструмената.

Вредновање по амортизованој вредности

Амортизована вредност финансијског средства или обавезе је износ по коме се средства или обавезе вреднују, умањен за отплате главнице, а увећан или умањен за акумулирану амортизацију коришћењем метода ефективне каматне стопе на разлику између иницијалне вредности и номиналне вредности на дан доспећа инструмента, умањеног за обезвређење.

Финансијска средства се вреднују по амортизованој вредности, ако су задовољена два критеријума и ако код иницијалног признавања нису опредељена по фер вредности кроз биланс успеха:

- циљ пословног модела управљања средствима је наплата уговорених новчаних токова и
- уговорени услови пружају основ за наплату на одређене датуме новчаних токова који су искључиво наплата главница и камата на преосталу главницу.

Финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности, се односе на дужничке инструменте за које се у поступку накнадног вредновања, сви везани добици/губици признају у билансу успеха (приходи од камата, расходи/приходи од обезвређења, престанка признавања и курсних разлика).

Финансијска средства која се мере по амортизованој вредности захтевају коришћење метода ефективне камате за потребе израчунавања амортизоване (нето) вредности финансијских средстава, као и за алокацију и признавање прихода од камата у билансу успеха, на период трајања финансијског средства.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти Наставак)

3.4.3. Накнадно вредновање

Кредити и потраживања се након иницијалног признавања, вреднују по амортизованој вредности применом метода ефективне каматне стопе, осим кредита који при иницијалном признавању не задовоље SPPI тест и који се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.

Након почетног признавања и одмеравања, све финансијске обавезе, осим обавеза које се држе ради трговања и деривата који су обавезе, одмеравају се у висини трошкова прибављања. Након почетног признавања краткорочне обавезе се одмеравају по недисконтованом износу готовине или друге накнаде за коју се очекује да ће бити плаћена за измирење обавезе. Дугорочне обавезе се одмеравају по амортизованој вредности уз примену метода ефективне камате.

Вредновање по фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената представља износе по којима се средства могу разменити или обавезе измирити између упућених, вољних страна у трансакцији по тржишним условима.

Банка врши вредновање финансијских инструмената по:

- фер вредности кроз биланс успеха
- фер вредности кроз остали резултат.

Финансијска средства и обавезе класификовани по фер вредности кроз биланс успеха се, у поступку накнадног вредновања мере по фер вредности, без укључивања трошкова продаје или других трошкова при престанку пословања у ту вредност. Добици/губици који проистичу од промене фер вредности ових финансијских инструмената, њихови приходи од камата као и курсне разлике се признају у билансу успеха.

Након почетног признавања, инструменти капитала накнадно се одмеравају у зависности од тога да ли имају котирану тржишну цену. Инструменти капитала који имају котирану тржишну цену одмеравају се по тржишној вредности, а инвестиције у инструменте капитала који немају котирану тржишну цену на активном тржишту одмеравају се коришћењем техника процене при чему се комбинује више расположивих приступа и техника за мерење фер вредности.

Инвестиције у инструменте капитала који се не држе ради трговања и који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат, мере се, у поступку накнадног вредновања, по фер вредности, без укључивања трошкова продаје или других трошкова при престанку признавања.

Инвестиције у дужничке инструменте који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат се, након иницијалног признавања, вреднују на следећи начин:

- добити/губици од обезвређења, који се изводе из исте методологије, која се примењује и за финансијска средства мерена по амортизованој вредности, признају се у билансу успеха;
- добити/губици од курсних разлика, се признају у билансу успеха;
- приходи од камата, који се рачунају применом метода ефективне камате, се признају у билансу успеха;
- добити/губици од промене фер вредности се признају кроз остали резултат;
- у случају извршене модификације, добити/губици од модификације се признају у билансу успеха и
- у случају престанка признавања, кумулативни добити/губици претходно признати кроз остали резултат се рекласификују из капитала у биланс успеха, као прилагођавање услед рекласификације.

Промене фер вредности финансијских обавеза за обавезе које се вреднују по фер вредности се у случају промена у фер вредности која је последица промене сопственог кредитног ризика обавезе

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти Наставак)

3.4.3. Накнадно вредновање (Наставак)

исказују у осталом резултату, а преостали износ промене фер вредности обавезе се исказује у билансу успеха.

Приликом мерења фер вредности Банка се опредељује за приступ/технике које треба да максимизирају употребу релевантних јавно доступних података, а да минимизирају коришћење података који нису јавно доступни.

Утврђивање фер вредности финансијских инструмената и признавање ефекта процене се спроводи у складу са Методологијом вредновања финансијских инструмената у складу са МСФИ 13, коју доноси Извршни одбор Банке.

Код обрачуна ефективне каматне стопе, Банка процењује очекиване токове готовине тако што узима у обзир све уговорне услове финансијског инструмента (плаћање унапред, продужетак, куповне и сличне опције), али не узима у обзир очекиване кредитне губитке.

Израчунавање додатно укључује све накнаде и ставке плаћене или примљене између уговорних страна које су саставни део ефективне каматне стопе, трошкове трансакције и све друге премије или дисконте.

Накнаде и трошкови који представљају део иницијалне ефективне стопе за кредите су:

- накнада за обраду захтева (одобравање кредита)
- све остале накнаде које представљају трошак или приход Банке, са изузећем накнада које Банка префактурише дужницима од стране трећих лица (трошкови издавања меница, повлачења извештаја из Кредитног бироа, премије осигурања, и друге)
- Накнада за одобравање кредита, која чини део ефективне каматне стопе, евидентира се у оквиру прихода и расхода од камате. Накнаде за одобравање кредита се обрачунавају и наплаћују једнократно унапред, разграничавају се и дисконтују методом ефективне каматне стопе током периода трајања кредита.

За обрачун иницијалне ефективне каматне стопе за хартије од вредности релевантне су следеће накнаде:

- провизија берзе
- провизија клириншке куће / кастоди банке
- провизија берзе по основу блок трансакција за дужничке инструменте
- провизија клириншке куће по основу блок трансакција за дужничке инструменте
- провизија клириншке куће / кастоди банке за исплату купона и главнице.

Код финансијских средстава са варијабилном каматном стопом, потребно је периодично вршити рекалкулацију ефективне каматне стопе у складу са променама каматних стопа како би иста одразила промену тржишних услова. У случајевима када није могуће поуздано проценити токове готовине или очекивано трајање финансијског инструмента (или групе финансијских инструмената), Банка користи уговорене токове готовине током целог уговорног периода финансијског инструмента (или групе финансијских инструмената).

3.4.5. Модификација уговорних токова готовине

Када се уговорни токови готовине поново уговарају или се на други начин модификују и поновно уговарање или модификације не резултирају престанком признавања финансијског средства, потребно је да се поново обрачуна бруто књиговодствена вредност финансијског средства и да се призна добитак или губитак по основу модификације у билансу успеха. Бруто књиговодствена вредност финансијског средства се поновно обрачунава као садашња вредност поново уговорених или модификованих токова готовине који се дисконтују употребом првобитне ефективне каматне стопе финансијског средства (или кредитно кориговане ефективне каматне стопе за купљена или издата кредитно обезвређена финансијска средства) или, када је то примењиво, ревидиране ефективне каматне стопе. Књиговодствена вредност финансијског средства се коригује за све

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти Наставак)

3.4.5. Модификација уговорних токова готовине (Наставак)

настале трошкове или накнаде који се амортизују током преосталог периода модификованог финансијског средства.

У складу са захтевима МСФИ 9, у наредним периодима ће губитак од модификације бити амортизован кроз приходе од камата до краја периода трајања кредита.

3.4.6. Датум признавања финансијских инструмената

У случајевима када куповини или продаји финансијских средстава претходи уговор или налог брокерско-дилерској кући, Банка користи „датум измирења и датум трговања“, као датум књижења. Датум измирења је датум када се средство испоручи правном лицу или правно лице испоручи средство Банци. Датум трговања је датум када се правно лице обавезе на продају или куповину финансијских инструмената. Хартије од вредности се признају на „датум трговине“. Депозити, обавезе према банкама и комитентима и кредити се признају када Банка забележи новчани прилив или одлив.

3.4.7. Престанак признавања финансијских инструмената

Банка престаје да признаје финансијско средство само када:

- уговорна права на токове готовине од финансијског средства престану да важе, или
- изврши пренос уговорних права на примање токова готовине од финансијског средства односно изврши пренос свих ризика и користи од финансијског средства.

Уколико Банка изврши пренос финансијског средства у оквиру преноса који се квалификује за престанак признавања у целини, а задржи право да сервисира финансијско средство уз надокнаду, у том случају ће признати или средство по основу сервисирања или обавезу сервисирања за тај уговор о пружању услуга. Банка престаје да признаје финансијску обавезу (или део финансијске обавезе) када је она уташена – то јест, испуњена, отказана, или је истекла.

3.4.8. Рекласификација финансијских средстава

Ако се финансијска средства рекласификују из модела у коме су вреднована по амортизованој вредности у категорију у коме ће бити вреднована по фер вредности кроз биланс успеха тада се на дан рекласификације мора утврдити њихова фер вредност. Сваки добитак или губитак настао због разлике између амортизоване и фер вредности признаје се у билансу успеха.

Уколико се, рекласификује финансијско средство из пословног модела у коме је вредновано по фер вредности у пословни модел у коме ће бити вредновано по амортизованој вредности тада се последња фер вредност сматра његовом текућом вредношћу.

Свака обављена рекласификација треба да буде објављена уз навођене: датума рекласификације и вредности рекласификованих средства у сваку од категорија, разлога за рекласификацију и квантификовање утицаја рекласификације на исказани финансијски и приносни положај.

3.4.9. Умањење вредности финансијских средстава и резервисања за ризике

Методологијом за обрачун исправке вредности у складу са МСФИ 9 (у даљем тексту: Методологија), дефинисани су принципи и поступци обрачуна обезвређења билансне активе и вероватног губитка по ванбилансним ставкама, односно признавање и мерење очекиваних кредитних у складу с Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања. Методе и технике процене подржане су софтверским решењем екстерног пружаоца услуга, чија је методологија усклађена са захтевима МСФИ 9.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти Наставак)

3.4.9. Умањење вредности финансијских средстава и резервисања за ризике (Наставак)

а) Концепт очекиваних кредитних губитака

Банка обрачунава и признаје исправку вредности за све финансијске инструменте који се вреднују по амортизованој вредности као и за финансијска средства која се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат.

Очекивани кредитни губитак (ECL – Expected credit loss) је вероватноћом пондерисана процена кредитних губитака:

- за све финансијске инструменте код којих кредитни ризик није значајно порастао од момента почетног признавања (ниво 1) једнака је очекиваним дванаестомесечним кредитним губицима (или краћи период, ако је очекивани рок трајања финансијског средства краћи од 12 месеци)
- за све финансијске инструменте код којих је кредитни ризик значајно порастао од момента почетног признавања (ниво 2) или код којих је идентификован објективни доказ обезвређења (ниво 3) једнака је очекиваним кредитним губицима током целог животног века финансијског инструмента.

б) Алокација између нивоа обрачуна

Банка у складу проценом кредитног ризика на сваки датум извештавања врши поделу финансијских инструмената на три нивоа:

Ниво 1 - финансијски инструменти код којих кредитни ризик није значајно порастао од почетног признавања, за које је исправка вредности једнака очекиваним кредитним губицима током наредних годину дана или краће уколико је очекивани рок трајања финансијског инструмента краћи од 12 месеци;

Ниво 2 - финансијски инструменти код којих је кредитни ризик значајно порастао од почетног признавања, за које је исправка вредности једнака очекиваним кредитним губицима током целог живота инструмента;

Ниво 3 - финансијски инструменти код којих постоји идентификован објективни доказ обезвређења на датум извештавања, за које је исправка вредности једнака очекиваним кредитним губицима током целог живота инструмента.

Банка на сваки извештајни период процењује да ли је дошло до значајног повећања кредитног ризика или постоји идентификован објективни доказ обезвређења за све финансијске инструменте појединачно у односу на моменат почетног признавања.

в) Сегментација портфолија

Банка за потребе обрачуна исправке вредности кредитни портфолио дели на следеће хомогене групе (сегменте портфолија):

- изложености према правним лицима и предузетницима,
- изложености према правним лицима у државном власништву,
- изложености према физичким лицима,
- изложености према финансијским институцијама (домаће и стране банке и друге финансијске институције),
- изложености према државама и централним банкама.

г) Обрачун исправке вредности – генерални концепт

Банка очекиване кредитне губитке за цео период трајања финансијског инструмента обрачунава применом следеће формуле:

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти Наставак)

3.4.9. Умањење вредности финансијских средстава и резервисања за ризике (Наставак)

з) Обрачун исправке вредности – генерални концепт (Наставак)

$$ECL = \sum_{t=1}^T (EAD_t * MPD_t * LGD_t * DF_t)$$

ECL Expected credit loss (очекивани кредитни губитак)

EAD Exposure at default (изложеност у тренутку „default“-а)

MPD Marginal Probability of default (маргинална вероватноћа „default“-а)

LGD Loss given default (губитак у случају „default“-а клијента)

DF EIR based discount factor (дисконтни фактор заснован на ЕКС)

На овај начин обрачунати очекивани кредитни губици за цео период трајања финансијског инструмента представљају губитке које Банка признаје за потребе обрачуна исправке вредности у нивоу 2, док највише једногодишња порција овако обрачунатих кредитних губитака, представља очекивани кредитни губитак који се признаје за финансијске инструменте у нивоу 1.

EAD, односно изложеност у случају статуса default -а представља процену књиговодствене вредности у складу са МСФИ 9 у моменту default-а, узимајући у обзир профил уговорених новчаних токова као и могућа додатна повлачења из одобрених линија пре момента default-а.

Приступ Банке у контексту обрачуна EAD-а, зависи од тога да ли код Банке постоје уговорени новчани токови као и уговорени датум доспећа.

У складу са тим, код инструмената где постоје уговорени новчани токови, као и где је јасно уговорен рок доспећа, Банка узима у обзир уговорене новчане токове по плану отплате као релевантне.

Код финансијских инструмената код којих не постоје дефинисани новчани токови, као ни уговорени рокови доспећа, Банка исте утврђује на основу емпиријског искуства.

У случајевима недефинисаних рокова доспећа, Банка дефинише рок доспећа појединачног финансијског инструмента на основу искуства у сличним случајевима.

Probability of default (PD), односно вероватноћа дужника да ће доспети у статус default-а током периода трајања финансијског инструмента представља један од основних параметара који се користи у обрачуну исправке вредности у складу са МСФИ 9.

Сви даље наведени типови PD-ева су доступни како на нивоу појединачног финансијског инструмента тако и на нивоу интерног рејтинга у оквиру сваког од сегмената појединачно:

- Маргинални PD
- Forward PD
- Кумулативни PD
- Forward lifetime PD

Приступ Банке за израду вишегодишњих PD-ева су генерално засновани на приступу заснованом на транзиционим матрицама и уважавају потребна прилагођавања у времену (“Point in time”) и узимање у обзир будућих информација о макроекономским условима (forward-looking), како би се обезбедила усклађеност са захтевима МСФИ 9.

Обрачун PD-ева Банка заснива на транзиторним матрицама за сваки сегмент портфолија.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти Наставак)

3.4.9. Умањење вредности финансијских средстава и резервисања за ризике (Наставак)

з) *Обрачун исправке вредности – генерални концепт (Наставак)*

Процена исправке вредности потраживања по утврђеним групама утврђује се на основу података из ранијих периода.

Параметар Loss given default, односно LGD представља процену губитка код појединачног финансијског инструмента, под претпоставком дешавања default-a, односно статуса неизмирења обавеза.

У својој процени кредитних губитака одмерених у складу са МСФИ 9, Банка жели да одрази могућност наплате новчаних токова како из редовних новчаних токова, али и колатерала и других средстава обезбеђења, који су директно повезани са финансијским инструментом. У том смислу, Банка примењује генерално концепт одвојеног LGD secured и LGD unsecured у зависности од степена обезбеђености појединачног пласмана.

Процена обрачуна исправке вредности у Нивоу 3 се врши за све изложености са идентификованим статусом неизмирења обавеза, тј. статусом default-a. У оквиру Нивоа 3 обрачуна, а према критеријуму материјалности потраживања Банка врши поделу на појединачну и групну процену обезвређења.

За финансијске инструменте у Нивоу 3, за сва правна лица независно од висине изложености и физичка лица која прелазе праг материјалности од 500,000 динара, Банка примењује индивидуалну процену исправке вредности, уважавајући више могућих сценарија наплате приликом процене очекиваних будућих новчаних токова.

Како у складу са стандардом, очекивани кредитни губици представљају вероватноћом пондерисане процене кредитних губитака, Банка уважава постојање више могућих сценарија наплате приликом процене очекиваних будућих токова готовине. Банка примењује најмање два сценарија, водећи рачуна да збир вероватноћа свих сценарија мора бити 100%.

За сва остала финансијска средства у Нивоу 3, која не испуњавају критеријуме за индивидуалну процену, примењује се групна процена исправке вредности. Банка нема изложености по основу „РОСТ“ имовине у складу са МСФИ 9.

3.4.10. Деривати

Деривати се мере по фер вредности, а добици/губици по основу промене фер вредности уносе се у биланс успеха. Хибридна финансијска средства се увек процењују и исказују као целине. Хибридна финансијска средства се мере по амортизованој вредности, ако токови готовине које средство генерише представљају отплате главнице и плаћање камате, односно по фер вредности ако то није случај.

3.5. Класификација билансне активе и ванбилансних ставки

Класификација билансне активе и ванбилансних ставки се утврђује у складу са Одлуком Народне банке Србије о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки банке (“Службени гласник Републике Србије“ бр. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016-101/2017, 114/2017, 103/2018 и 8/2019).

Укупна потраживања од једног дужника (билансна актива и ванбилансне ставке) класификују се у категорије од А до Д, на основу критеријума благовремености, односно доцње у измирењу обавеза тог дужника према банци, на основу процене његовог финансијског стања, односно кредитне способности и на основу квалитета средстава обезбеђења. Банка је својим унутрашњим актом одредила критеријуме и методологију за класификацију клијената у оквиру критеријума прописаних наведеном Одлуком Народне банке Србије, на основу доцње дужника у измирењу обавеза, финансијског положаја и анализе пословних перформанси дужника, адекватности токова готовине и инструмената обезбеђења плаћања.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.6. Готовина и готовински еквиваленти

Готовину чине готовина у благајни и депозити по виђењу (жиро рачун и девизни рачуни) код банака у земљи и иностранству, а готовинске еквиваленте чине краткорочна високоликвидна улагања која се могу непосредно уновчити уз безначајни ризик смањења вредности, депозити код Народне банке Србије и краткорочне хартије од вредности које се могу рефинансирати код Народне банке Србије. Готовина и готовински еквиваленти за потребе извештаја о новчаним токовима, укључују новац у благајни, жиро рачун код Централне банке и текуће рачуне код других банака и инструменте у поступку наплате.

3.7. Репо послови

Хартије од вредности купљене по уговору, којим је утврђено да ће се поново продати на тачно одређени дан у будућности су признате у билансу стања.

Плаћена готовина по том основу, укључујући доспелу камату, се признаје у билансу стања. Разлика између куповне цене и цене по поновној продаји се третира као приход по основу камате и доспева током трајања уговора.

3.8. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина су немонетарна средства која се могу идентификовати иако немају физичко обележје (патенти, лиценце, рачуноводствени софтвер). Нематеријална имовина се вреднује по набавној вредности или цени коштања. Након почетног признавања, нематеријална имовина се исказује по набавној вредности умањена за укупну амортизацију и губитке услед обезвређења.

Нематеријалну имовину Банке обухватају лиценце за софтвер и нематеријална имовина у припреми. Обрачун амортизације нематеријалне имовине почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је нематеријална имовина расположива за употребу. Амортизује се сва нематеријална имовина у употреби. Амортизација се обрачунава пропорционалном методом како би се трошкови распоредили у току њиховог века употребе. Издаци везани за одржавање софтверских програма признају се као трошак у периоду када су настали.

Амортизација нематеријалне имовине се обрачунава коришћењем пропорционалне методе у циљу смањења вредности нематеријалних улагања на њихове резидуалне вредности током процењеног корисног века употребе, како следи:

Нематеријална имовина 20% (или већа у зависности од времена коришћења које је прецизирано уговором).

Нематеријална имовина престаје да се признаје по његовом отуђењу или када се трајно повуче из употребе. Добици или губици који настану из расходања или отуђења утврђују се као разлика између нето прилива од отуђења и исказаног износа у књиговодственој евиденцији и признају се као расход или приход у билансу успеха.

3.9. Основна средства

Основна средства Банке се састоје од земљишта, грађевинских објеката, опреме и осталих средстава. Основна средства се иницијално признају по набавној вредности која се састоји од набавне цене, увећане за све зависне трошкове набавке, а умањене за било које трговинске попусте и рабате.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК) 3.9. Основна средства (Наставак)

Након почетног признавања, земљиште и грађевински објекти се вреднују по ревалоризованом износу, који представља њихову фер вредност на датум ревалоризације, умањену за исправку вредности и акумулиране губитке услед умањења вредности.

Грађевински објекти исказани су по процењеној тржишној вредности, умањеној за акумулирану исправку вредности. Позитиван ефекат процене вредности грађевинских објеката исказан је у оквиру ревалоризационих резерви Банке. Учесталост вршења процене зависи од промене правичне вредности у односу на неотписану вредност грађевинских објеката. Банка је у 2022. години извршила процену тржишне вредности грађевинских објеката (Напомена 21).

Опрема Банке је исказана по набавној вредности, умањеној за исправку вредности.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, само када постоји вероватноћа да ће Банка у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Амортизација се равномерно обрачунава на набавну вредност основних средстава, применом следећих прописаних годишњих стопа, с циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог корисног века трајања:

Возила	15,5%
Зграде	1,3%
Рачунарска опрема	20%- 33,3%
Намештај	10%-12,5%
Остала средства	4%-20%

Промене у очекиваном корисном веку употребе средстава обухватају се као промене у рачуноводственим проценама. Обрачун амортизације грађевинских објеката и опреме почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је основно средство стављено у употребу. Обрачун амортизације се не врши за инвестиције у току. Обрачунат трошак амортизације признаје се као расход периода у коме је настао.

Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје грађевинских објеката и опреме, признају се на терет или у корист биланса успеха, као део осталих пословних прихода или оперативних и осталих пословних расхода.

Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са Законом о порезу на добит важећим у Републици Србији и важећим Правилником о амортизацији сталних средстава која се признаје за пореске сврхе. Обзиром да се ради о два потпуно одвојена обрачуна амортизације, рачуноводственим политикама није могуће уредити исти третман обрачуна. Привремена разлика између амортизације по рачуноводственим прописима и амортизације по пореским прописима се исказује на рачунима одложених пореских средстава или обавеза.

3.10. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине представљају некретнине које се држе у циљу остваривања прихода од закупнине или пораста вредности капитала или у обе сврхе, а не за продају у редовном току пословања или у административне сврхе.

Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања врши се по методу набавне вредности или цене коштања. При почетном мерењу зависни трошкови набавке укључују се у набавну вредност или у цену коштања инвестиционе некретнине.

Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по методу фер вредности. Добитак или губитак настао по основу промене фер вредности инвестиционе некретнине признаје се као приход или расход периода у којем је настао.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.11. Стална средства намењена продаји

Стална средства намењена продаји су средства чија се књиговодствена вредност може превасходно надокнадити продајном трансакцијом, а не кроз даљу употребу.

Стално средство се класификује као стално средство намењено продаји ако су испуњени следећи критеријуми:

- Средство (или група средстава) је расположива за непосредну продају у стању у коме се тренутно налази,
- Постоји усвојени план продаје сталних средстава и започето је са активностима на остварењу плана продаје,
- Постоји активно тржиште за такво средство и средство је активно присутно на том тржишту,
- Вероватноћа продаје је врло велика, односно постоји очекивање да ће продаја бити реализована у року од годину дана од дана класификације средства као сталног средства намењеног продаји.

Стално средство намењено продаји се почетно вреднује по садашњој вредности или тржишној (фер) вредности умањеној за трошкове продаје, у зависности од тога која вредност од тих вредности је нижа.

Од момента класификације средства као сталног средства намењеног продаји, престаје се са обрачуном амортизације за ова средства.

Уколико дође до промене плана продаје, стално средство престаје да се класификује као стално средство намењено продаји и у том случају, стално средство се вреднује по нижој од следеће две вредности:

- Књиговодствене вредности средства пре него што је стално средство класификовано као стално средство намењено продаји, усклађене за обрачунату амортизацију и обезвређење које би било признато да стално средство није било класификовано као стално средство намењено продаји и
- Надокнадиве вредности на датум накнадне одлуке да се средство не прода.

3.12. МСФИ 16 – Лизинг

МСФИ 16 се примењује на све уговоре о закупу/лизингу, укључујући и закупе уређене уговорима о подзакупу.

Закуп /лизинг је Уговор, или део уговора, којим се уступа/преноси право коришћења одређене имовине током датог периода у замену за накнаду. Имовина са правом коришћења је имовина која представља право закупца – корисника лизинга на коришћење имовине током трајања закупа.

Од првог дана трајања закупа, Банка признаје имовину са правом коришћења и обавезу по основу закупа (у активи се признаје имовина са правом коришћења, а у пасиви се признаје обавеза по основу закупа за читав процењени период трајања закупа).

Банка имовину с правом коришћења и обавезе по том основу, у Билансу стања презентује одвојено од остале имовине и обавеза.

Банка је одабрала да не примењује основне захтеве у погледу признавања, вредновања и презентације за краткорочне закупе и закупе чији је предмет имовина мале вредности. Сва плаћања за такве закупе Банка признаје као расход на праволинијској основи током трајања закупа.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.12. МСФИ 16 – Лизинг (Наставак)

Почетно мерење имовине с правом коришћења

Имовина с правом коришћења вреднује се по трошку који укључује: износ почетно мерене обавезе по основу закупа, сва плаћања по основи закупа на или пре првог дана трајања закупа, све почетне директне трошкове, евентуалну процену трошкова које ће закупац имати приликом враћања имовине у почетно стање и друго.

Почетно мерење обавезе по основу закупа

На први дан трајања закупа, обавеза по основу закупа мери се по садашњој вредности свих плаћања у вези са закупом која нису извршена до тог дана. Обавезе се дисконтују по инкременталној каматној стопи задужења.

Инкрементална стопа задужевања закупца је она каматна стопа коју би закупац морао платити да у сличном року и уз сличне гаранције позајми средства неопходна за набавку имовине сличне вредности као имовине с правом коришћења у сличном економском окружењу.

По основу уговора о закупу, Банка у билансу успеха признаје расход амортизације, расход камате, курсне разлике односно ефекте валутне клаузуле и трошак пореза (ПДВ).

У 2022. години Банка није имала уговоре о закупу/лизингу.

3.13. Обезвређење нефинансијске имовине

Средства која имају неограничен корисни век употребе не подлежу амортизацији већ се на годишњем нивоу врши провера да ли је дошло до умањења њихове вредности. За средства која подлежу амортизацији провера да ли је дошло до умањења вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнађена. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од, фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби.

3.14. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања се признају и врше када Банка има садашњу обавезу, законску или изведену, као резултат прошлих догађаја и када је вероватно да ће доћи до одлива ресурса како би се измирила обавеза и када се може поуздано проценити износ обавезе. Ради одржавања најбоље могуће процене резервисања се разматрају, утврђују и ако је потребно коригују на сваки извештајни датум. Резервисање се одмерава по садашњој вредности очекиваних издатака за измирење обавезе, применом дисконтне стопе која одражава текућу тржишну процену временске вредности новца.

Када више није вероватан одлив економских користи ради измирења законске или изведене обавезе резервисање се укида у корист прихода. Резервисање се прати по врстама и може да се користи само за издатке за које је првобитно било признато. Резервисање се не признаје за будуће пословне губитке.

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала. Банка не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.14. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства (Наставак)

Накнаде запосленима

(а) Дефинисани планови доприноса

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Банка је у обавези да плаћа порез на зараде као и доприносе државним фондовима којима се обезбеђује здравствена и социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним важећим законским прописима. Банка је такође у обавези да од бруто зараде запослених обустави доприносе и да их, у име запослених уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запослених се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Банка нема сопствене пензионе фондове нити опције за исплате запосленима у виду акција и по том основу нема обавезе на дан 31. децембра 2022. године.

(б) Обавезе по основу осталих накнада – Отпремнине приликом одласка у пензију и јубиларне награде

У складу са Правилником о раду, Банка је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију у висини 3 просечне бруто зараде у Републици Србији у месецу који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

Трошкови и обавезе по основу ових планова нису обезбеђени фондовима. Резервисања по основу ових накнада и са њима повезани трошкови се признају у износу садашње вредности очекиваних будућих готовинских токова применом актуарске методе пројектовања по јединици права (Напомена 27). Актуарски добици и губици и трошкови претходно извршених услуга признају се у билансу успеха када настану.

Дугорочне обавезе Банке по основу резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију након испуњења прописаних услова у складу са Законом о раду, исказане су на дан 31. децембар 2022. године и представљају садашњу вредност будућих исплата запосленима утврђену уз следеће претпоставке:

Дисконтна стопа 6%;
Стопа раста зарада у Републици Србији 7,5%;
Стопа флукуације запослених 5%; и
основа за израчунавање морталитета за приступне старости запослених су таблице смртности у Србији засноване на последњем попису становништва.

(в) Краткорочна, плаћена одсуства

Акумулирана плаћена одсуства могу да се преносе и користе у наредним периодима, уколико у текућем периоду нису искоришћена у потпуности. Очекивани трошкови плаћених одсустава се признају у износу кумулираних неискоришћених права на дан биланса, за које се очекује да ће бити искоришћени у наредном периоду. У случају неакумулираног плаћеног одсуства, обавеза или трошак се не признају до момента када се одсуство искористи.

3.15. Капитал

Капитал се састоји од акцијског капитала (обичних акција) и осталог капитала, ревалоризационих резерви и нераспоређеног добитка текуће и претходне године (Напомена 29).

Позитивни ефекти процене вредности грађевинских објеката евидентирају се у оквиру ревалоризационих резерви.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.15. Капитал (Наставак)

Добици и губици по основу промене тржишне вредности хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат се евидентирају у оквиру ревалоризационих резерви.

3.16. Финансијске гаранције

У уобичајеном току пословању Банка одобрава финансијске гаранције које се састоје од плативих и чинидбених гаранција, акредитива, акцепта меница и других послова јемства. Финансијске гаранције су уговори који обавезују издаваоца гаранције да изврши плаћање или надокнади губитак примаоцу гаранције, настао уколико одређени поверилац благовремено не изврши своје обавезе у складу са условима предвиђеним уговором.

Финансијске гаранције се иницијално признају у финансијским извештајима по фер вредности на датум када је гаранција дата. Након иницијалног признавања, обавезе Банке које проистичу из финансијских гаранција се вреднује у износу амортизоване накнаде или најбоље процене издатака неопходних да би се измирила финансијска обавеза која настаје као резултат гаранције, у зависности који је износ виши.

Повећање обавеза које се односи на финансијске гаранције се признаје у билансу успеха. Примљене накнаде се признају у корист биланса успеха у оквиру прихода од накнада и провизија равномерно током периода трајања гаранције.

3.17. Депозити и остале финансијске обавезе

Депозити банака и комитената, као и остале каматносно финансијске обавезе се првобитно признају по фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, изузев финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.

Након почетног признавања каматносни депозити и кредити се исказују по амортизованој вредности коришћењем ефективне каматне стопе.

3.18. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања су признате по номиналној вредности.

3.19. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа.

3.20. Порези и доприноси

(а) Порез на добит

Текући порез на добитак

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица Републике Србије ("Службени гласник Републике Србије", бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020 и 118/2021) и релевантним подзаконским актима.

Текући порез представља очекивану обавезу или потраживање по основу опорезиве добити за обрачунски период, применом пореских стопа које важе или ће важити на датум извештавања. Порез на добитак обрачунава се у складу са Законом о порезу на добит Републике Србије и за 2022. годину износи 15%. Порска основица представља пословни резултат пре опорезивања исказан у билансу успеха коригован у складу са пореским прописима Републике Србије.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.20. Порези и доприноси (Наставак)

Порески прописи у Републици Србији не дозвољавају да се порески губици из текућег периода искористе као основа за повраћај пореза плаћеног у одређеном претходном периоду. Међутим, губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити.

Текући и одложени порези признају се као приход и расход и укључени су у нето добитак периода. Одложени порез на добит који се односи на ставке чији се ефекти промене вредности директно евидентирају у корист или на терет капитала се такође евидентирају на терет односно у корист капитала. Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати, односно обавеза измирити. На дан 31. децембра 2022. године, одложена пореска средства и обавезе обрачунати су по стопи од 15% (31. децембра 2021. године: 15%).

Текући и одложени порези признају се као приход и расход и укључени су у нето добитак периода. Одложени порез на добит који се односи на ставке чији се ефекти промене вредности директно евидентирају у корист или на терет капитала се такође евидентирају на терет односно у корист капитала. Одложена пореска средства су предмет анализе на крају сваког извештајног периода и коригују се до износа за који више није вероватно да ће доћи до реализације неопходне опорезиве добити.

(б) Порези и доприноси који не зависе од резултата пословања

Порези и доприноси који не зависе од резултата пословања укључују порезе на имовину, порез на додату вредност, доприносе на зараде који падају на терет послодавца, као и друге порезе и доприносе који се плаћају у складу са републичким и локалним пореским прописима. Ови порези и доприноси су приказани у оквиру оперативних и осталих пословних расхода.

3.21. Зарада по акцији

Основна зарада по акцији израчунава се дељењем нето добити (губитка) који припада акционарима, власницима обичних акција Банке, пондерисаним просечним бројем издатих обичних акција у току извештајног периода.

3.22. Послови у име и за рачун трећих лица

Средства по пословима у име и за рачун трећих лица, којима Банка управља, укључена су у ванбилансну евиденцију Банке. Банка по наведеним пласманима не сноси никакав ризик.

4. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА

Састављање и приказивање финансијских извештаја захтева од руководства Банке коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на исказане вредности средстава и обавеза, као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни резултати могу се разликовати од наведених процена. Процене и претпоставке се континуирано разматрају, а када корекције постану неопходне, исказују се у билансу успеха за периоде у којима су постале познате.

У даљем тексту наведене су кључне процене и претпоставке које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза у току наредне финансијске године.

(а) Умањење вредности финансијских средстава

Банка процењује, на сваки извештајни датум, да ли постоји објективан доказ да је вредност финансијског средства или групе финансијских средстава умањена (обезвређена).

Финансијско средство или група финансијских средстава је обезвређена и губици по основу обезвређења се признају само ако постоји објективан доказ о обезвређењу као резултат једног или више догађаја који су настали након почетног признавања средства (случај губитка) и када случај губитка утиче на процењене будуће новчане токове финансијског средства или групе финансијских средстава која могу бити поуздано процењена.

Када је реч о процени губитака због умањења вредности кредита, Банка врши преглед кредитног портфолија најмање квартално у циљу процене умањења њихове вредности. У процесу утврђивања да ли у биланс успеха треба унети губитак због умањења вредности, Банка просуђује да ли постоје поуздани докази који показују мерљиво смањење у процењеним будућим новчаним токовима од кредитног портфолија пре смањења која се могу идентификовати на појединачним кредитима у портфолију.

Ови докази могу укључивати расположиве податке који указују на неповољне промене у статусу дужника у погледу плаћања обавезе према Банци, или на националне или локалне околности које имају везе са негативним утицајима на активу Банке.

Руководство Банке врши процене на бази искуства о оствареним губицима по кредитима из претходних периода за сва средства са карактеристикама кредитног ризика и објективним доказима о умањењу вредности сличном оном кредитном портфолију који је постојао у време планирања будућих новчаних токова. Методологија и претпоставке које се користе за процену износа и временска будућих новчаних токова су предмет редовног прегледа с циљем да се смање разлике између процењених и остварених губитака.

(б) Утврђивање фер вредности финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту на дан биланса стања се базира на котираним тржишним ценама понуде или тражње, без умањења по основу трансакционих трошкова. Фер вредност финансијских инструмената који нису котирани на активном тржишту се одређује коришћењем одговарајућих техника вредновања, које обухватају технике нето садашње вредности, поређење са сличним инструментима за које постоје тржишне цене и остале релевантне моделе.

Када тржишни инпут нису доступни, они се одређују процењивањима која укључују одређени степен расуђивања у процени “фер” вредности. Модели процене одсликавају тренутно стање на тржишту на датум мерења и не морају представљати услове на тржишту пре или након датума мерења. Стога се технике вредновања ревидирају периодично, како би на одговарајући начин одразиле текуће тржишне услове.

4. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА (НАСТАВАК)

(в) *Користан век трајања нематеријале имовине и основних средстава*

Одређивање корисног века трајања нематеријалне имовине и основних средстава се заснива на претходном искуству са сличним средствима, као и на антиципираном техничком развоју и променама на које утиче велики број економских или индустријских фактора. Адекватност одређеног корисног века трајања се преиспитује на годишњем нивоу, или када год постоји индикација да је дошло до значајне промене фактора који су представљали основ за одређивање корисног века трајања.

(г) *Умањење вредности нефинансијске имовине*

На дан биланса стања, руководство Банке анализира вредности по којима је приказана нематеријална имовина и основна средства Банке. Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности.

Разматрање обезвређења захтева од руководства субјективно просуђивање у погледу токова готовине, стопа раста и дисконтних стопа за јединице које генеришу токове готовине, а које су предмет разматрања.

(д) *Резервисање по основу судских спорова*

Резервисање за судске спорове се формира када је вероватно да постоји обавеза чији се износ може поуздано проценити пажљивом анализом. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација.

Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

(ђ) *Одложена пореска средства*

Одложена пореска средства признају се на све неискоришћене пореске губитке и/или пореске кредите до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућних опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески губици/кредити могу искористити. Значајна процена од стране руководства Банке је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућних опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

(е) *Накнаде запосленима приликом одласка у пензију*

Трошкови утврђених накнада запосленима након прекида радног односа, односно одласка у пензију након испуњених законских услова, утврђују се применом актуарске процене. Актуарска процена укључује процену дисконтне стопе, будућних кретања зарада, стопе морталитета и флукуације запослених. Због дугорочне природе ових планова, значајне неизвесности утичу на исход процене. Претпоставке актуарског обрачуна су обелодањене у Напмени 3.14. уз финансијске извештаје.

Уколико би дисконтна стопа која се користи била виша/нижа за 1 процентни поен од процене руководства, резервисања за отпремнине била би нижа за 915 хиљада динара или виша за 1.057 динара у односу на резервисања исказана у пословним књигама Банке на дан 31. децембра 2022. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

5. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД КАМАТА

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Приходи од камата		
Народна банка Србије	35.964	3.111
Банке	17.421	12.517
Предузећа	86.697	93.497
Јавни сектор	211.349	181.954
Јавна предузећа	199.301	187.203
Становништво	670	863
Страна лица (банке)	12.420	152
	563.822	479.297
Расходи камата		
Банке	8.121	1.526
Осигурање и финансијске услуге	71.642	41.275
Предузећа	12.100	14.434
Јавни сектор	17.921	14.087
Јавна предузећа (а)	48.309	28.215
Банке у стечају	62.529	23.949
Становништво	82	78
Други комитенти	8.235	403
	228.939	123.967
Добитак по основу камата	334.883	355.330

Приходи и расходи од камата по врстама финансијских инструмената приказани су како следи:

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Приходи од камата		
Депозити код Народне банке Србије	35.964	2.965
Пласмани банкама	29.833	11.459
Пласмани комитентима	295.361	259.545
Хартије од вредности	202.664	205.328
	563.822	479.297
Расходи камата		
Депозити финансијских институција	79.763	66.750
Кредити од међународних финансијских институција	1.104	1.124
Депозити комитената	148.072	56.093
	228.939	123.967
Добитак по основу камата	334.883	355.330

6. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Приходи од накнада и провизија		
Послови платног промета у земљи	37.051	30.922
Приходи од накнада по основу мењачких послова	34.028	10.661
Послови платног промета са иностранством	16.072	12.356
Послови банкарских услуга по девизним пословима	29.437	20.467
Послови са становништвом	2.925	2.941
Послови са платним картицама	3.383	2.113
Гаранцијски и други послови јемства	106.938	69.561
Факторинг	8.113	12.227
Остале накнаде и провизије	121	98
	238.068	161.346
Расходи од накнада и провизија		
Послови платног промета у земљи	4.136	4.365
Расходи накнада по основу мењачких послова	32.530	2.024
Послови платног промета са иностранством	2.362	2.200
Послови са платним картицама	2.359	2.289
Остале накнаде и провизије	90	217
	41.477	11.095
Добитак по основу накнада и провизија	196.591	150.251

Народна банка Србије, у циљу успостављања једнообразног рачуноводственог евидентирања и постизања пуне упоредивости финансијских извештаја, очекивала је да банке почев од финансијских извештаја за 2021. годину на позицији Биланса успеха - Нето приход/расход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле презентују само податак о курсним разликама обрачунатим у складу са MRS 21, а да на позицијама Биланса успеха - нето приход/расход од накнада и провизија презентују податке о приходима/расходима по основу обављања мењачких послова.

У складу са тим, Банка је извршила прекњижавање обрачунатих прихода/расхода по основу мењачких послова у 2021. години, са позиције прихода/расхода по основу курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле на позицију прихода/расхода од накнада и провизија.

Приходи од накнада по основу мењачких послова у 2022. години износили су 34.028 хиљада динара а у 2021. години су износили 10.221 хиљада динара а расходи по основу мењачких послова су у 2022. години износили 32.530 хиљада динара а у 2021. години су износили 2.024 хиљада динара.

7. НЕТО ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА И ЕФЕКТА УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ

У хиљадама динара

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Позитивне курсне разлике	456.218	211.523
Негативне курсне разлике	(447.507)	(192.279)
Нето приходи/(расходи) од курсних разлика	8.711	19.244
Приходи од уговорене валутне клаузуле	6.175	1.138
Расходи од уговорене валутне клаузуле	(10.223)	(1.138)
Нето приходи ефекта уговорене валутне клаузуле	(4.048)	-
Нето приход/(расход) од курсних разлика и ефекта уговорене валутне клаузуле	4.663	19.244

8. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ

а) Остали пословни приходи

У хиљадама динара

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Приходи оперативног пословања	869	770
Приходи од закупнине	35.094	35.742
Остали пословни приходи	298	346
Укупно остали пословни приходи	36.261	36.858

б) Остали приходи

У хиљадама динара

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Приходи од промене вредности инвестиционих некретнина (Напомена 20)	4.323	4.166
Приходи од укидања резервисања (Напомена 24)	1.413	61
Приходи од укидања обавезе за неискоришћене годишње одморе	7.902	6.841
Остали приходи	5.703	2.382
Укупно остали приходи	19.341	13.450

9. НЕТО ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОМЕНЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКИХ

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

ИНСТРУМЕНАТА

	2022.	2021.
Негативни ефекти промене вредности деривата	(22.649)	(382)
Негативни ефекти промене вредности финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	(1.798)	(1.550)
Укупно негативни ефекти	(24.447)	(1.932)
Позитивни ефекти промене вредности деривата	19.666	449
Позитивни ефекти промене вредности финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	846	1.365
Укупно позитивни ефекти	20.512	1.814
Нето губитак	(3.935)	(118)

10. НЕТО ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ПРЕСТАНКА ПРИЗНАВАЊА ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА КОЈИ СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ

	2022.	2021.
Добици по основу престанка признавања финансијских инструмената по фер вредности кроз остали резултат	2.706	18.998
Добици по основу престанка признавања финансијских инструмената по фер вредности кроз остали резултат	-	86
Укупно добии	2.706	19.084

Нето добитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности у износу од 2.706 хиљада динара у 2022. години (у 2021. години 19.084) се односи на добитак од продаје државних ХоВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат.

11. НЕТО ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ЗАШТИТЕ ОД РИЗИКА

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Позитивни ефекти промене вредности деривата намењених заштити од ризика	29	-
Нето добитак	29	-

12. НЕТО ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА КОЈА СЕ НЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Расходи индиректних отписа пласмана и резервисања		
Расходи индиректних отписа пласмана билансних позиција:		
- готовина и средства код централне банке (Напомена 15)	(5)	-
- кредити и потраживања од банака и других финансијских организација (Напомена 17)	(39.125)	(20.888)
- кредити и потраживања од комитената (Напомена 18(г))	(129.198)	(350.755)
- хартије од вредности (Напомена 16)	-	(9.298)
- остала средства (Напомена 21)	(579)	(2.467)
	(168.907)	(383.408)
Резервисања за губитке по ванбилансној активи (Напомена 24)	(14.801)	(48.196)
Расходи по основу отписа ненаплативих потраживања	(5)	(259)
	(14.806)	(48.455)
Приходи од укидања индиректних отписа пласмана и резервисања		
Приходи од укидања индиректних отписа пласмана билансних позиција:		
- кредити и потраживања од банака и других финансијских организација (Напомена 17)	36.863	20.056
- кредити и потраживања од комитената (Напомена 18(г))	103.728	216.955
- хартије од вредности (Напомена 16)	784	8.989
- остала средства (Напомена 21)	117	1.800
	141.492	247.800
Приходи од укидања резервисања за ванбилансне позиције (Напомена 24)	12.294	58.861
Приходи од наплаћених отписаних потраживања	22.491	85.218
	34.785	144.079
Расходи по основу ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	(1.694)	(7.160)
Приходи по основу ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	1.623	2.506
Укупно приход/расход	(7.507)	44.638

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

13. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Трошкови нето зарада и накнада зарада	116.980	104.487
Трошкови пореза и доприноса на зараде на терет запосленог	46.557	41.498
Расходи по основу неискоришћених годишњих одмора	9.039	6.803
Расходи резервисања за пензије и јубиларне награде (Напомена 24)	3.127	2.257
Остали лични расходи	6.318	6.107
Укупно	182.021	162.251

14. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Трошкови амортизације:		
- основних средстава (Напомена 19)	50.016	42.312
- нематеријалних улагања (Напомена 19)	31.871	31.127
Укупно	81.887	73.439

15. ОСТАЛИ РАСХОДИ

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Доприноси на зараде на терет послодавца	28.217	26.235
Нематеријалне услуге	59.887	55.435
Одржавање основних средстава	115.117	126.842
ПТТ и телекомуникационе услуге	8.916	9.486
Трошкови пореза и такси	15.033	13.358
Реклама и пропаганда	136	489
Премије осигурања	9.711	9.182
Донације и спонзорства	2.080	1.150
Расходи обезбеђења и транспорта новца	18.210	16.134
Трошкови материјала	25.751	20.157
Адаптација пословног простора	3.286	2094
Расходи резервисања за судске спорове (Напомена 24)	546	1.300
Судски трошкови и трошкови такси	1.877	2.759
Расходи по основу изгубљених спорова за накнаде	493	3.284
Трошкови јавних извршитеља	2.887	7850
Остало	4.104	3.828
Укупно остали расходи	296.251	299.583

16. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

(а) Компоненте пореза на добит

Укупан порески приход/(расход) састоји се од следећих пореза:

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Текући порез на добит	-	-
Добитак/(губитак) по основу одложених пореза	12.687	(3.913)
	12.687	(3.913)

(б) Усаглашавање текућег пореза на добитак са резултатом примене пореске стопе на добит пре опорезивања

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Добитак-губитак пре опорезивања	22.873	20.250
Порески ефекат расхода који се не признају у пореском билансу	5.449	13.425
Амортизација обрачуната у финансијским извештајима	81.887	73.439
Амортизација за пореске сврхе	(99.142)	(90.285)
Порески ефекти усклађивања прихода	(9.615)	(7.248)
Порески ефекат прихода од камата по дужничким хартијама од вредности	(208.040)	(181.070)
Порески добитак/губитак	(206.588)	(171.489)
Пореска основица	-	-
Пореска стопа	15%	15%
Обрачунат порез	-	-
Порез на капиталну добит	-	-
Порез на добит	-	-

(в) Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе се односе на привремене разлике између књиговодствене вредности основних средстава и нематеријалне имовине и њихове пореске основице, као и на привремене разлике настале по основу ревалоризације основних средстава.

Одложене пореске обавезе обрачунате су по ефективној каматној стопи од 15%, чија се примена очекује у периоду када ће се обавеза измирити.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

16. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (Наставак)
(в) Одложене пореске обавезе (Наставак)

Промене на одложеним пореским обавезама у току године приказане су у следећој табели:
У хиљадама динара

	2022.	2021.
Стање на дан 1. јануара	93.421	81.496
Ефекат прве примене МСФИ 9	837	837
Ефекат промене ревалоризационих резерви по основу фер вредности некретнина	6.945	8.012
Ефекат привремених разлика евидентиран на терет /у корист биланса успеха	(13.524)	3.076
Стање на дан 31. децембра	87.679	93.421

17. ГОТОВИНА И СРЕДСТВА КОД ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
У динарима		
Жиро рачун	53.938	50.047
Готовина у благајни	23.579	23.507
Потраживања за камату од НБС	1.109	-
Депозити вишкова ликвидних средстава	3.400.000	1.210.000
	3.478.626	1.283.554
У страној валути		
Обавезна резерва код НБС	1.382.865	729.825
Доспела камата у страној валути по пласманима код НБС	2.242	-
Готовина у благајни	32.439	26.691
	1.417.546	756.516
Укупно	4.896.172	2.040.070
<i>Минус: Исправка вредности</i>	(5)	-
Стање на дан 31. децембра	4.896.167	2.040.070

У складу са Одлуком Народне банке Србије о обавезној резерви банака код Народне банке Србије, Банка је дужна да обрачунава и издваја обавезну динарску резерву по стопи од 0% и 5% у зависности од уговорене рочности на износ просечног дневног књиговодственог стања динарских средстава у току претходног календарског месеца на свој жиро рачун код Народне банке Србије. Обрачуната динарска обавезна резерва на дан 31. децембар 2022. године износи 1.587.980 хиљада динара (31.12.2021. године 903.438 хиљада динар).

Каматна стопа на износ издвојене динарске обавезне резерве у току 2022. године кретала се у распону од 0,1 до 0,75% на годишњем нивоу.

17. ГОТОВИНА И СРЕДСТВА КОД ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ (НАСТАВАК)

Банка обрачунава и издваја обавезну девизну резерву на девизне рачуне Народне банке Србије по стопи од 20% за обавезе са уговореном рочношћу до 730 дана, и 13% за обавезе са уговореном рочношћу преко 730 дана на износ просечног дневног књиговодственог стања девизних средстава у претходном календарском месецу, а изузетно по стопи од 100% на део девизне основице коју чине динарске обавезе индексиране девизном клаузулом.

На дан 31. децембар 2022. године обавезна девизна резерва код НБС износи 1.382.865 хиљада динара (31. децембар 2021. године је износила 729.825 хиљада динара).

На износ оствареног просечног стања издвојене девизне резерве Народна банка Србије не плаћа камату.

Банка дневно вишак својих слободних динарских средстава депонује код Народне банке Србије. На дан 31. децембра 2022. године износ вишкова ликвидних средстава износио је 3.400.000 хиљада динара а на дан 31. децембра 2021. године, депоновани вишкови слободних средстава износили су 1.210.000 хиљада динара. Банка по основу депоновања вишка ликвидних средстава остварује камату.

Каматна стопа на депоноване вишкове слободних средстава у току 2022. године кретала се у распону од 0,1% до 4% на годишњем нивоу, а у 2021. години износила је 0,1% на годишњем нивоу.

Промене на рачунима исправке вредности готовине у току године приказане су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Стање на почетку године	-	-
Укидање исправке	-	-
Нове исправке вредности	5	-
Стање на дан 31. децембра	5	-

Обавезна резерва код Народне банке Србије није раположива за свакодневне пословне трансакције Банке и из тог разлога није део токова готовине (Напомена 3.6.).

Преглед разлика између позиције Готовина и средства код Централне банке и извештаја о токовима готовине на дан 31. децембар 2022. године и 31. децембар 2021. године дат је како следи:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

17. ГОТОВИНА И СРЕДСТВА КОД ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ (Наставак)

У хиљадама динара			
	Биланс стања	Извештај о токовима готовине	Разлика
У динарима			
Депозитни вишкови ликвидних средстава код НБС	3.400.000	-	-
Жиро рачун	53.938	53.938	-
Готовина у благајни	23.579	23.579	-
Потраживања за камату	1.109	-	-
	3.478.626	77.517	-
У страној валути			
Готовина у благајни	32.439	32.439	-
Девизни рачуни	-	2.984.693	(2.984.693)
Потраживања за камату	2.242	-	-
Обавезна резерва у страној валути	1.382.865	-	-
Исправка вредности	(5)	-	(5)
	1.417.541	3.017.132	(2.984.698)
Стање на дан 31. децембра 2022. године	4.896.167	3.094.649	(2.984.698)

У хиљадама динара			
	Биланс стања	Извештај о токовима готовине	Разлика
У динарима			
Депозитни вишкови ликвидних средстава код НБС	1.210.000	1.210.000	-
Жиро рачун	50.047	50.047	-
Готовина у благајни	23.507	23.507	-
	1.283.554	1.283.554	-
У страној валути			
Готовина у благајни	26.691	26.691	-
Девизни рачуни	-	2.601.167	(2.601.167)
Обавезна резерва у страној валути	729.825	729.825	-
	756.516	3.357.683	(2.601.167)
Стање на дан 31. децембра 2021. године	2.040.070	4.641.237	(2.601.167)

17. ГОТОВИНА И СРЕДСТВА КОД ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ (Наставак)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

Промене у обавезама по основу активности финансирања, примљени кредити, приказани су у наредној табели:

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Стање на дан 1. јануар	75.589	105.822
Измирење обавеза по основу примљених кредита	(30.512)	(30.285)
Ефекат курсних разлика	176	52
Стање на дан 31. децембар	45.253	75.589

18. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ

У хиљадама динара

	2022.	2021.
У динарима		
ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	4.325	5.280
Примљене менице	-	99.300
ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	5.725.659	6.150.291
	5.799.984	6.254.871
У страниј валути		
ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	349.045	379.887
	349.045	379.887
Укупно хартије од вредности	6.079.029	6.634.758
<i>Минус:</i> Исправка вредности ХОВ	-	(784)
Стање на дан 31. децембра	6.079.029	6.633.974

У оквиру финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат у динарима, на дан 31. децембра 2022. године, налазе се хартије Републике Србије различите преостале рочности на које је Банка остваривала камату у распону од 1,82% до 5,2%.

У оквиру финансијских средстава које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат у страниј валути, на дан 31. децембра 2022. године, налазе се дугорочне државне обвезнице Владе Републике Србије на које је Банка остваривала камату у распону од 1,50% до 4,00%.

18. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (Наставак)

Промене на рачунима исправке вредности ХОВ у току године приказане су у следећој табели:

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Стање на почетку године	784	475
Укидање исправке (Напомена 10)	(784)	(8.989)
Нове исправке вредности (Напомена 10)	-	9.298
Стање на дан 31. децембра	-	784

19. КРЕДИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ОД БАНАКА И ДРУГИХ ФИНАНСИЈСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

У хиљадама динара

	2022.	2021.
У динарима		
Краткорочни пласмани -репо трансакције код НБС	4.000.003	-
Краткорочна потраживања од НБС (а)	533.569	1.030.465
Потраживања по основу камата и накнада	1	40
Разграничена потраживања за обрачунату камату	1.854	18
	4.535.427	1.030.523
У страниј валути		
Девизни рачуни код банака (б)	2.984.693	2.601.166
Наменски депозит код других финансијских институција	12.389	8.818
Дати ненаменски депозити банкама	786.060	-
Краткорочни пласмани	892.626	103.926
Покривени акредитиви	212.033	355.772
Разграничена потраживања за обрачунату камату	404	5
	4.888.205	3.069.687
Бруто потраживања	9.423.632	4.100.210
<i>Минус: Исправка вредности</i>	<i>(14.087)</i>	<i>(11.826)</i>
Стање на дан 31. децембра	9.409.545	4.088.384

(а) Пласмани код Народне банке Србије у износу од 533.569 хиљада динара нису предмет класификације, нити су приказани у оквиру максималне кредитне изложености (31. децембар 2021. године 1.030.465 хиљада динара).

19. КРЕДИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ОД БАНАКА И ДРУГИХ ФИНАНСИЈСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА (Наставак)

б) Девизни рачуни код банака су укључени у токове готовине (Напомена 15).

Промене на рачунима исправке вредности у току године приказане су у следећој табели:

У хиљадама динара

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Стање на почетку године	11.826	10.511
Нове исправке вредности (Напомена 10)	39.125	20.888
Укидање исправке вредности (Напомена 10)	(36.863)	(20.056)
Курсне разлике	<u>(1)</u>	<u>483</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>14.087</u>	<u>11.826</u>

Концентрација кредита и потраживања од банака и других финансијских организација у нето износу, на дан 31. децембра 2022. и 31. децембра 2021. године, приказана је како следи:

У хиљадама динара

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Централна банка	6.826.388	1.030.465
Остале банке	2.578.517	3.053.288
Друге финансијске организације	<u>4.640</u>	<u>4.630</u>
Стање на дан 31. децембар	<u>9.409.545</u>	<u>4.088.383</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

20. КРЕДИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ОД КОМИТЕНАТА

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Кредити по трансакционим рачунима	178	238
Кредити за ликвидност и обртна средства	1.637.569	1.681.899
Инвестициони кредити	2.227.790	1.702.229
Готовински кредити	5.918	6.695
Остали кредити	944.644	1.359.635
Кредити за плаћање увоза робе и услуга из иностранства	14.910	209.198
Пласмани по основу факторинг послова	400.724	238.242
Пласмани по основу есконта меница	220.356	-
Потраживања за камату	24.312	18.200
Потраживања за обрачунату накнаду и провизију	8.247	352
Разграничена потраживања за обрачунату камату	1.260	11.239
	5.485.908	5.227.927
Исправка вредности	(85.133)	(64.422)
Стање на дан 31. децембар	5.400.775	5.163.505

	У хиљадама динара			У хиљадама динара		
	2022.			2021.		
	Краткорочни	Дугорочни	Укупно	Краткорочни	Дугорочни	Укупно
У динарима						
Јавни сектор	65.062	64.184	129.246	10.140	62	10.202
Предузећа	1.843.461	544.093	2.387.554	1.748.945	1.075.435	2.824.380
Становништво	1.886	4.390	6.276	2.674	5.459	8.133
	1.910.409	612.667	2.523.076	1.761.759	1.080.956	2.842.715
У иностранској валути						
Предузећа	1.200.176	1.762.656	2.962.831	759.257	1.620.810	2.380.067
	1.200.176	1.762.656	2.962.832	759.257	1.620.810	2.380.067
Стање на дан 31. децембра	3.110.585	2.375.323	5.485.909	2.521.016	2.701.766	5.222.782

Краткорочни и дугорочни кредити у динарима одобравани су предузећима за финансирање пословних активности у различитим областима, уз каматне стопе које су се кретале у распону од 4,2% до 10,75% на годишњем нивоу, док су се за краткорочне и дугорочне кредитне са валутном клаузулом каматне стопе кретале у распону од 1,15% до 8,70% на годишњем нивоу.

Кредити и пласмани становништву, који обухватају потрошачке и готовинске кредитне (краткорочне и дугорочне) одобравани су уз каматну стопу од 6,5% до 10,5% на годишњем нивоу. Каматна стопа на дозвољена прекорачења на рачунима грађана износи 26% годишње, односно 39% годишње на недозвољени минусни салдо на текућим рачунима грађана. Каматна стопа на кредитне картице одобрене становништву износи 22,20% на годишњем нивоу.

20. КРЕДИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ОД КОМИТЕНАТА (НАСТАВАК)

Факторинг уговори са регресом одобравани су предузећима уз каматне стопе које су се кретале у распону од 6,0 % до 8,5% на годишњем нивоу. Есконт меничних потраживања одобраван је предузећима уз каматне стопе које су се кретале у распону од 0,65 % до 0,80% на месечном нивоу.

(а) Рочност доспећа кредита и потраживања од комитената

Рочност доспећа кредита и потраживања од комитената у бруто износу, према преосталом року доспећа, са стањем на дан 31. децембра 2022. и 2021. године, је следећа:

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Доспела потраживања	910.919	895.117
До 30 дана	7.181	36.862
Од 1 до 3 месеца	706.262	492.292
Од 3 до 12 месеци	1.487.661	1.101.891
Преко 1 године	2.373.885	2.696.620
Стање на дан 31. децембар	5.485.908	5.222.782

Структура доспелих потраживања приказана је како следи:

У хиљадама динара

	2022.	2021.
До 1 месеца	876.488	856.199
Од 1 до 6 месеци	24.654	38.913
Од 6 до 12 месеци	9.774	5
Преко 1 године	3	-
Стање на дан 31. децембар	910.919	895.117

(б) Концентрација кредита и потраживања

Концентрација кредита и потраживања од комитената у бруто износу на дан 31. децембра 2022 и 2021. године, значајна је код следећих делатности:

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Трговина	2.379.773	894.013
Прерађивачка индустрија и пољопривреда	1.477.006	2.601.875
Грађевинарство	876.055	398.575
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	617.553	1.228.799
Остало	129.246	91.387
Становништво	6.275	8.133
Стање на дан 31. децембар	5.485.908	5.222.782

(в) Промене на рачунима исправке вредности кредита и потраживања од комитената

Промене на рачунима исправке вредности кредита и потраживања од комитената у току године приказане су како следи:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

20. КРЕДИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ОД КОМИТЕНАТА (НАСТАВАК)

(в) *Промене на рачунима исправке вредности кредита и потраживања од комитената (Наставак)*

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Стање на почетку године	59.277	42.096
Нове исправке вредности (Напомена 10)	129.198	350.471
Укидање исправке вредности (Напомена 10)	(103.728)	(218.301)
Искњижавање исправке вредности	-	(114.931)
Курсне разлике	386	(58)
Стање на дан 31. децембра	85.133	59.277

21. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

У хиљадама динара

	Грађевински објекти и земљиште	Опрема	Основна средства у припреми	Укупно некретнине, постројења и опрема	Нематеријална имовина
Набавна вредност					
1. јануар 2021. године	1.469.811	442.108	-	1.911.919	165.939
Ефекат процене вредности	59.138	-	-	59.138	-
Повећања	-	43.487	43.487	86.974	5.795
Преноси	-	-	(43.487)	(43.487)	-
Отуђења и расходања	-	(51.095)	-	(51.095)	(8.588)
Стање на дан					
31. децембра 2021. године	1.528.949	434.500	-	1.963.449	163.146
Ефекат процене вредности	52.234	-	-	52.234	-
Повећања	-	52.851	41.669	94.520	17.140
Преноси	-	-	(41.669)	(41.669)	-
Отуђења и расходања	-	(234)	-	(234)	-
Стање на дан					
31. децембра 2022. године	1.581.183	487.117	-	2.068.300	180.286
Акумулирана исправка вредности					
1. јануар 2021. године	147.685	356.215	-	503.900	99.314
Амортизација (Напомена 12)	21.562	26.475	-	48.037	31.127
Отуђења и расходања	-	(51.042)	-	(51.042)	(8.588)
Стање на дан					
31. децембра 2021. године	169.247	331.648	-	500.895	121.853
Амортизација (Напомена 12)	5.400	44.615	-	50.015	31.871
Ефекат процене вредности	16.924	-	-	16.924	-
Стање на дан					
31. децембра 2022. године	191.571	376.263	-	567.834	153.724
Стање на дан:					
31. децембра 2022. године	1.389.612	110.854	-	1.500.466	26.562
31. децембра 2021. године	1.359.702	102.852	-	1.462.554	41.293

21. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (НАСТАВАК)

На дан 31. децембар 2022. године, Банка нема грађевинских објеката који су под хипотеком ради обезбеђења отплате обавеза по основу кредита.

Неотписану вредност грађевинских објеката на дан 31. децембар 2022. године чини грађевински објекат у Савској 25. Банка поседује комплетну власничку документацију.

Неотписану вредност опреме на дан 31. децембар 2022. године највећим делом чине рачунарска и телекомуникациона опрема, канцеларијски намештај и моторна возила.

Неотписану вредност нематеријалне имовине на дан 31. децембар 2022. године највећим делом чине улагања у софтвер и лиценце за софтвер које Банка користи.

Банка је у 2022. години ангажовала независног проценитеља који је извршио процену фер вредности земљишта на коме се налазе објекти у Ул. Савска број 25 и грађевинских објеката у Ул. Савска број 25. На основу извршене процене, прокњижено је повећање вредности земљишта и објеката у износу од 46.301 хиљада динара у корист ревалоризационих резерви.

22. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

Инвестиционе некретнине на дан 31. децембра 2022. године износе 457.205 хиљада динара и односе се на део некретнине у Ул. Савска број 25 укупне садашње вредности у износу од 425.308 хиљаде динара и некретнину у Ул. Народних хероја број 63 укупне садашње вредности у износу од 31.897 хиљада динара.

Банка је у току 2015. године део некретнине у Савској 25 (трећи и четврти спрат и део петог спрата) дала у закуп. На дан 31. децембар 2022. године вредност дела некретнине који је дат у закуп на бази независне процене од стране ангажованог проценитеља износи 425.308 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 421.684 хиљада динара).

Некретнина у Ул. Народних хероја број 63 је у току 2016. године дата у закуп на период од пет година (анексом је период закупа продужен до 2026. године). На дан 31. децембар 2022. године вредности овог објекта на бази независне процене од стране ангажованог проценитеља износи 31.897 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 31.198 хиљада динара).

Ефекат повећања вредности инвестиционих некретнина у 2022. години у износу од 4.323 хиљаде динара исказан је у оквиру прихода од промене вредности инвестиционих некретнина.

23. ОСТАЛА СРЕДСТВА

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Залихе материјала, резервних делова и остале залихе	3.158	4.155
Остала потраживања	5.955	4.393
Потраживања по основу накнада	1.078	364
Остала разграничења	2.041	2.501
Бруто остала средства	12.232	11.413
<i>Минус: Исправка вредности</i>	<i>(1.423)</i>	<i>(963)</i>
Стање на дан 31. децембра	10.809	10.450

23. ОСТАЛА СРЕДСТВА (Наставак)

Промене на рачунима исправке вредности осталих средстава у току године приказане су како следи:

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Стање на почетку године	963	328
Нове исправке вредности (Напомена 10)	579	2.751
Укидање исправке вредности (Напомена 10)	(119)	(454)
Искњижавање исправке вредности	-	(1.673)
Курсне разлике	-	11
Стање на дан 31. децембра	1.423	963

24. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИИ СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Стална средства намењена продаји	48.202	47.027
Стање на дан 31. децембра	48.202	47.027

Стална средства намењена продаји односе се на преузету непокретност по основу делимичне наплате потраживања које је у целости отписано ранијих година.

Банка је наведену имовину огласила на продају и очекује њену продају у скоријем периоду.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

25. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА БАНКАМА, ДРУГИМ ФИНАНСИЈСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ЦЕНТРАЛНОЈ БАНЦИ

У хиљадама динара

	2022.			2021.		
	У динарима	У страној валути	Укупно	У динарима	У страној валути	Укупно
Трансакциони депозити	6.921	1.306	8.227	204.557	576	205.133
Остали депозити	1.280.547	531.103	1.811.650	1.720.512	590.968	2.311.480
Обавезе за камату	4.939	699	5.638	2.358	476	2.834
Стање на дан 31. децембра	1.292.407	533.108	1.825.515	1.927.427	592.020	2.519.447

26. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДРУГИМ КОМИТЕНТИМА

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Трансакциони депозити (а)	15.481.110	7.198.220
Остали депозити (б)	7.414.478	6.407.929
Примљени кредити (в)	45.253	75.588
Обавезе по основу камата и накнада	12.764	141.639
Разграничене обавезе за обрачунату камату	11.992	4.763
Стање на дан 31. децембар	22.965.597	13.828.139

(а) Трансакциони депозити

У хиљадама динара

	2022.			2021.		
	У динарима	У страној валути	Укупно	У динарима	У страној валути	Укупно
Предузећа	5.511.108	8.218.695	13.729.803	2.298.879	2.779.552	5.078.431
Јавни сектор	797.856	86.757	884.613	1.074.111	268.277	1.342.388
Становништво	64.519	84.632	149.151	75.671	68.692	144.363
Други комитенти	14.479	703.064	717.543	13.052	619.986	633.038
Стање на дан	6.387.962	9.093.148	15.481.110	3.461.713	3.736.507	7.198.220

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

26. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДРУГИМ КОМИТЕНТИМА
(Наставак)

(б) Остали депозити

У хиљадама динара

	2022.			2021.		
	Краткорочни	Дугорочни	Укупно	Краткорочни	Дугорочни	Укупно
У динарима:						
Штедни депозити	989	-	989	1.124	0	1.124
Наменски депозити	507.555	115.145	622.700	113.461	98.390	211.851
Остали депозити	4.711.972	-	4.711.972	4.131.012	0	4.131.012
Укупно:	5.220.516	115.145	4.245.597	4.245.597	98.390	4.343.987
У иностраној валути:						
Штедни депозити	24.898	608	25.506	24.968	3.787	28.755
Наменски депозити	1.509.027	264.930	1.773.957	1.235.784	427.261	1.663.045
Остали депозити	279.354	-	279.354	372.142	0	372.142
Укупно:	1.813.279	265.538	2.078.817	1.632.894	431.048	2.063.942
Стање на дан 31. децембра	7.033.795	380.683	7.414.478	5.878.491	529.438	6.407.929

Структура осталих депозита према комитентима приказана је у следећој табели:

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Предузећа	5.172.004	4.052.862
Јавни сектор	548.682	301.378
Становништво	74.517	38.111
Банке и остале фин.институције у стечају	1.421.000	2.014.000
Други комитенти	198.275	1.578
Стање на дан 31. децембра	7.414.478	6.407.929

(б) Остали депозити (Наставак)

На динарске депозите правних лица у 2022 години, Банка плаћа камату у распону од 0% до 7,50% на годишњем нивоу. На девизне депозите камате су се кретале у распону од 0,00% до 2,8% на годишњем нивоу. Наведени распони каматних стопа односе се на трансакционе, по виђењу и ненаменске орочене депозите клијената. Банка на наменске депозите –коллатерале не обрачунава камату.

На динарски штедни улог становништва по виђењу, Банка плаћа камату од 1,00 % на годишњем нивоу. Каматна стопа на депозите по виђењу становништва у иностраној валути крећу се од 0,05% до 0,1% годишње и то 0,1% за ЕУР и 0,05% за УСД.

26. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДРУГИМ КОМИТЕНТИМА
(Наставак)

(в) Примљени кредити	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Остале финансијске обавезе у иностраној валути	45.253	75.588
Стање на дан 31. децембра	45.253	75.588

Примљени кредити у иностраној валути се односе на задужење код Републике Србије за средства Европске инвестиционе банке. Каматна стопа на ова средства је варијабилна и чине је шестомесечни ЕУРИБОР и маржа Народне банке Србије која износи 0,3% годишње.

27. РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Резервисања за судске спорове (Напомена 31). (б)) (а)	3.972	5.363
Резервисања за губитке по ванбилансној активи (б)	21.664	18.856
Резервисања за отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде (в)	13.343	11.398
Негативни ефекти модификације	-	10.647
Стање на дан 31. децембра	38.979	46.264

(а) Руководство Банке је извршило процену исхода судских спорова и извршило резервисања за потенцијалне губитке по наведеном основу у износу од 3.972 хиљаде динара.

(б) Процену вероватних губитака по ванбилансним ставкама уколико не постоји објективни доказ да ће Банка имати ненадокнадив новчани одлив за преузету обавезу, Банка врши коришћењем регулаторних фактора кредитне конверзије прописане Одлуком о адекватности капитала, осим за неискоришћен износ одобрених кредита (0% ванбилансне ставке ниског ризика, 20% ванбилансне ставке умереног ризика, 50% ванбилансне ставке средњег ризика и 100% ванбилансне ставке високог ризика). Основица за обрачун се добија тако што се ванбилансна ставка помножи фактором кредитне конверзије и умањи за вредност првокласног инструмента обезбеђења.

За ванбилансне ставке за које је утврђено да постоји објективни доказ да ће банка имати ненадокнадиви новчани одлив за преузету ванбилансну обавезу, процена вероватног губитка се врши на исти начин као и за билансна потраживања за које је утврђено да постоји објективни доказ обезвређења, с тим да се за краткорочне ванбилансне обавезе не врши дисконтовање очекиваног ненадокнадивог новчаног одлива за преузету ванбилансну обавезу, већ се износ вероватног губитка по основу ванбилансних ставки утврђује у износу који је једнак тим одливима.

(в) Дугорочне обавезе Банке по основу резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију након испуњења прописаних услова у складу са Законом о раду, исказане су на дан 31. децембар 2022. године и представљају садашњу вредност будућих исплата запосленима утврђену уз следеће претпоставке.

Дисконтна стопа 6,00%;
Стопа раста зарада у Републици Србији 7,5%;
Стопа флукуације запослених 5%; и
основа за израчунавање морталитета за приступне старости запослених су таблице смртности у Србији засноване на последњем попису становништва.

27. РЕЗЕРВИСАЊА (Наставак)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

Промене на рачунима резервисања у току године приказане су у следећој табели:

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Резервисања за судске спорове		
Стање на почетку године	5.363	8.728
Формирање резервисања	546	1.300
Неискоришћена укинута резервисања	(1.413)	-
Искоришћена резервисања	(523)	(4.665)
	3.972	5.363
Резервисања за губитке по ванбилансној активи		
Стање на почетку године	18.856	30.058
Резервисања у току године	14.806	48.196
Неискоришћена укинута резервисања	(12.294)	(58.861)
Остале промене	296	(537)
	21.664	18.856
Резервисања за отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде		
Стање на почетку године	11.398	9.559
Резервисања у току године	3.127	2.256
Актуарски губици	560	630
Исплата отпремнина	(1.742)	(1.047)
	13.343	11.398
Резервисања по основу модификације финансијских инструмената		
	-	10.647
Стање на дан 31. децембра	38.979	46.264

28. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

У хиљадама динара

	2022.	2021.
У динарима		
Обавезе према добављачима	13.817	12.831
Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	2.991	3.896
Обавезе по факторинг пословима	34.223	34.595
Обавезе за неискоришћене годишње одморе	9.039	7.902
Разграничени приходи од накнада	40.969	34.188
Остале обавезе	15.258	3.108
	116.297	96.520
У страној валути		
Остале обавезе	10.354	2.728
	10.354	2.278
Стање на дан 31. децембра	126.651	99.248

29. КАПИТАЛ

(а) Структура капитала Банке

Структура укупног капитала Банке приказана је како следи:

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Акцијски капитал - обичне акције	2.846.076	2.846.076
Остали капитал	460	460
Ревалоризационе резерве по основу фер вредности непокретности	457.129	417.773
Нереализовани гибици/добити по основу фер вредности ХоВ	(775.047)	(128.650)
Обезвређење ХоВ	13.562	13.785
Актуарски гибици/добити	(1.989)	(1.428)
Резерве из добити	205.606	189.268
Нераспоређен добитак	35.560	16.337
Стање на дан 31. децембра	2.781.357	3.353.621

(i) Акцијски капитал

На дан 31. децембра 2022. године, уписани и уплаћени капитал Банке се састоји од 20.329.116 обичних акција, појединачне номиналне вредности од 140 динара (31. децембар 2021. године: 2.329.116 обичних акција појединачне номиналне вредности од 140 динара). Банка је затворено акционарско друштво.

Скупштина акционара Банке донела је 4. маја 2017. године Одлуку о повећању основног капитала Српске банке а.д. Београд из нето имовине претварањем дела добити у основни капитал, повећањем номиналне вредности акција са 130 на 140 динара по акцији. Наведеном Одлуком је део добити у износу од 20.291.160 динара искоришћен за повећање основног капитала тако да је за 20.329.116 акција повећана номинална вредност акције са 130 на 140 динара по акцији.

Већински акционар Банке је Република Србија са учешћем од 76,69% у акцијском капиталу, или 15.589.891 акција на дан 31. децембра 2022. године.

(ii) Ревалоризационе резерве

Ревалоризационе резерве по основу фер вредновања непокретности на дан 31. децембра 2022. године износе 457.129 хиљада динара (31. децембра 2021. године: 417.773 хиљада динара), највећим делом се односе на резерве које су настале као резултат процене грађевинских објеката и земљишта. Банка је у својим пословним књигама на крају 2021. године евидентирала ефекте независне процене земљишта урађене од стране овлашћеног проценитеља, на коме се налази објекат у Ул. Савска број 25, земљиште око објекта као и грађевински објекат у Ул. Савска број 25. (Напомена 19) у корист ревалоризационих резерви у износу од 46.301 хиљаде динара. Наведени износ је умањен за ефекат одложених пореских обавеза у износу од 6.945 хиљаде динара и прокњижен је такође преко ревалоризационих резерви.

Негативни ефекти фер вредности улагања у хартије од вредности које се воде по фер вредности кроз остали резултат на тржишну вредност износе 775.047 хиљаде динара, док је исправка вредности истих хартија прокњижена на терет биланса успеха и ревалоризационих резерви у износу од 13.562 хиљаде динара. Банка је прокњижила актуарске губитке у износу од 560 хиљада динара на дан 31. децембра 2022. године.

29. КАПИТАЛ (НАСТАВАК)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

(б) Основна зарада по акцији

Основна зарада по акцији израчунава се дељењем нето добити или губитка са пондерисаним просечним бројем обичних акција у току године.

	У хиљадама динара	
	31.12.2022	31.12.2021
Добитак	35.560	16.337
Пондерисан просечан број обичних акција током године	20.329	20.329
Добитак по акцији	1,75	0,80

(в) Показатељи пословања Банке - усаглашеност са законским показатељима

Остварени показатељи пословања Банке на дан 31. децембра 2022. године били су следећи:

Показатељи пословања	Прописани	Остварени
1. Капитал	Минимум ЕУР 10 милиона	23.645
2. Адекватност капитала	Минимум 12%	30,61
3. Улагања Банке у лица која нису у финансијском сектору и улагања у основна средства и инвестиционе некретнине	Максимум 60%	70,71
4. Изложеност према лицима повезаним са Банком	Максимум 400%	16,01
5. Велики и највећи могући кредити у односу на капитал	Максимум 400%	144,78
6. Просечни месечни показатељи ликвидности:		
- у првом месецу извештајног периода	Минимум 1	3,77
- у другом месецу извештајног периода	Минимум 1	2,49
- у трећем месецу извештајног периода	Минимум 1	3,34
7. Показатељ девизног ризика	Максимум 20%	1,78
8. Изложености Банке према групи повезаних лица	Максимум 25%	22,84
9. Изложености Банке према лицу повезаним са банком	Максимум 25%	16,01
11. Улагања Банке у једно лице које није лице у финансијском сектору	Максимум 10%	0,12

На дан 31. децембра 2022. године показатељ улагања у лица која нису у финансијском сектору и улагања у основна средства и инвестиционе некретнине није био усаглашен са прописаним лимитом НБС.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Послови у име и за рачун трећих лица (а)	8.773.362	8.862.479
Гаранције и остале преузете неопозиве обавезе (б)	5.988.969	5.643.361
Остали деривати по уговореној вредности(г)	4.469.673	-
Друге ванбилансне позиције (в)	125.244.480	112.061.983
Стање на дан 31. децембра	144.476.484	126.567.823

(а) Послови у име и за рачун трећих лица

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Пласмани по пословима у име и за рачун трећих лица:		
- зајмови за решавање стамбених потреба припадника Војске Србије	102.566	182.991
- зајмови за откуп станова на рате	8.669.919	8.678.439
- зајмови за откуп гаража на рате	561	592
- остало	316	457
Стање на дан 31. децембра	8.773.362	8.862.479

(б) Гаранције и остале преузете неопозиве обавезе

У хиљадама динара

	2022.	2021.
У динарима		
Плативе гаранције	96.724	43.301
Чинидбене гаранције	2.463.649	1.392.437
Евиденција по основу оквирних линија за гаранције	196.651	120.345
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане	244.386	1.131.338
	3.001.860	2.687.421
У страној валути		
Плативе гаранције	137	128
Чинидбене гаранције	2.980.394	2.949.219
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане	6.578	6.593
	2.987.109	2.955.940
Стање на дан 31. децембра	5.988.969	5.643.361

(б) Гаранције и остале преузете неопозиве обавезе

Преузете неопозиве обавезе се односе на неискоришћене одобрене кредите који се не могу једнострано отказати и то: минусе на текућим рачунима, револвинг кредите предузећима, вишенаменске оквирне кредите и остале преузете неопозиве обавезе. Преузете неопозиве обавезе обично имају фиксне датуме када истичу или друге одредбе у вези истека. Банка врши резервисања за потенцијалне губитке по гаранцијама и осталој ризичној ванбилансној активи сходно рачуноводственој политици обелодањеној у Напомени 24 (б).

(б) Гаранције и остале преузете неопозиве обавезе (Наставак)

На дан 31. децембра 2022. године формирана резерва за губитке по основу гаранција и осталих преузетих неопозивих обавеза износи 21.664 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 18.856 хиљада динара).

(в) Друге ванбилансне позиције

У хиљадама динара

	2022.	2021.
Евиденција лоро акредитива	30.011.760	25.979.208
Чинидбене гаранције до ступања на снагу	3.019.379	427.955
Примљене гаранције од ино банака и других финансијских организација	79.057.201	77.533.863
Хипотеке успостављене за обезбеђење пласмана	7.279.303	6.208.713
Покривени акредитиви	105.208	56.368
Евиденциона камата	463.445	311.709
Евиденција репо купљених хартија	4.000.000	
Евиденција потраживања	1.035.025	1.005.509
Остало	273.159	38.658
Стање на дан 31. децембра	125.244.480	112.061.983

г) Остали деривати по уговореној вредности

	2022.	2021.
Остали деривати по уговореној вредности	4.469.673	-
Стање на дан 31. децембра	4.469.673	-

У свом редовном пословању Банка остварује пословне трансакције са својим акционарима, запосленима и другим повезаним лицима.

Стања потраживања и обавеза на дан биланса стања, као и приходи и расходи из пословних односа настали у току године са повезаним лицима резултат су уобичајених пословних активности.

Накнаде члановима Извршног одбора и Управног одбора Банке (исказане у бруто износу), у току 2022. и 2021. године, приказане су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Зараде чланова Извршног одбора	13.859	12.673
Накнаде члановима Управног одбора	8.250	8.314
	22.989	20.987

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

32.1. Увод

Ризик је могућност настанка негативних ефеката на капитал и финансијски резултат Банке као последица трансакција које банка обавља и макроекономског окружења у коме послује. Управљање ризицима у Банци је свеобухватан процес који подразумева идентификацију, мерења, процену, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о свим ризицима којима је Банка изложена или може да буде изложена.

Банка је успоставила свеобухватан и поуздан систем управљања ризицима који је у потпуности интегрисан у све пословне активности Банке. Систем за управљање ризицима се усклађује са природом, обимом и сложености пословања Банке и обухвата: стратегију управљања ризицима, политику управљања ризицима, стратегију и план управљања капиталом, адекватну организациону структуру, ефективан процес управљања ризицима, адекватан систем унутрашњих контрола, процедура и методологија, одговарајући информациони систем. Банка је у свом пословању изложена следећим ризицима: кредитном ризику и са њим повезаним ризицима, ризику ликвидности, оперативном ризику, тржишном ризику (пре свега девизном ризику), ризику концентрације, каматном ризику, ризику улагања и ризику земље.

Структура управљања ризицима

У организационом смислу управљање ризицима, односно одговорност за управљање системом управљања ризицима, стратегијом управљања ризицима и стратегијом управљања капиталом, поверена је: Управном одбору, Извршном одбору, Одбору за праћење пословања, Одбору за управљање активом и пасивом и Одбору за праћење и управљање лошим пласманима. Надлежности одбора су утврђене прописима Народне банке Србије, Статутом и другим интерним актима Банке.

Управни одбор Банке одговоран је за успостављање јединственог система управљања ризицима у банци и за надзор над тим системом, успостављање система унутрашњих контрола, и надзор над радом Извршног одбора у складу са одобреним политикама и процедурама. Усваја стратегију управљања ризицима, политику управљања ризицима и стратегију и план управљања капиталом и прати њихову реализацију.

Извршни одбор спроводи стратегију управљања ризицима, политику управљања ризицима, и стратегију и план управљања капиталом. Усваја процедуре за идентификовање, мерење и процену ризика, као и методологије и друга пратећа акта којима се ближе уређују поступци управљања ризицима и редовно контролише и анализира ефикасност њихове примене.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.1. Увод (Наставак)

Структура управљања ризиком (Наставак)

Одбор за праћење пословања Банке усваја предлоге стратегија и политика Банке у вези са управљањем ризицима, системом унутрашњих контрола, надзире систем унутрашњих контрола и прати функционисање система управљања ризиком у Банци, разматра уочене недостатке и предлаже Управном одбору начин на који ће се отклонити ти недостаци.

Одбор за управљање активом и пасивом прати изложеност банке ризицима који произлазе из структуре њених билансних обавеза, потраживања и ванбилансних ставки, предлаже мере за управљање каматним ризиком, ризиком ликвидности, а по потреби и осталим ризицима.

Одбор за праћење и управљање лошим пласманима је надлежан за управљање и праћење наплате проблематичних пласмана Банке, доношење одлука из домена своје надлежности, као и предлагање одређених одлука надлежним одборима, а у циљу решавања статуса и наплате пласмана.

У организационом смислу ради примене посебног и јединственог система управљања ризицима и обезбеђења функционалне и организационе одвојености активности управљања ризицима од редовних пословних активности, Банка је формирала Одељење управљања ризицима.

Опредељење Банке је да развија управљање ризицима у оквиру своје организације кроз унапређење процедурама уређеног и документованог процеса одлучивања о преузимању ризика, са јасно и транспарентно разграниченим надлежностима и овлашћењима запослених или појединих одбора укључених у систем управљања ризицима.

Унутрашња ревизија

Унутрашња ревизија обезбеђује да се ризици на одговарајући начин идентификују и контролишу. Наведено се обезбеђује примењујући систематичан и документован приступ вредновања и унапређења постојећег начина управљања ризицима, система унутрашњих контрола и руковођења процесима. Извештаји о активностима унутрашње ревизије, са налазима и препорукама, достављају се надлежном руководству Банке, Одбору за праћење пословања и Управном одбору Банке.

Управљање ризицима и системи извештавања

Ризици Банке се мере коришћењем метода који одражава губитке који могу настати у околностима нормалног текућег пословања и очекиване губитке, који представљају процену крајњих губитака засновану на бази вероватних догађања. Модели користе вероватноћу изведену на основу расположивих текућих и историјских података, прилагођену тако да одражавају тренутно економско окружење.

Праћење и контрола ризика је првенствено заснована на успостављању процедура и лимита. Ови лимити одражавају пословну стратегију и тржишно окружење Банке, као и ниво ризика који је Банка спремна да прихвати. Банка перманентно прати и мери капацитет прихватљивог нивоа изложености ризицима узимајући у обзир укупну изложеност свим типовима ризика и активностима.

Управљање ризицима и системи извештавања

Сакупљене информације из свих пословних активности се испитују и обрађују да би се идентификовали, анализирали и контролисали ризици. Ове информације се презентују и објашњавају Управном одбору, Извршном одбору, Одбору за праћење пословања и руководиоцима организационих делова, кроз успостављени систем извештавања о пословању и изложености Банке ризицима, на дневном, месечном и кварталном нивоу.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик да ће Банка претрпети губитак због тога што њени комитенти или уговорне стране неће моћи у потпуности или делимично да измире своје доспеле обавезе према Банци у уговореним роковима.

Банка управља кредитним ризиком на нивоу појединачних пласмана и на нивоу целокупног кредитног портфолија, настојећи да контролише и минимизира негативне ефекте који могу имати утицај на финансијски резултат и капитал Банке, услед пропуста дужника да испуни услове уговора са Банком, а нарочито услед неизвршавања финансијских обавеза по основу главнице, камате и накнаде. Банка управља портфолиом ризичних пласмана са циљем да формира и одржава стабилни и профитабилни портфолио.

Банка утврђује правила и процедуре у којима се дефинише процес управљања кредитним ризиком појединачних пласмана и ризика на нивоу портфолија, односно поступци идентификовања, мерења и праћења (контроле) пласмана, а посебно оних са повишеним нивоом ризика.

Банка контролише и управља кредитним ризиком успостављањем лимита, којима дефинише ниво ризика који је вољна да прихвати на нивоу појединачних комитената, сегмената пословања, врсте посла, као и кроз праћење изложености тим ризицима.

Банка је успоставила процес праћења квалитета кредита да би обезбедила благовремену идентификацију потенцијалних промена у кредитној способности комитената, укључујући редовну контролу средстава обезбеђења.

Одељење управљања ризицима идентификује, мери и процењује кредитни ризик према кредитној способности дужника и његовој уредности у извршавању обавеза према Банци, као и према квалитету инструмената обезбеђења потраживања Банке. Класификација комитената је предмет редовног сагледавања.

Ризици сродни кредитном ризику

Банка издаје гаранције и акредитиве својим комитентима, по основу којих Банка има потенцијалну обавезу да изврши плаћање у корист трећих лица. На овај начин Банка се излаже ризицима сродним кредитном ризику, који се могу превазићи истим контролним процесима и процедурама који се користе за кредитни ризик.

Прекомерна концентрација ризика

Ризик концентрације је ризик губитка услед превеликог обима пласмана у одређену групу дужника. Концентрација настаје када значајан број комитената припада сличној индустрији, или истом географском подручју, или имају сличне економске карактеристике што може бити од утицаја на измиривање њихових уговорних обавеза у случају промена у економским, политичким или неким другим околностима које их једнако погађају. Концентрација указује на релативну осетљивост пословања Банке на промене које погађају одређену индустрију или географско подручје.

Како би избегла прекомерну концентрацију ризика, политике и процедуре Банке садрже специфичне смернице за развој и очување диверсификованог портфолија. Сходно томе, Банка контролише и управља идентификованим концентрацијама кредитног ризика. Концентрацијом ризика се управља постављањем лимита у односу на појединачне комитенте, географска подручја и индустрије.

Деривативни финансијски инструменти

Деривативни финансијски инструменти доводе до изложености кредитном ризику у случају да је њихова фер вредност позитивна по Банку. Кредитни ризик деривата се лимитира утврђивањем максимално могуће фер вредности укупног портфолија деривата као и максимално могућом позитивном фер вредношћу сваке појединачне трансакције.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2022. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

32.2. Кредитни ризик

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама

Преглед максималних изложености кредитном ризику, приказана у бруто и нето износу, без узимања у обзир средстава обезбеђења на дан 31. децембра 2022. и 2021. године дат је у наредној табели:

	31. децембар 2022.		31. децембар 2021.	
	бруто	нето	бруто	нето
Изложеност кредитном ризику по билансним ставкама:				
Готовина и средства код централне банке	-	-	978	978
Хартије од вредности	6.074.705	6.074.705	6.629.478	6.628.694
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	2.589.321	2.583.157	3.069.688	3.058.897
Кредити и потраживања од комитената	5.485.909	5.400.775	5.222.781	5.163.504
Остала средства	7.747	6.326	5.626	4.662
Укупно	14.157.682	14.064.963	14.928.551	14.856.735
Изложеност кредитном ризику по ванбилансним ставкама:				
Плативе гаранције	48.106	-	43.429	-
Чинидбене гаранције	5.492.799	-	4.341.655	-
Покривени акредитиви	105.208	-	56.368	-
Преузете неопозиве обавезе	911.511	-	1.258.276	-
Укупно	6.557.624	-	5.699.729	-
Укупна изложеност кредитном ризику	20.715.306	-	20.628.280	-

На дан 31. децембра 2022. године билансна актива која се класификује износи 8.087.351 хиљаду динара. Максимална изложеност кредитном ризику је већа од билансне активе која се класификује за износ од 6.070.588 хиљада динара, од чега се на државне ХОВ односи 6.074.705 хиљада динара, а на потраживања од државних и војних установа 208 хиљада динара. Изложености по основу ХОВ које се вреднују кроз биланс успеха, у износу од 4.325 хиљада динара, се класификују, али не представљају изложеност кредитном ризику, те стога нису приказане у горњој табели.

Укупан износ чинидбених гаранција изложених кредитном ризику од 5.492.799 хиљада динара већи је од укупних чинидбених гаранција које се класификују за износ од 211.998 хиљада динара које се односе на издате гаранције државној војној установи. Ванбилансна изложеност која се класификује износи на дан 31. децембра 2022. године 6.345.626 хиљада динара, што се од максималне кредитне изложености разликује за износ од 211.998 хиљада динара чинидбених гаранција издатих државној војној установи које су приказане у оквиру максималне кредитне изложености, а нису предмет класификације.

У случају финансијских инструмената вреднованих по фер вредности, приказани износи представљају тренутну изложеност кредитном ризику, али не и максималну изложеност ризику која може настати у будућности као резултат промена фер вредности.

Укупна изложеност кредитном ризику се контролише узимањем колатерала (готовинских депозита и хипотека) као и гаранција (јемстава) од клијената правних лица Банке.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама
(Наставак)

У наредној табели приказане су билансне и ванбилансне изложености распоређене у нивое кредитног ризика – 1, 2 и 3 на дан 31. децембра 2022. године.

	31.12.2022.		
	Бруто изложеност	Исправка вредности и резервисања	Нето изложеност
Готовина и средства код централне банке	-	-	-
Редовни пласмани	5.231.100	54.985	5.176.114
Ниво 1	5.058.116	51.117	5.006.999
Ниво 2	172.984	3.868	169.116
Пласмани у статусу неизмирења обавеза - Ниво 3	254.810	30.149	224.661
Групно процењени	-	-	-
Појединачно процењени	254.810	30.149	224.661
Хартије од вредности – Ниво 1	6.074.705	-	6.074.705
Укупно билансне изложености	14.149.936	91.298	14.058.637
Ванбилансне изложености			
Редовни пласмани	6.451.600	5.528	6.446.072
Ниво 1	6.328.545	5.516	6.323.029
Ниво 2	123.055	12	123.043
Пласмани у статусу неизмирења обавеза - Ниво 3	106.024	16.136	89.888
Групно процењени	-	-	-
Појединачно процењени	106.024	16.136	89.888
Укупно ванбилансне изложености	6.557.624	21.664	6.535.960

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама
(Наставак)

У наредној табели приказане су билансне и ванбилансне изложености распоређене у нивое кредитног ризика – 1, 2 и 3 на дан 31. децембра 2021. године.

	31.12.2021.		
	Бруто изложеност	Исправка вредности и резервисања	Нето изложеност
Готовина и средства код централне банке	978	-	978
Редовни пласмани	5.222.782	59.277	5.163.505
Ниво 1	5.087.484	52.360	5.035.124
Ниво 2	135.298	6.917	128.381
Хартије од вредности – Ниво 1	6.629.478	784	6.628.694
Укупно билансне изложености	14.922.926	70.853	14.852.074
Ванбилансне изложености			
Редовни пласмани	5.684.623	3.750	5.680.873
Ниво 1	5.657.538	3.721	5.653.817
Ниво 2	27.085	29	27.056
Пласмани у статусу неизмирења обавеза -			
Ниво 3	15.106	15.106	-
Групно процењени	-	-	-
Појединачно процењени	15.106	15.106	-
Укупно ванбилансне изложености	5.699.729	18.856	5.680.873

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

(а) *Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама (Наставак)*

Преглед кретања и стања резервисања за очекиване кредитне губитке према типу финансијског инструмента у 2022. години:

Кретања МСФИ резервисања у 2022.	Готовина и средства код централне банке			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Почетно стање - 01.01.2022.	-	-	-	-
Нова продукција	5	-	-	5
Стање 31.12.2022.	5	-	-	5

Кретања МСФИ резервисања у 2022.	Хартије од вредности			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Почетно стање - 01.01.2021.	14.568	-	-	14.568
Трансфер у ниво 1	-	-	-	-
Трансфер у ниво 2	-	-	-	-
Трансфер у ниво 3	-	-	-	-
Нова продукција	1.694	-	-	1.694
Наплата	(2.407)	-	-	(2.407)
Курсне разлике	(293)	-	-	(293)
Стање 31.12.2022.	13.562	-	-	13.562

Кретања МСФИ резервисања у 2022.	Кредити и потраживања од банака и других финансијских институција			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Почетно стање - 01.01.2022.	11.826	-	-	11.826
Трансфер у ниво 1	-	-	-	-
Трансфер у ниво 2	-	-	-	-
Трансфер у ниво 3	-	-	-	-
Нова продукција	39.125	-	-	39.125
Наплата	(36.863)	-	-	(36.863)
Курсне разлике	(1)	-	-	(1)
Стање 31.12.2022.	14.087	-	-	14.087

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама
(Наставак)

Кретања МСФИ резервисања у 2022.	Кредити и потраживања од комитената			Укупно
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Почетно стање - 01.01.2022.	52.360	6.917	-	59.277
Трансфер у ниво 1	14.776	(14.776)	-	-
Трансфер у ниво 2	(23.525)	23.525	-	-
Трансфер у ниво 3	-	(3.945)	3.945	-
Нова продукција	99.644	562	28.992	129.198
Наплата	(92.525)	(8.415)	(2.788)	(103.728)
Курсне разлике	386	-	-	386
Стање 31.12.2022.	51.116	3.868	30.149	85.133

Кретања МСФИ резервисања у 2022.	Остала средства			Укупно
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Почетно стање - 01.01.2022.	678	4	281	963
Трансфер у ниво 1	-	-	-	-
Трансфер у ниво 2	-	-	-	-
Трансфер у ниво 3	(621)	-	621	-
Нова продукција	-	-	579	579
Наплата	-	(3)	(116)	(119)
Стање 31.12.2022.	57	1	1.365	1.423

Максимална изложеност кредитном ризику Банке (брuto ризична билансна и ванбилансна актива) са стањем на дан 31. децембра 2022. и 2021. године, пре узимања у обзир средстава обезбеђења и осталих средстава заштите од кредитног ризика, може се анализирати кроз следећа географска подручја:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама (Наставак)

У хиљадама динара

	Готовина и средства код централне банке	Кредити и потраживања од комитената	Кредити и потраживања од банака и других фин. орг.	Хартије од вредности	Остала средства	Гаранције и остале преузете обавезе	Укупно 2022.
Србија:							
- Београд	-	2.592.437	743.011	6.074.705	4.867	5.472.470	14.887.491
- Војводина	-	687.962	165.325	-	27	491.034	1.344.349
- остатак Србије	-	2.205.510	-	-	1.848	594.120	2.801.478
	-	5.485.909	908.336	6.074.705	6.742	6.557.624	19.033.317
Европска унија	-	-	804.774	-	532	-	805.306
Остатак Европе	-	-	700.551	-	-	-	700.551
Остатак света	-	-	175.659	-	473	-	176.131
	-	-	1.680.984	-	1.004	-	1.681.989
Укупно	-	5.485.909	2.589.321	6.074.705	7.747	6.557.624	20.715.306

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама (Наставак)

У хиљадама динара

	Готовина и средства код централне банке	Кредити и потраживања од комитената	Кредити и потраживања од банака и других фин. орг.	Хартије од вредности	Остала средства	Гаранције и остале преузете обавезе	Укупно 2021.
Србија:							
- Београд	978	2.743.224	113.637	6.530.178	4.074	4.841.224	14.233.315
- Војводина	-	232.414	-	-	21	341.647	574.082
- остатак Србије	-	2.247.144	-	99.300	1.515	516.858	2.864.816
	978	5.222.782	113.637	6.629.478	5.610	5.699.729	17.672.213
Европска унија	-	-	1.408.363	-	-	-	1.408.363
Остатак Европе	-	-	979.149	-	-	-	979.149
Остатак света	-	-	568.540	-	15	-	568.555
	-	-	2.956.052	-	15	-	2.956.067
Укупно	978	5.222.782	3.069.689	6.629.478	5.625	5.699.729	20.628.280

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама (Наставак)

Анализа изложености Банке кредитном ризику (брuto ризична билансна и ванбилансна актива), по индустријским секторима, пре и након узимања у обзир средстава обезбеђења и осталих средстава заштите од кредитног ризика, на дан 31. децембра 2022. и 2021. године приказана је у следећој табели:

	У хиљадама динара			
	Бруто максимална изложеност 2022.	Нето максимална изложеност 2022.	Бруто максимална изложеност 2021.	Нето максимална изложеност 2021.
Становништво	7.808	6.959	9.649	8.779
Пољопривреда, шумарство, рибарство	34.883	34.562	24.709	24.566
Рударство, прерађивачка индустрија, снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности	2.557.372	2.535.532	2.765.267	2.747.844
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром и климатизација	617.554	613.137	203.524	201.828
Грађевинарство	1.965.723	1.934.468	2.024.271	2.012.492
Трговина на велико и трговина на мало, поправка моторних возила и мотоцикала	4.733.376	4.718.733	4.378.770	4.362.801
Саобраћај и складиштење, услуге смештаја и исхране, информисање и комуникације	94.915	93.480	73.387	71.303
Пословање некретнинама, стручне, научне, иновационе и техничке делатности, административне и помоћне услужне делатности, уметност, забава и рекреација, остале услужне делатности	1.608.949	1.598.321	1.459.482	1.448.543
Банке и финансијски сектор	2.592.631	2.586.436	3.072.940	3.062.125
Република Србија	6.501.792	6.500.759	6.616.258	6.616.162
Остало	303	199	23	21
	20.715.306	20.622.586	20.628.280	20.556.464

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

б) Квалитет портфолија (Наставак)

Квалитетом финансијских средстава Банка управља користећи интерну класификацију пласмана.

Следеће табеле приказују квалитет портфолија заснован на систему класификације Банке, са стањем на дан 31. децембра 2022. и 2021. године.

У хиљадама динара

Категорије	Пласмани комитентима			Пласмани банкама			Укупно 2022.	Укупно 2021.
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Пласмани комитентима и банкама	Пласмани комитентима и банкама
А	1.049.817	394	8	1.587.478	-	-	2.637.697	2.831.790
Б	1.758.074	117.459	-	1.001.842	-	-	2.877.374	3.114.478
В	1.252.042	11.010	53.943	-	-	-	1.316.995	1.921.433
Г	988.593	8.954	162.972	-	-	-	1.160.519	424.621
Д	9.527	35.167	37.888	-	-	-	82.582	85
Некласификовано	63	-	-	-	-	-	63	63
Укупно	5.058.116	172.984	254.810	2.589.320	-	-	8.075.229	8.292.470

* укључене су позиције „Кредити и потраживања од комитената“ и „Кредити и потраживања од банака“

Структура исправки вредности, утврђених у складу са интерном методологијом Банке, са стањем на дан 31. децембра 2022. и 2021. године.

У хиљадама динара

Категорије	Исправке вредности и резервисања комитентима			Исправке вредности и резервисања банкама			Укупно 2022.	Укупно 2021.
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Пласмани комитентима и банкама	Пласмани комитентима и банкама
А	12.222	-	-	2.317	-	-	14.539	18.624
Б	18.697	2.407	-	3.847	-	-	24.952	20.230
В	10.986	1.104	8.509	-	-	-	20.599	25.806
Г	9.138	85	21.098	-	-	-	30.321	5.406
Д	73	271	542	-	-	-	887	2
Некласификовано	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно	51.117	3.868	30.149	6.164	-	-	91.298	70.068

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИИМА (Наставак)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

(б) Квалитет портфолија (Наставак)

Старосна анализа кредита и пласмана комитентима који су доспели, а нису обезвређени на дан 31. децембра 2022. и 31. децембра 2021. године, дат је у следећим табелама:

У хиљадама динара				
	Пласмани комитентима и банкама			Укупно 2022
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Потраживања без доцње:	228.257	-	-	228.257
Потраживања са доцњом:	23.694	-	165.957	189.651
1-30 дана	23.694	-	133.813	157.507
31-60 дана	-	-	-	-
61-90 дана	-	-	-	-
> 90 дана	-	-	32.143	32.143
Укупно	251.951	-	165.957	417.908

*приказана су доспела потраживања која нису у целости обезвређена

У хиљадама динара				
	Пласмани комитентима и банкама			Укупно 2021
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Потраживања без доцње:	633.205	-	-	633.205
Потраживања са доцњом:	111.323	38.439	-	149.761
1-30 дана	111.323	556	-	111.878
31-60 дана	-	-	-	-
61-90 дана	-	37.883	-	37.883
> 90 дана	-	-	-	-
Укупно	744.528	38.439	-	782.966

Средства обезбеђења и остала средства заштите од кредитног ризика

Износ и тип захтеваног средства обезбеђења зависи од процењеног кредитног ризика сваког комитента. Услови обезбеђења који прате сваки пласман су опредељени анализом бонитета клијента, врстом изложености кредитном ризику, рочношћу пласмана, као и самим износом. Банка својом интерном методологијом утврђује врсте колатерала и параметре њиховог вредновања.

Средства обезбеђења и остала средства заштите од кредитног ризика (Наставак)

Основни типови колатерала су следећи:

- за комерцијалне кредите: хипотека на некретнинама, готовински депозити, јемства других лица и залога на роби и потраживањима.

Руководство прати тржишну вредност средстава обезбеђења и тражи додатна средства обезбеђења у складу са уговорима. Такође, руководство узима у обзир тржишну вредност средства обезбеђења приликом преиспитивања адекватности исправке вредности пласмана.

У складу са политикама Банке, преузета средства обезбеђења су намењена продаји у уобичајеном току пословања. Уобичајено, Банка не користи у пословне сврхе имовину коју је стекла путем наплате потраживања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.
32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИИМА (Наставак)**32.2. Кредитни ризик (Наставак)**

Следећа табела приказује износ потраживања обезбеђених хипотеком на непокретностима (чија процењена тржишна вредност није старија од три године), укупан износ потраживања обезбеђених хипотеком на непокретностима, просечан LTV показатељ, као и износ потраживања обезбеђених хипотеком на непокретностима у оквиру одређених распона LTV показатеља, на дан 31. децембра 2022. године:

У хиљадама динара	
Вредност LTV показатеља	Вредност потраживања која су обезбеђена хипотеком на непокретностима
Испод 50%	653.588
Од 50% до 70%	271.804
Од 70% до 90%	634.823
Од 90% до 100%	459.395
Од 100% до 120%	0
Од 120% до 150%	0
Преко 150%	0
Укупно	2.019.609
Просечан LTV показатељ	66,00%

Процена обезвређења финансијских средстава

Најзначајнији фактори који се узимају у обзир приликом процене обезвређења пласмана су: постојање кашњења у сервисирању главнице пласмана или доспелих камата, уочене слабости у токовима готовине комитената, постојање погоршања кредитног рејтинга, као и непоштовање услова дефинисаних уговором.

Приликом утврђивања висине исправке вредности узима се у обзир могућност остваривања пословних планова комитента, способност комитента да побољша резултате пословања у случају настанка финансијских потешкоћа, вредност по којој се колатерали могу реализовати и временски рокови реализације колатерала, расположивост алтернативне финансијске подршке комитентима, могућност наплате доспелих потраживања, као и временска димензија очекиваних токова готовине. Процена обезвређења се врши на сваки датум биланса стања, осим у случајевима проблематичних пласмана, када непредвидиве околности захтевају много већу пажњу и чешћу процену. Обезвређење финансијских гаранција и акредитива се процењује и резервисање се издваја на сличан на чин као и код кредита.

(в) Реструктурирани кредити

На дан 31. децембра 2022. године, Банка није имала у стању реструктуриране кредите

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИИМА (Наставак)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

Процена обезвређења финансијских средстава (Наставак)

(в) Реструктурирани кредити (Наставак)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Кредити малим и средњим предузећима	-	93.459
Кредити становништву	-	83
	-	93.542

(г) Потраживања са статусом неизмиривања обавеза

Посебну пажњу Банка поклања надзору потраживања са статусом неизмиривања обавеза (default), праћењем укупног стања и тренда износа ових потраживања. Потраживања са статусом неизмиривања обавеза (default) прате се по секторима и најзначајнијим делатностима (код предузећа и предузетника), док се структура пласмана становништву прати по основним производима (готовински, потрошачки и стамбени кредити, кредитне картице и друго). На редовној основи је успостављено праћење укупног стања и тренда износа ових потраживања како би се правовремено реаговало у циљу наплате истих и правовремено одредио адекватан износ исправке вредности. Код одређивања дефолт догађаја у обзир се узимају дани кашњења, постојање реструктурирања, отписа потраживања, стечаја или ликвидације, као и остали показатељи који могу указати на умањену надокнадивост пласмана.

Преглед потраживања са статусом default-а у бруто износу са стањем на дан 31. децембра 2022. и 2021. године приказан је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Правна лица	361.632	-
Физичка лица	708	-
	362.339	-

Банка је на дан 31.12.2022. године имала изложености у статусу неизмирења обавеза у износу од 362.339 јиљада динара (на дан 31. децембра 2021. године Банка ије имала потраживања са статусом неизмирења).

32.3. Ризик ликвидности и управљање финансијским средствима

Ризик ликвидности је ризик да Банка неће бити у могућности да измири своје доспеле обавезе. Да би се смањио или ограничио овај ризик, руководство Банке настоји да диверсификује своје изворе финансирања, да управља активом разматрајући њену ликвидност, и да прати будуће новчане токове и дневну ликвидност Банке. То укључује процену очекиваних новчаних токова и постојање високо рангираних средстава обезбеђења која могу бити коришћена за осигурање додатних финансијских средстава, уколико се то захтева.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИИМА (Наставак)

32.3. Ризик ликвидности и управљање финансијским средствима (Наставак)

Банка одржава портфолио који се састоји од високо ликвидних хартија од вредности и диверсификованих средстава која може лако да се конвертује у готовину у случају непредвидивих и негативних осцилација у токовима готовине Банке. Банка такође одржава захтевани ниво обавезне динарске и девизне резерве, у складу са захтевима Народне банке Србије.

Одбор за управљање активом и пасивом је одговоран за праћење ризика ликвидности, управљање ризиком ликвидности и предлагање Извршном одбору мера и активности за одржавање ликвидности, усклађивање рочне структуре, плана резерви финансирања и других мера од значаја за финансијску стабилност Банке

Одбор за управљање активом и пасивом прати основне параметре ликвидности настојећи да уравнотежи приливе и одливе средстава тако да се дневни показатељ ликвидности креће у оквиру лимита прописаних од стране Народне банке Србије и интрно прописаних лимита. Основ за квалитетно управљање и обезбеђивање потребног нивоа ликвидности јесте усклађеност рочности пласмана са њиховим изворима. Одлучивање о рочности пласмана заснива се на подацима о рочности депозита, а посебно на информацијама о кретању депозита значајних депонената, као и њихових потреба на кратки рок. Приликом одлучивања Банка нарочито води рачуна о потреби да се средства из краткорочних извора не користе за дугорочне пласмане.

Ниво ликвидности се исказује показатељем ликвидности који представља однос збира ликвидних средстава првог и другог реда (готовина, средства на рачунима код других банака, депозити код Народне банке Србије, потраживања у поступку реализације, финансијски инструменти котирани на берзи и остала потраживања Банке која доспевају до месец дана) и збира обавеза по виђењу без уговореног рока доспећа и обавеза са уговореним роком доспећа у наредних месец дана.

Показатељ ликвидности током 2022. и 2021. године је био следећи:

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Просек током периода	3.10	3.27
Највиши	4.65	4.40
Најнижи	1.99	2.06
На дан 31. децембра	3.89	4.27

У складу са Одлуком о управљању ризиком ликвидности банке, Банка обрачунава и прати и показатељ покрића ликвидном активом (ППЛА), који представља однос заштитног слоја ликвидности банке и нето одлива ликвидних средстава до којих би дошло током наредних 30 дана од дана рачунања овог показатеља у претпостављеним условима стреса.

Показатељ покрића ликвидном активом (ППЛА) на дан 31 децембра 2022. и 2021. године је био следећи:

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
ППЛА	203.13	195.18

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.3. Ризик ликвидности и управљање финансијским средствима (Наставак)

Анализа финансијских обавеза према доспећу

Следећа табела приказује најзначајније финансијске обавезе Банке према преосталом року доспећа, са стањем на дан 31. децембра 2022. и 2021. године и заснована је на уговореним, преосталим недисконтованим износима отплате. Банка очекује да већина депонената неће захтевати исплату депозита на дан доспећа утврђеним уговором.

У хиљадама динара

2022. година	По виђењу	До 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно 2022.
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	14.513	945.984	865.018	-	-	1.825.515
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	15.752.839	3.336.670	3.444.214	427.686	4.189	22.965.597
Остале обавезе	126.651	-	-	-	-	126.651
	15.894.004	4.282.653	4.309.231	427.686	4.189	24.917.762

У хиљадама динара

2021. година	По виђењу	До 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно 2021.
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	205.646	1.267.300	1.046.501	-	-	2.519.447
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	7.594.655	3.296.140	2.332.315	600.831	4.198	13.828.139
Остале обавезе	99.248	-	-	-	-	99.248
	7.899.549	4.563.440	3.378.816	600.831	4.198	16.446.834

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.3. Ризик ликвидности и управљање финансијским средствима (Наставак)

Анализа финансијских обавеза према доспећу (Наставак)

Рочност неповучених кредита и лимита, односно преузетих неопозивих обавеза, гаранција и акредитиви према преосталим роковима доспећа на дан 31. децембра 2022. и 2021. године приказана је у следећој табели:

2022. година	По виђењу	До 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно 2022.
Гаранције	491.127	737.429	2.846.110	1.458.599	7.639	5.540.905
Акредитиви	-	27.218	58.984	19.006	-	105.208
Преузете неопозиве обавезе	-	175	219.338	691.998	-	911.511
	491.127	764.821	3.124.432	2.169.604	7.639	6.557.624

У хиљадама динара

2021. година	По виђењу	До 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно 2021.
Гаранције	107.179	708.411	1.576.610	1.985.228	7.656	4.385.084
Акредитиви	9.724	-	46.644	-	-	56.368
Преузете неопозиве обавезе	-	247.587	240.430	889.189	-	1.258.276
	116.903	955.998	1.863.684	2.874.417	7.656	5.699.728

Банка очекује да неће све потенцијалне и преузете неопозиве обавезе бити повучене пре њиховог истека рока доспећа.

Анализа рочне структуре средстава и обавеза

Ликвидност Банке, као њена способност да о року извршава доспеле обавезе, зависи са једне стране од билансне структуре Банке, а са друге стране од усклађености токова прилива и одлива средстава.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.3. Ризик ликвидности и управљање финансијским средствима (Наставак)

Анализа рочне структуре средстава и обавеза (Наставак)

Табела у наставку представља анализу преосталих рокова доспећа средстава и обавеза Банке на основу уговорених услова плаћања. Уговорени рокови доспећа средстава и обавеза одређени су на основу преосталог периода на дан биланса стања у односу на уговорени рок доспећа. Рочна неусклађеност средстава и обавеза на дан 31. децембра 2022. и 2021. године приказана је у следећој табели:

У хиљадама динара

	До 30 дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Актива						
Готовина и средства код централне банке	4.896.167	-	-	-	-	4.896.167
Хартије од вредности	525.186	-	926.564	1.278.077	3.349.202	6.079.029
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	8.672.683	140.286	544.199	47.735	4.641	9.409.545
Кредити и потраживања од комитената	699.767	1.031.305	2.262.174	1.407.529	-	5.400.775
Нематеријална улагања	-	-	-	-	26.562	26.562
Некретнине, постројења и опрема	-	-	-	-	1.500.466	1.500.466
Инвестиционе некретнине	-	-	-	-	457.205	457.205
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	-	-	-	48.202	-	48.202
Остала средства	10.809	-	-	-	-	10.809
Укупно актива	14.804.612	1.171.591	3.732.937	2.781.544	5.338.075	27.828.760
Пасива						
Обавезе по основу деривата	-	2.982	-	-	-	2.982
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	214.513	745.984	865.018	-	-	1.825.515
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	16.087.010	3.002.499	3.444.214	427.686	4.189	22.965.597
Резервисања	38.979	0	-	-	-	38.979
Одложене пореске обавезе	0	87.679	-	-	-	87.679
Остале обавезе	126.651	-	-	-	-	126.651
Капитал	-	-	-	-	2.781.357	2.781.357
Укупно пасива	16.467.153	3.839.144	4.309.231	427.686	2.785.546	27.828.760
Рочна неусклађеност на дан 31. децембар 2022.	-1.662.541	-2.667.553	-576.294	2.353.858	2.552.529	-
Рочна неусклађеност на дан 31. децембар 2021.	(1.814.797)	(3.049.729)	(900.019)	3.091.944	2.672.601	-

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.4. Тржишни ризик

Тржишни ризик је ризик да ће фер вредност или очекивани будући готовински токови финансијских инструмената флукуирати, услед промена тржишних варијабли као што су каматне стопе и девизни курсеви. Банка није изложена ризику промене цена инструмената капитала и цена робе. Осим концентрације тржишног ризика страних валута, Банка нема значајну концентрацију тржишног ризика код осталих позиција.

30.4.1. Ризик од промене каматних стопа

Каматни ризик је ризик од настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промена каматних стопа. Ризик промене каматних стопа јавља се услед могућности да промене у каматним стопама могу утицати на будуће новчане токове или на фер вредност финансијских инструмената.

Извршни одбор Банке је утврдио лимите, односно висину каматних стопа по врстама клијената, производима, валути и по категорији кредитног рејтинга. Основа за формирање каматних стопа су тржишне каматне стопе, на основу чијих кретања се и каматне стопе Банке редовно усклађују. Резултат промене каматних стопа може бити повећање или смањење каматних маржи. Активност управљања ризиком каматних стопа има за циљ оптимизацију односа ових утицаја у смислу утицаја на нето приход од камате са једне, и економску вредност капитала са друге стране.

Одбор за управљање активом и пасивом управља рочном усклађеношћу активе и пасиве на основу макроекономских анализа и предвиђања, предвиђања услова за постизање ликвидности, анализе и предвиђања трендова каматних стопа на тржишту за различите сегменте активе и пасиве.

Следећа табела приказује сензитивност биланса успеха Банке на разумно могуће промене каматних стопа уз константно одржавање осталих варијабли. Сензитивност биланса успеха представља ефекат претпостављених промена у каматним стопама на нето приходе од камата у једној години на финансијска средства и обавезе који су базирани на каматним стопама на дан 31. децембра 2022. и 2021. године.

Валута	У хиљадама динара	
	Промена у процентном поену	Сензитивност на биланс успеха
2022. година		
ЕУР	+1%	62.233
УСД	+1%	3.157
РСД	+1%	94.011
2021. година		
ЕУР	+1%	15.008
УСД	+1%	2.260
РСД	+1%	30.979

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.4. Тржишни ризик (Наставак)

32.4.1. Ризик од промене каматних стопа (Наставак)

Следећа табела приказује изложеност Банке ризику од промене каматних стопа на дан 31. децембра 2022. године. Средства и обавезе су приказане по датуму поновног одређивања камате или датуму доспећа у зависности од тога који је датум ранији.

У хиљадама динара

	До 30 дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Преко 1 године	Некама- тносно	Укупно
Актива						
Готовина и средства код централне банке	4.665.866	-	-	-	230.301	4.896.167
Хартије од вредности	520.860	-	926.564	4.627.281	4.324	6.079.029
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	7.970.899	131.137	1.714	17.818	1.287.976	9.409.545
Кредити и потраживања од комитената	1.232.454	2.240.404	1.088.982	421.641	417.295	5.400.775
Нематеријална улагања	-	-	-	-	26.562	26.562
Некретнине, постројења и опрема	-	-	-	-	1.500.466	1.500.466
Инвестиционе некретнине	-	-	-	-	457.205	457.205
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	-	-	-	-	48.202	48.202
Остала средства	-	-	-	-	10.809	10.809
Укупно актива	14.390.079	2.371.541	2.017.260	5.066.740	3.983.140	27.828.760
Пасива						
Обавезе по основу деривата	-	-	-	-	2.982	2.982
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	495.199	745.984	575.018	-	9.315	1.825.515
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	1.717.092	2.467.729	811.818	432	17.968.526	22.965.597
Резервисања	-	-	-	-	38.979	38.979
Одложене пореске обавезе	-	-	-	-	87.679	87.679
Остале обавезе	-	-	-	-	126.651	126.651
Капитал	-	-	-	-	2.781.357	2.781.357
Укупно пасива	2.212.290	3.213.713	1.386.836	432	21.015.489	27.828.760
Нето изложеност каматном ризику на дан 31. децембар 2022.	12.177.789	(842.172)	630.424	5.066.308	(17.032.350)	-
Нето изложеност каматном ризику на дан 31. децембар 2021.	2.033.033	(2.736.838)	(748.957)	7.006.172	(5.553.410)	-

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.4. Тржишни ризик (Наставак)

32.4.2. Девизни ризик

Девизни ризик је ризик да ће доћи до промене вредности финансијских инструмената и негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промена девизног курса. Банкарско пословање у различитим валутама условљава изложеност осцилацијама девизних курсева више валута.

Банка управља девизним ризиком настојећи да спречи негативне ефекте промене међувалутарних курсева и курса страних валута у односу на динар (негативне курсне разлике) како на финансијски резултат Банке, тако и на способност комитената да враћају кредите у инострану валуту.

У циљу заштите од девизног ризика, Банка дневно прати кретање девизних курсева на финансијском тржишту, води политику ниске изложености девизном ризику и са корисницима кредита и пласмана уговара валутну клаузулу.

У складу са регулаторним захтевима Народне банке Србије, Банка треба обезбеди да њена укупна нето отворена девизна позиција не прелази 20% њеног капитала. На дан 31. децембра 2022. године, показатељ девизног ризика износио је 1.78%.

Анализа обрачунава резултат разумно могућих кретања курсева валута у односу на динар уз константно одржавање осталих варијабли. Негативни износи у табели представљају потенцијално смањење резултата пословања или капитала, док позитивни износи представљају потенцијална повећања.

У хиљадама динара

Валута	Промене у девизном курсу (%)	Ефекат на резултат пословања пре опорезивања	Ефекат на капитал
2022. година			
ЕУР	10%	2.508	
УСД	10%	1.214	-3,51%
2021. година			
ЕУР	10%	(6,624)	
УСД	10%	12.805	-2,16%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.4. Тржишни ризик (Наставак)

32.4.2. Девизни ризик (Наставак)

Следећа табела приказује изложеност Банке девизном ризику на дан 31. децембра 2022. и 2021. године. У табели су укључена средства и обавезе по њиховим књиговодственим вредностима.

У хиљадама динара

Девизна позиција	ЕУР	УСД	ЦХФ	Остале валуте	Укупно у страној валути	Укупно у динарима	Укупно
Актива							
Готовина и средства код централне банке	1.406.280	3.604	7.658	-	1.417.542	3.478.625	4.896.167
Хартије од вредности	349.045	-	-	-	349.045	5.729.984	6.079.029
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	4.011.335	861.097	1.952	7.659	4.882.043	4.527.501	9.409.545
Кредити и потраживања од комитената	2.926.807	-	-	-	2.926.807	2.473.969	5.400.775
Нематеријална улагања	-	-	-	-	-	26.562	26.562
Некретнине, постројења и опрема	-	-	-	-	-	1.500.466	1.500.466
Инвестиционе некретнине	-	-	-	-	-	457.205	457.205
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	-	-	-	-	-	48.202	48.202
Остала средства	(66)	896	-	-	830	9.979	10.809
Укупно актива	8.693.401	865.597	9.610	7.659	9.576.267	18.252.493	27.828.760
Пасива							
Обавезе по основу деривата	-	-	-	-	-	2.982	2.982
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	533.108	-	-	-	533.108	1.292.407	1.825.515
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	10.361.963	851.088	4.606	229	11.217.886	11.747.711	22.965.597
Резервисања	2.093	38	-	368	2.499	36.480	38.979
Одложене пореске обавезе	-	-	-	-	-	87.679	87.679
Остале обавезе	279	2.330	-	230	2.838	123.812	126.651
Капитал	-	-	-	-	-	2.781.357	2.781.357
Укупно билансна пасива	10.897.443	853.456	4.606	826	11.756.331	16.072.429	27.828.760
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2022.	-2.204.042	12.141	5.005	6.832	-2.180.064	2.180.064	-
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2021.	(66.243)	128.051	2.968	5.870	70.647	(70.647)	-

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)**32.5. Ризици изложености банке**

Ризици изложености Банке обухватају ризике изложености Банке према једном лицу или према групи повезаних лица, као и ризике изложености Банке према лицу повезаном са Банком.

Праћење изложености Банке ризику изложености према једном лицу или групи повезаних лица, као и лица повезаних с Банком у надлежности је организационог дела одговорног за одобравање ангажовања по производу. Праћење изложености Банке овом ризику обавезан је део поступака у фази одобравања ангажовања у смислу да орган - одбор који одобрава ангажовања располаже подацима у вези укупне висине изложености Банке према клијенту или групи повезаних лица и односа према капиталу Банке.

Одељење управљања ризицима тромесечно утврђује показатељ великих изложености Банке према једном лицу или групи повезаних лица који прелази прописани лимит од 10% капитала, као однос укупне изложености према тим лицима и капитала Банке, и упоређује га са Прегледом великих изложености по комитенту и њихових усклађености са претходно одобреним лимитима донетим од стране Управног одбора. Одељење тромесечно утврђује показатељ изложености према лицима повезаним с Банком, као однос укупне нето изложености према тим лицима и капитала банке.

Управни одбор даје претходну сагласност за изложеност Банке према комитентима или групи повезаних лица који имају велику изложеност преко 10% капитала, односно за повећање ове изложености преко 20% капитала Банке. Извршни одбор Банке одлучује о пласманима и задуживању Банке према комитентима или групи повезаних лица који имају велику изложеност према Банци до износа који су утврђени политиком управљања ризицима (преко 20% капитала Банке).

32.6. Ризици улагања банке

Ризици улагања Банке, обухватају ризике улагања у капитал других правних лица и у основна средства. У складу са регулативом Народне банке Србије, прати се висина улагања Банке у једно лице које не послује у финансијском сектору (10% капитала Банке) и укупна улагања Банке у лица која нису у финансијском сектору и у основна средства Банке (60% капитала Банке). Као што је обелодањено у Напмени 26, на дан 31. децембра 2021. године постоји одступање од прописаног лимита. Руководство Банке предузима неопходне мере ради усаглашавања са наведеним показатељом.

Изложеност ризику улагања Банке у друга правна лица и у основна средства, прати се на начин да је организациони део или орган Банке надлежан за набавку основних средстава и улагање у правна лица упознат са тренутним стањем изложености и висином капитала ради благовременог поступања у складу са прописаним лимитима.

Скупштина Банке утврђује износ улагања у основна средства и нематеријална улагања на почетку године, на основу плана набавке основних средстава и нематеријалних улагања који се креће у оквиру прописаних лимита од стране Народне банке Србије. Скупштина Банке такође на почетку године утврђује износ улагања у друга правна лица која нису у финансијском сектору. Одељење рачуноводства у току квартала прати усклађеност набавке са одобреним планом набавке основних средстава за текућу годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.7. Ризик земље

Ризици који се односе на земљу порекла лица према којима је Банка изложена (ризик земље) јесу ризици од негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке због немогућности Банке да наплати потраживања од овог лица из разлога који су последица политичких, економских или социјалних прилика у земљи порекла овог лица.

За мерење ризика земље, Банка користи кредитни рејтинг земље порекла дужника према коме је изложена. За процену нивоа кредитног квалитета земље се користи кредитна процена државе коју су споразумно одредиле агенције за кредитирање извоза потписнице Споразума Организације за економску сарадњу и развој (Organisation for Economic Co-operation and Development - OECD).

Праћење ризика анализирањем стања, промена и трендова, као основу за праћење ризика земље, чини промена распореда кредитне процене OECD-а. Промене и ажурирање кредитног рејтинга земље врши запослени у Одељењу управљања ризицима, када се утврди да су настале промене у рејтингу земаља.

Одбор за активу и пасиву и Извршни одбор сагледавају и прате ризик земље одржавајући га на нивоу ризика прихватљивом за ризични профил Банке. Управни одбор може утврдити лимите за пласирање средстава правним лицима и банкама, у појединим земљама и регионима, укључујући и обустављање пласмана, у случају значајних политичких и економских догађаја.

Банка највећи део свог пословања обавља на територији Републике Србије, тако да се највећи део кредитног портфолија Банке односи на домаће комитенте и физичка лица.

32.8. Оперативни ризик

Оперативни ризик је ризик да ће доћи до губитка који би проистекао из пада система, људских грешака, проневера или непредвидивих екстерних догађаја. Кад контроле престану да функционишу, оперативни ризик може да наруши углед Банке, може имати законске последице или условити настанак финансијских губитака.

Банка не може да елиминише све оперативне ризике, али увођењем ригорозног контролног оквира и надгледањем и одговарањем на потенцијалне ризике, Банка је у могућности да управља овим ризицима. Улога процеса управљања оперативним ризицима је да идентификује, процени, контролише и смањи могућност настанка и утицај оперативних ризика и губитака. Контрола укључује ефективну поделу дужности, приступ, овлашћење и усаглашавање процедура, обуку особља и процес надгледања, укључујући и интерну ревизију.

У управљању оперативним ризиком Банка спроводи квантитативне и квалитативне мере које се темеље на прикупљању података о губицима насталим као последица оперативног ризика, по категоријама утврђеним према изворима губитака.

Банка управља оперативним ризиком на начин да минимизира утицај негативних и неуспелих унутрашњих процеса, људи и система или спољних догађаја на финансијски резултат Банке. Догађаје који представљају изворе оперативног ризика, Банка класификује и прати по линијама пословања, по типу догађаја (преваре, прекиди, штете на имовини и сл.), по узроцима настанка (процеси, спољни фактор, људски фактор и друго) и по типу губитка (губитак, избегнут губитак, и друго). Банка је развила базу података као основ за евидентирање и праћење ризичних догађаја, која се перманентно ажурира од стране овлашћених радника.

У складу са прописаним захтевима и захтевима добре пословне праксе Банка је израдила план за обезбеђење континуитета пословања и план пословања у случају настанка непредвиђених догађаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.9. Управљање капиталом

Циљеви Банке у погледу управљања капиталом, што представља шири концепт од позиције капитала приказаног у билансу стања, су:

- да обезбеди усаглашеност са захтевима Народне банке Србије, а нарочито да у сваком тренутку обезбеди довољно расположивог капитала за покриће свих обрачунатих капиталних захтева;
- да обезбеди могућност дугорочног наставка пословања уз обезбеђење приноса акционарима и користи другим заинтересованим странама; и
- да обезбеди јаку капиталну основу као подршку даљем развоју пословања Банке.

Руководство Банке редовно прати показатеље адекватности Банке и друге показатеље пословања које прописује Народна банка Србије и доставља кварталне извештаје Народној банци Србије о оствареним вредностима показатеља.

Законом о банкама и релевантним одлукама Народне банке Србије прописано је да банке морају да одржавају минимални износ капитала од динарске противвредности 10 милиона евра према званичном средњем курсу, показатељ адекватности капитала од најмање 8%, као и да обим и структуру свог пословања ускладе са показатељима пословања прописаним Одлуком о управљању ризицима ("Службени гласник Републике Србије", број 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 43/2013, 92/2013, 33/2015, 61/2015, 61/2016, 103/2016, 119/2017, 76/2018, 57/2019, 88/2019, 27/2020 и 67/2020) и Одлуком о адекватности капитала ("Службени Гласник Републике Србије", број 46/2011, 6/2013, 51/2014, 85/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020 и 59/2021).

Банка управља структуром капитала и врши усклађивања у складу са променама у економским условима и ризиком карактеристичним за активности Банке.

Наведеном Одлуком Народне банке Србије о адекватности капитала банке, утврђен је начин израчунавања капитала Банке и показатеља адекватности тог капитала.

Укупан капитал Банке се састоји од основног и допунског капитала, док се ризична билансна и ванбилансна актива утврђују у складу са прописаним пондерима ризичности за све типове активе. У складу са прописима Народне банке Србије, приликом обрачуна коефицијента адекватности капитала, укупна ризична билансна и ванбилансна актива се увећавају за износ отворене девизне позиције, обрачунати износ капиталног захтева за девизни, тржишни и оперативни ризик.

Банка је, у складу са Решењем НБС о налозима и мерама Српској банци а.д. Г.бр. 8326 од 09. новембра 2015. године, из регулаторног капитала, за потребе извештавања, искључила износ од 477.670 хиљада динара.

У складу са Законом о банкама и Одлуком о плановима опоравка банке и банкарске групе („Сл.гласник РС бр.71/2015) Банка је израдила и Народној банци Србије доставила План опоравка који представља главни стуб за јачање финансијске отпорности Банке, као и постизање стабилности у ситуацијама озбиљних финансијских поремећаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.9. Управљање капиталом (Наставак)

У следећој табели је приказана структура укупног регулаторног капитала Банке на дан 31. децембра 2022. и 2021. године, као и коефицијент адекватности капитала:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Регулаторни капитал		
Основни капитал	2.774.144	2.817.860
Допунски капитал	-	-
Укупан основни и допунски капитал		
Укупно (1)	2.774.144	2.817.860
Ризична билансна и ванбилансна актива		
Билансна актива	7.575.770	7.489.279
Ванбилансна актива	487.943	338.623
Отворена девизна позиција	-	137.329
Оперативни ризик	998.803	867.494
Укупно (2)	9.062.516	8.832.725
Адекватност капитала (1/2 x 100)	30,61%	31,90%

Показатељ адекватности капитала је изнад прописаног минимума од 8%, као и изнад показатеља адекватности капитала прописаног од стране НБС кроз процес супервизорске процене од 12,28% (укупни супервизорски захтев за капиталом).

Свеобухватни захтев за капиталом на дан 31.12.2022. године износио је 15,76% ризичне активе, обрачунат као збир укупних супервизорских захтева за капиталом и комбинованог заштитног слоја капитала на тај дан.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

32.10. Правична(фер) вредност средстава обезбеђења приказана је у наредној табели:

	У хиљадама динара			
	Књиговодствена вредност		Фер вредност	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Хипотеке	2.431.269	2.079.276	2.431.269	2.079.276
Залог	-	-	-	-
Депозит	2.312.675	1.783.035	2.312.675	1.783.035
Гаранција државе	1.133.133	1.194.467	1.133.133	1.194.467
	5.877.077	5.056.778	5.877.077	5.056.778

33. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ – МЕРЕЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ

Фер вредност у финансијским извештајима је износ за који средство може бити размењено, или обавеза измирена, између обавешетених, вољних страна у независној трансакцији. Фер вредност се рачуна користећи тржишне информације расположиве на датум извештавања као и интерне индивидуалне методе процене.

Котирајуће тржишне цене се користе за хартије којима се тргује. Фер вредност осталих хартија се рачуна као нето садашња вредност будућих очекиваних готовинских токова.

Фер вредност неопозивих кредитних обавеза и потенцијалних обавеза су исте као и њихове књиговодствене вредности.

Фер вредност готовине и готовинских еквивалената, краткорочних депозита, осталих пласмана и осталих средстава, трансакционих депозита, обавеза према добављачима и осталих краткорочних обавеза одговара њиховој књиговодственој вредности првенствено због краткорочног доспећа ових финансијских инструмената.

Финансијски инструменти Банке исказани по амортизованој вредности углавном имају краткорочна доспећа и носе варијабилну каматну стопу која одражава текуће тржишне услове.

По мишљењу руководства Банке, износи финансијских средстава и обавеза исказани у приложеним финансијским извештајима одражавају вредност која је у датим околностима најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

Банка мери фер вредност помоћу следеће хијерархије фер вредности која одражава значај инпута који се користе у изради мерења:

- Ниво 1: котиране тржишне цене (некориговане) на активним тржиштима за идентичан инструмент.
- Ниво 2: Технике процене које се темеље на уочљивим инпутима који не представљају котиране цене из нивоа 1, било директно (тј. као цене) или индиректно (тј. изведени из цена). Ова категорија укључује инструменте који су вредновани коришћењем: котиране тржишне цене на активним тржиштима за сличне инструменте; наведене цене за исте или сличне инструменте на тржишту која се сматрају мање активним;

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

33. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ – МЕРЕЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ
(Наставак)

- или друге технике процене у којима су сви значајни инпути директно или индиректно уочљиви из тржишних података.
- Ниво 3: Технике процене које користе значајне неуочљиве инпуте. Ова категорија укључује све инструменте, где техника вредновања укључује инпуте небазирани на уочљивим подацима и неуочљиви инпути имају значајан утицај на вредновање инструмента. Ова категорија укључује инструменте који се вреднују на бази котираних цена сличних инструмената где су значајна неуочљива подешавања или претпоставке потребне да би се одражавала разлика између инструмената.

Фер вредности финансијске имовине и финансијских обавеза којима се тргује на активним тржиштима темељи се на котираним тржишним ценама или ценама котираним од стране дилера. За све остале финансијске инструменте Банка одређује фер вредности помоћу техника процене.

Технике процене укључују нето садашњу вредност и моделе дисконтованог готовинског тока, упоређујући са сличним инструментима за које постоји уочљива тржишна цена и други модели процене.

Претпоставке и инпути коришћени у техникама процене укључују ослобођене ризика и бенчмарк каматне стопе, кредитне марже и друге премије које се користе у процени дисконтне стопе, цене обвезница и власничких хартија, девизне курсеве, капитал и капиталом индексиране цене и очекиване осцилације цена и корелације.

Циљ техника процене је одредити фер вредност која одражава цену финансијског инструмента на дан извештавања, која би била дефинисана од стране учесника на тржишту у слободним и независним трансакцијама.

Банка користи широко прихваћене моделе процене за одређивање фер вредности уобичајених и једоставних финансијских инструмената, као каматне стопе и валутне свопове који користе само уочљиве тржишне податке и захтевају мало просуђивања и процене од стране менаџмента. Котиране цене и инпути за моделе су обично доступни на тржишту за котиране дужничке и власничке хартије од вредности, деривате којима се тргује и једноставне деривате као каматни свопови.

Пословна политика Банке је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности.

У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта.

Руководство Банке врши процену ризика и у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована врши исправку вредности.

Процена финансијских инструмената

По мишљењу руководства Банке, износи финансијских средстава и обавеза исказани у приложеним финансијским извештајима одражавају вредност која је у датим околностима најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

За финансијска средства и финансијске обавезе које су ликвидне или имају кратак рок доспећа (до 3 месеца) претпоставља се да су књиговодствене вредности апроксимативно једнаке њиховој фер вредности. Ова претпоставка се такође односи на депозите по виђењу, штедне депозите без рока доспећа и финансијске инструменте са варијабилним каматним стопама.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2022.

**33. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ – МЕРЕЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ
(Наставак)****Финансијски инструменти са фиксном каматном стопом**

Фер вредност финансијских средстава и обавеза са фиксном каматном стопом, која се евидентирају по амортизованој набавној вредности, се процењује поређењем тржишних каматних стопа при почетном признавању са текућим тржишним стопама које тренутно важе за сличне финансијске инструменте.

Процењена фер вредност депозита са фиксном каматом стопом се базира на дисконтованим новчаним токовима користећи преовлађујуће каматне стопе на тржишту новца за уговоре са сличним кредитним ризиком и роком доспећа.

За котиране емитоване дужничке инструменте, фер вредности се израчунавају на основу котираних цена на тржишту.

За финансијске инструменте за које нису доступне тржишне цене, користи се модел дисконтованог новчаног тока који је базиран на криви приноса текуће каматне стопе која одговара преосталом периоду до рока доспећа.

Финансијски инструменти, као што су хартије од вредности које се накнадно вреднују по фер вредности кроз остали резултат, се вреднују по фер вредности базираној на доступним тржишним информацијама, односно коришћењем котиране тржишне цене на дан извештавања.

У сврху избора котиране цене финансијских инструмената може бити примерена једна од следећих алтернатива: цена последње куповине односно просечна цена трговања.

У случају да не постоји активно тржиште за дати инструмент и самим тим Ниво 1 инпут, Банка може фер вредност да утврди коришћењем инпута нижег хијерархијског нивоа.

Банка у свом портфолију има државне хартије од вредности (обвезнице/записи) које су класификоване као хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат. За државне дужничке хартије од вредности Банка користи приходни приступ, дисконтовање будућих новчаних токова на садашњу вредност путем дисконтне стопе – тржишне стопе.

За наведене хартије од вредности Банка користи методе вредновања фер вредности применом Нивоа 2 инпута.

Тржишна стопа којом се дисконтују будући новчани токови на садашњу вредност обрачунава се тако што се користи просечна вредност остварених каматних стопа из трговања на секундарном тржишту државним обвезницама које Банка поседује (уколико је било таквог трговања), као и државним обвезницама на примарном и секундарном тржишту са истом или приближно истом рочношћу у односу на обвезнице за које се ради обрачун фер вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2022.

33. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ – МЕРЕЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ
(Наставак)*Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза који се одмеравају по фер вредности*

Табела која следи садржи анализу финансијских средстава и обавеза вреднованих по фер вредности по нивоима у хијерархији фер вредности:

	У хиљадама динара			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
2022.				
Финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат	-	6.074.704	-	6.074.704
Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха	4.325	-	-	4.325
Укупно	4.325	6.074.704	-	6.079.029
2021.				
Финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат	-	6.530.178	-	6.530.178
Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха	5.280	-	-	5.280
Укупно	5.280	6.530.178	-	6.535.458

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2022.

33. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ - ФЕР ВРЕДНОСТ (Наставак)

Финансијска имовина која се не води по фер вредности:

	31.12.2022.		У хиљадама РСД 31.12.2021.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска (монетарна)				
актива				
Готовина и средства код централне банке	4.896.167	4.896.167	2.040.070	2.040.070
Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	-	-	98.516	98.516
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	9.409.545	9.409.545	4.088.384	4.088.384
Кредити и потраживања од комитената	5.400.775	5.400.775	5.163.505	5.152.858*
Остала актива	10.809	10.809	3.739	3.739
Укупно актива	19.717.296	19.717.296	11.394.214	11.383.567
Финансијска (монетарна)				
пасива				
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	1.825.515	1.825.515	2.519.447	2.519.447
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	22.965.597	22.965.597	13.828.139	13.828.139
Остале обавезе	126.651	126.651	74.379	74.379
Укупно обавезе	24.917.763.	24.917.763	16.421.965	16.421.965

*Књиговодствена вредност је умањена за ефекат обрачуна модификације у 2021. години.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

33. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ - ФЕР ВРЕДНОСТ (Наставак)

Финансијска имовина која се не води по фер вредности (Наставак)

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза који се не одмеравају по фер вредности (Наставак)

Процењене фер вредности финансијских средстава и обавеза који се не одмеравају по фер вредности приказана су у табели која следи према нивоима хијерархије фер вредности:

	У хиљадама динара				
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупна фер вредност	Књиго-водствена вредност
2022.					
Финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности	-	-	-	-	-
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	-	-	9.409.545	9.409.545	9.409.545
Кредити и потраживања од комитената	-	-	5.400.775	5.400.775	9.409.545
Укупно			14.810.320	14.810.320	14.810.320
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	-	-	1.825.515	1.825.515	1.825.515
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	-	-	22.965.597	22.965.597	22.965.597
Укупно	-	-	24.791.112	24.791.112	24.791.112
2021.					
Финансијска средства која се која се вреднују по амортизованој вредности	-	-	98.516	98.516	98.516
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	-	-	4.088.384	4.088.384	4.088.384
Кредити и потраживања од комитената	-	5.152.858	-	5.152.858	5.152.858
Укупно	-	5.152.858	4.186.900	9.339.758	9.339.758
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	-	-	2.519.447	2.519.447	2.519.447
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	-	-	13.828.139	13.828.139	13.828.139
Укупно	-	-	16.347.586	16.347.586	16.347.586

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2022.

33. ПРЕУЗЕТЕ И ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

(а) Обавезе по основу лизинга

Банка нема обавезе за закуп пословног простора.

(б) Судски спорови

Против Банке се на дан 31. децембра 2022. године води 14 судских спорова од стране правних лица и 78 судских спорова од стране физичких лица.

На бази процене Одељења правних, кадровских и општих послова Банке о исходу судских спорова који се воде против Банке, формирано је резервисање за дванаест спорова које против Банке воде физичка лица у износу од 3.972 хиљада динара. За преостале спорове Руководство Банке очекује позитиван исход.

(в) Порески ризици

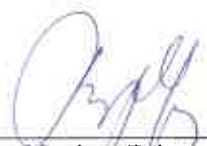
Порески систем Републике Србије је у процесу континуиране ревизије и измена. У Републици Србији порески период је отворен током периода од 5 година. У различитим околностима, порески органи могу имати различите приступе одређеним питањима и могу утврдити додатне пореске обавезе заједно са накнадним затезним каматама и пеналима. Руководство Банке сматра да су пореске обавезе евидентирани у приложеним финансијским извештајима правилно исказане.

Банка је саставила привремени порески биланс за 2022. годину за сврхе утврђивања пореза на добитак и састављања приложених финансијских извештаја за 2022. годину. У складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник Републике Србије“, бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/17 и 95/18 и 86/19, 153/20 и 118/21), Банка је у обавези да Пореској управи достави порески биланс и пратеће обрасце у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује пореска обавеза. Руководство Банке не очекује материјално значајне разлике у износу пореза на добитак приликом састављања и подношења коначног пореског биланса за 2022. годину у односу на износ пореза на добитак утврђен на основу привременог пореског биланса.

33. ДОГАЂАЈИ ПОСЛЕ ДАТУМА БИЛАНСА

Након датума биланса стања није било других догађаја који би захтевали корекцију у финансијским извештајима или у напоменама уз финансијске извештаје.

Београд, 15. март 2023. године

 Мирјана Бојат
 Директор Одељења
 рачуноводства, финансија и
 извештавања

 Бранка Вуковић
 Члан Извршног
 одбора

 Весна Јокановић
 Председник Извршног
 одбора

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
СРПСКЕ БАНКЕ А.Д. БЕОГРАД
ЗА 2022. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ:

1.	МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И БАНКАРСКИ СЕКТОР	3
2.	КРАТАК ОПИС ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ.....	7
3.	ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА	8
4.	НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ.....	9
5.	ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2022. ГОДИНИ.....	13
6.	ЕЛЕМЕНТИ СТРАТЕГИЈЕ И ПЛАНИРАНИ БУДУЋИ РАЗВОЈ.....	21
7.	СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА.....	23
8.	ПРЕГЛЕД ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА.....	29
9.	ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА	32
10.	ОСТАЛО	32
11.	НЕФИНАНСИЈСКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ	32

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И БАНКАРСКИ СЕКТОР

Сукоб између Русије и Украјине, који је избио у фебруару 2022. године, имао је велике негативне ефекте на светску економију, пре свега у погледу раста цена сировина, енергената и пољопривредних производа, као и појачаних геополитичких тензија на светском нивоу. Конфликт је успорио привредни опоравак након кризе изазване пандемијом COVID -19 и додатно појачао инфлаторне притиске што је приморало централне банке широм света да поопште своју монетарну политику.

Конфликт у Украјини наставља негативно да утиче на регион, али и шире, због последица санкција Руској Федерацији (у даљем тексту: Русија), које дестабилизују тржиште енергената доводећи до ценовних шокова и прекида у извозу гаса земљама Европске уније (у даљем тексту: ЕУ).

Енормно високе цене енергената и сировина, талас инфлације у европским земљама и поремећени ланци снабдевања само су неки од проблема са којима се суочавају све државе Европе и друге државе света. Сигурно је да ће криза утицати и на српску економију и привреду, пре свега на смањење бруто домаћег производа (у даљем тексту: БДП).

Према подацима Републичког завода за статистику, реални раст бруто домаћег производа у четвртном тромесечју 2022. године износио је 0,4% међугодишње, док је у целој 2022. години, посматрано као збир четири тромесечја, реални раст износио 2,3%.

Након раста од 1,7% у 2022. години, индустријска производња је у јануару 2023. порасла за 4,1% међугодишње. Највећи допринос међугодишњем расту индустријске производње у јануару потекао је од раста у секторима енергетике и рударства, у којима је забележен раст од 12,5% и 16,3% међугодишње. Највећи допринос расту прерађивачке индустрије потекао је од производње нафтних деривата, хране, машина и опреме и фармацеутских производа, док је смањење забележено у производњи основних метала и хемијских и металних производа.

Према подацима Анкете о радној снази, стопа незапослености је у четвртном тромесечју 2022. године остала на једноцифреном нивоу и износила је 9,2%, што је за 0,6 процентних поена ниже, међугодишње посматрано. Истовремено, стопа запослености је износила 50,1% и виша је за 0,1 процентни поен у односу на четврто тромесечје 2021. године.

Стопа незапослености је на најнижем нивоу а просечна зарада у децембру 2022. године је за 36% већа у односу на преткризни ниво.

У 2022. години остварен је извоз робе и услуга од 38,0 милијарди евра што је за више од 60% него у претпандемијској 2019. години. Стране директне инвестиције су износиле 4,4 милијарде евра што је 7,1% БДП-а.

Девизне резерве НБС константно расту и крајем 2022. године, износиле су 19,4 милијарде евра, што је знатно већи износ у односу на претходне године. Само током 2022. године оне су порасле за близу 3 милијарде евра.

Република Србија је претходних година емитовала еврообвезнице на међународном финансијском тржишту по веома повољним условима, а средства су искоришћена за превремену отплату раније емитованих ХоВ по знатно вишим стопама приноса. Захваљујући емисијама ових хартија од вредности у прошлој години по повољним условима, обезбеђена су и значајна средства за финансирање државе у 2022. години.

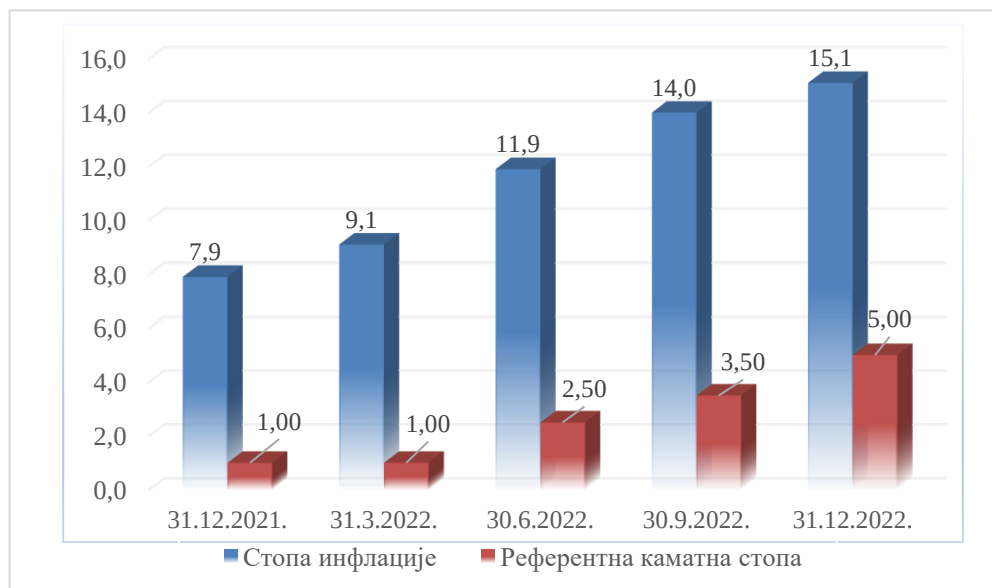
Током 2022. године, Влада и Народна банка Србије (у даљем тексту: НБС), већ су покренуле одређене мере у правцу спречавања већих шокова који би били изазвани растом цена енергената и хране, као што су субвенционисање цене гаса, привремено смањење акциза на нафтне деривате и контрола цена основних животних намирница. Планирање економске и, посебно, фискалне политике, у наредном периоду, првенствено ће зависити од процене ефеката украјинске кризе на међународно окружење и домаће прилике. Опредељење је да се и поред неповољне ситуације иде на уравнотежење и стабилизацију јавних финансија, како би се смањило учешће јавног дуга у БДП и створиле основе за стабилан привредни раст.

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И БАНКАРСКИ СЕКТОР (Наставак)

Кредитни рејтинг је потврђен на нивоу ББ+ од стране агенција Fitch и S&P, уз задржане стабилне изгледе (Fitch у августу), (S&P у децембру). Као факторе који опредељују задржавање кредитног рејтинга упркос неповољним дешавањима из међународног окружења агенције истичу: кредибилан оквир макроекономских политика, а посебно монетарне политике, адекватан ниво девизних резерви, очување умереног нивоа јавног дуга и јачање финансијске стабилности, уз ниво NPL на историјском минимуму.

Кретање инфлације у Републици Србији и даље је у највећој мери под утицајем светске енергетске кризе, још увек присутних последица пандемије, као и суше која је погодила наш регион. Просечна инфлација у 2022. години, износила је 11,9%. Међугодишња инфлација је у децембру износила 15,1% међугодишње, што је непромењена вредност у односу на новембар 2022. године. И даље се око 2/3 доприноса укупној инфлацији односи на раст цена хране и енергената. Базна инфлација је и у децембру 2022. године била нижа од укупне и износила је 10,1% чему су допринели очувана релативна стабилност девизног курса у изузетно неизвесним глобалним условима. На постепено ублажавање трошковних притисака могло би да укаже успоравање инфлације у зони евра и успоравање раста произвођачких цена код нас и у међународном окружењу. Очекивана инфлација финансијског сектора и привреде за две и три године унапред је нижа и износи 5,0% за две и 4,0% за три године унапред.

Графикон 1. Макроекономски показатељи (исказани у %)

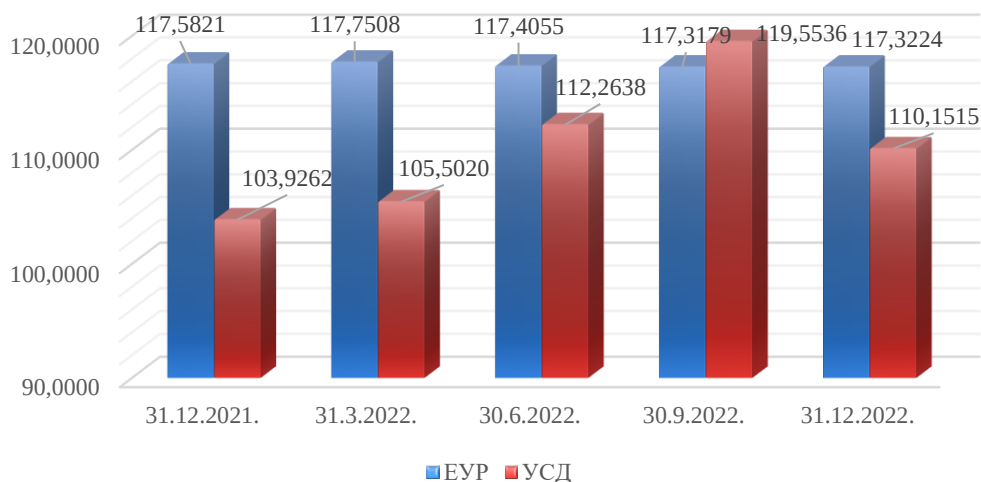

Током 2022. године, упркос расту неизвесности на међународном финансијском тржишту, вредност динара према еврџ остала је готово непромењена чему је у значајној мери допринела НБС обезбеђујући банкама потребну девизну ликвидност у условима смањене понуде девиза и ефективног страног новца.

Званични средњи курс динара на дан 31.12.2022. године за 1 EUR износио је 117,3224 динара, што је приближно иста вредност као и на почетку године. За исти период курс динара за 1 USD износио је 110,1515 динара, што је за 6% слабији у односу на крај 2021. године.

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И БАНКАРСКИ СЕКТОР (Наставак)

Графикон 2. Преглед кретања курса ЕУР и УСД

Табела 1. Преглед кретања најзначајнијих позиција у банкарском сектору на основу последњих објављених података и податак за Банку на дан 31.12.2022. године

Категорија	Банкарски сектор 30.11.2022.	Српска банка 31.12.2022.	Учешће Банке у %
Број запослених	22.154	82	0,37
Број Филијала / експозитура	1.402	1	0,07
Актива нето у млн евра	45.814	237,2	0,52
Капитал у млн евра	6.250	23,7	0,38
Депозити у млн евра	34.727	211,3	0,61
Кредити бруто млн евра	28.357	127,1	0,45
од чека бруто НПЛ у млн евра	859	0,33	0,04
Бруто НПЛ рацио %	3,00	0,67	-
Показатељ девизног ризика у %	3,60	1,78	-
РОА у %	1,50	1,162	-
РОЕ у %	10,60	1,249	-
Нето каматна маржа	2,90	1,52	-

У структури банкарског сектора Србије није било значајнијих измена током 2022. године, осим спајања две велике домаће банке, NLB банке а.д. Београд и Комерцијалне банке а.д. Београд. Закључно са 30. новембром 2022. године банкарски сектор Србије је чинила 21 банка, од којих је 18 у већинском власништву страних лица (чланице банкарских група из 13 држава), 2 банке су у већинском власништву Републике Србије, док је 1 банка у већинском власништву домаћег правног лица.

Банке поседују значајне резерве капитала што им омогућава да се успешно носе с кредитним ризиком, чак и у случају претпостављеног најпесимистичнијег сценарија у стрес тестовима. Поред висине капитализованости, банкарски сектор одликује и солидна структура у којој око 95% чини најквалитетнији основни акцијски капитал. Однос кредита и депозита клијената, који је на крају новембра 2022. године износио 85,3%, говори о стабилној структури финансирања и уопште ликвидности банкарског сектора.

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И БАНКАРСКИ СЕКТОР (Наставак)

Спровођење мера за решавање NPL (финансијски термин у енглеском језику *nonperforming loan*) довело је до значајног смањења апсолутног износа проблематичних кредита у портфолијама банака. Апсолутни ниво ових кредита је у трећем кварталу наставио да мирује али и даље је знатно испод предкризног нивоа. Основни канали смањења NPL били су наплата, отпис и уступање (продаја) трећим лицима. Према последње објављеним подацима на крају новембра 2022. године, највеће учешће у проблематичним кредитима чине сектори становништва (51,4%) и привредних друштава (31,0%).

Кредитна активност наставља да расте али споријим темпом. Укупни домаћи кредити су у децембру 2022. године забележили међугодишњи раст од 7,3%, а структура кредита која је повољна са становишта доприноса привредном расту вођена је финансирањем:

- обртних средстава и инвестиција код привреде,
- стамбених кредита код становништва.

Инвестициони кредити су у децембру 2022. године чинили 40% укупних кредита привреди, а учешће кредита за ликвидност и обртна средства је износило 47% уз подршку кредита из гарантних шема. Кредити одобрени микро предузећима, малим и средњим предузећима чинили су 61% укупних кредита привреди у децембру 2022. године. Пооштравање монетарних услова од октобра 2021. године праћено је и растом каматних стопа на нове динарске кредите привреди и грађанима које у децембру 2022. године износе:

- на кредите привреди 5,9%,
- на кредите становништву 12,3%.

Каматне стопе на евроиндексиране кредите на домаћем тржишту такође бележе раст услед заоштравања монетарне политике Европске централне банке.

Према саопштењу НБС укупна штедња становништва наставила је да расте и у другој половини 2022. године после кратке промене у валутној структури у корист девизне штедње у првој половини 2022. године услед избијања украјинске кризе. Поновни раст динарске штедње од јуна 2022. године из месеца у месец је показатељ очуваног поверења у домаћу валуту и домаћи финансијски систем. У последњих десет година динарска штедња је повећана преко пет пута и крајем 2022. године износила је 96,3 милијарде динара (око 820 милиона евра). У поменутом десетогодишњем периоду и девизна штедња расте - са 8,3 милијарде евра крајем 2012. године на 13,7 милијарди евра крајем 2022. године.

У складу са инфлаторним притисцима који су долазили из окружења, НБС је почев од априла 2022. године постепено повећавала референтну каматну стопу, и закључно са децембром је увећана за читавих 400 базних поена у току 2022. године до нивоа од 5%. Такође, НБС је у 2022. години наставила да повлачи ликвидност из банкарског сектора путем реверс репо аукција –укупан износ продатих ХоВ износио је 2.466 милијарди динара, док је просечна пондерисана каматна стопа износила 3,45%, што представља повећање од 306 базних поена у односу на децембар претходне године.

Пооштравање монетарне политике како НБС, тако и осталих банака утицало је на повећање каматних стопа по којима су се задуживали учесници на тржишту, нарочито од почетка трећег квартала 2022. године.

2. КРАТАК ОПИС ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ

Српска банка а.д. Београд је настала трансформацијом специјализоване организације у саставу Народне банке Југославије - Војни сервис и практично егзистира од 1950. године. У периоду од 1997. до 2003. године Банка је пословала под називом ЈУ ГАРАНТ БАНКА а.д. Београд, када је променила назив у СРПСКА БАНКА а.д. Београд.

Банка је регистрована за обављање платног промета у земљи и иностранству, кредитних и депозитних послова у земљи, послова са платним картицама, послова са хартијама од вредности, као и за дилерске послове.

Српска банка а.д. Београд има вишедеценијску традицију на домаћем банкарском тржишту и банка је са добром репутацијом код великог броја кореспондентских и контокорентних банака у иностранству. Банка је у већинском власништву Републике Србије (76,68%), која са Ј.П. Југоимпорт СДПР (23,31%), који је у државном власништву, чини да учешће државног капитала у акционарском капиталу Банке износи 99,99%.

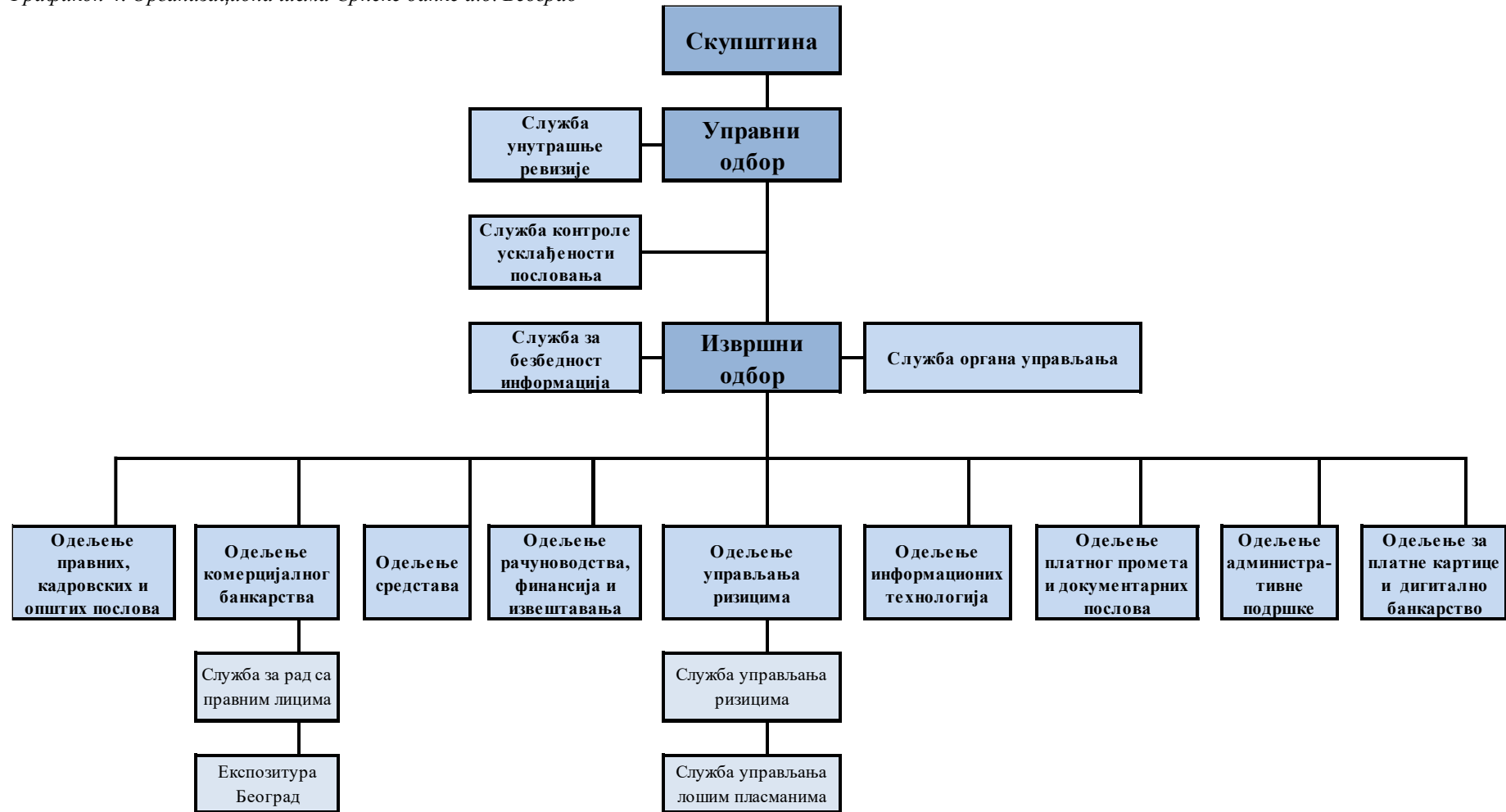
Основни стратешки циљ Банке је изразито профилисање и развој Банке чија је примарна улога праћење и подршка привредних друштава из групације Одбрамбене индустрије Србије (у даљем тексту: ОИС) уз остваривање јаче сарадње и са другим привредним субјектима и физичким лицима.

Стручан и одговоран кадар са одговарајућим банкарским искуством обезбеђује ефикасну реализацију свих пословних активности Банке и пружање банкарских услуга њеним клијентима, а нарочито реализацију извозних аранжмана домаће одбрамбене индустрије и документарне послове (акредитиви и гаранције).

Пословање Банке у посматраном периоду одвијало се, како у складу са програмом Монетарне политике НБС за 2022. годину, тако и у складу са донетом Стратегијом Банке за период од 2022. - 2024. године којом су циљеви Банке конкретно и јасно дефинисани, а пре свега усклађени са приоритетима дефинисаним од стране њеног већинског оснивача.

3. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Графикон 4. Организациона шема Српске банке а.д. Београд

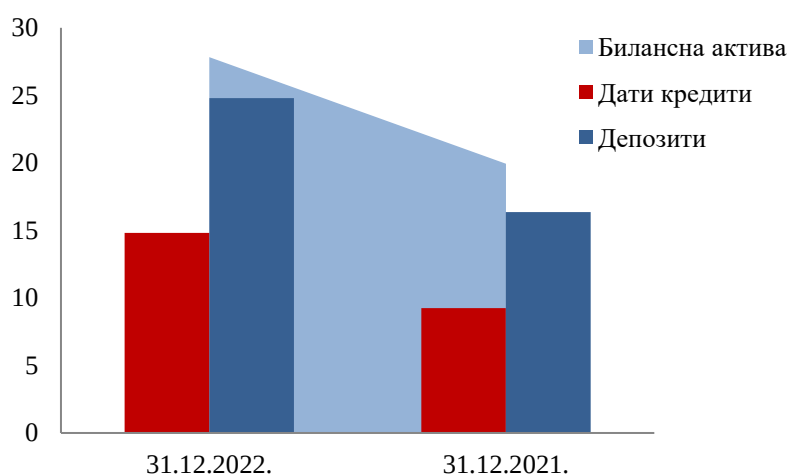
4. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

Годишњи извештај о пословању за 2022. годину представља веродостојан приказ развоја и резултата пословања Српске банке а.д. Београд остварених у 2022. години.

Табела 3. Најзначајније позиције активе и пасиве у хиљадама динара и рациа за 2022. и 2021. годину

Назив позиције	31.12.2022.	31.12.2021.
Билансна актива у 000 динара	27.828.760	19.940.140
- промена у %	40%	1%
Кредити и потраживања у 000 динара	14.810.320	9.251.889
- промена у %	60%	34%
Депозити и остале обавезе у 000 динара	24.791.112	16.347.586
- промена у %	52%	3%
Рациа		
Дати кредити / Билансна актива	0,53	0,46
Депозити / Билансна актива	0,89	0,82
Депозити / Дати кредити	1,67	1,77

Билансна актива Банке на дан 31.12.2022. године износи 27.828.760 хиљада динара, што је ЕУР 237,2 милиона и у односу на крај претходне године је повећана за ЕУР 67,2 милиона, односно за 40%.

4. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ (Наставак)

Табела 4. Приказ показатеља пословања Банке на дан 31.12.2022. и 2021. године

Назив позиције	31.12.2022.		31.12.2021.	
1. Билансна актива	27.828.760		19.940.140	
- промена у % у односу на претх.год.	40%		1%	
1. Готовина и средства код НБС	4.896.167	18%	2.040.070	11%
2. Финансијска средства	6.079.029	22%	6.633.975	33%
3. Кредити и потраживања	14.810.320	53%	9.251.889	46%
4. Нематеријална имовина, некретнине, постројења, опрема, текућа пореска средства, стална и остала средства	2.043.244	7%	2.014.206	10%
2. Нето кредити и потраживања	14.810.320	100%	9.251.889	100%
- промена у % у односу на претх.год.	60%		34%	
1. Финансије и осигурање - без НБС и страних банака	907.044	6%	113.188	1%
2. Друга предузећа	1.837.910	12%	1.479.105	16%
3. Становништво	6.135	0%	7.944	0%
4. НБС	6.826.388	46%	1.029.486	11%
5. Јавна предузећа	3.428.496	23%	3.666.333	40%
6. Јавни сектор	128.234	1%	10.123	0%
7. Стране банке	1.676.113	11%	2.945.710	32%
3. Депозити и остале обавезе	24.791.112	100%	16.347.586	100%
- промена у % у односу на претх.год.	52%		3%	
1. Финансије и осигурање	1.825.515	7%	2.519.447	15%
2. Друга предузећа	5.203.049	21%	2.677.934	16%
3. Становништво са предузетницима	234.346	1%	241.551	1%
4. Јавна предузећа	13.699.906	55%	6.534.793	40%
5. Јавни сектор	1.482.098	6%	1.720.148	11%
6. Други комитенти	1.641.119	7%	2.031.617	12%
7. Страна лица	705.079	3%	622.096	4%
4. Добитак пре опорезивања	22.873		20.250	
5. Добитак после опорезивања	35.560		16.337	
6. Добитак по основу камата	334.883		355.330	
7. Добитак по основу накнада и провизија	196.591		150.251	
8. Број запослених	82		75	
9. ROA	0,104%		0,098%	
10. ROE	0,804%		0,711%	
11. Оперативни расходи	560.159		535.273	
12. CIR	99,99%		98,68%	
13. Капитал књиговодствени	2.781.357		3.353.621	
14. Капитал регулаторни	2.774.144		2.817.860	
15. Адекватност капитала	30,61		31,9	

* позиције од 1. до 7., 11., 13. и 14. су у 000 динара

4. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ (Наставак)

Графикон 4. Билансне ставке активе и пасиве у милијардама динара за 2022. и 2021. годину

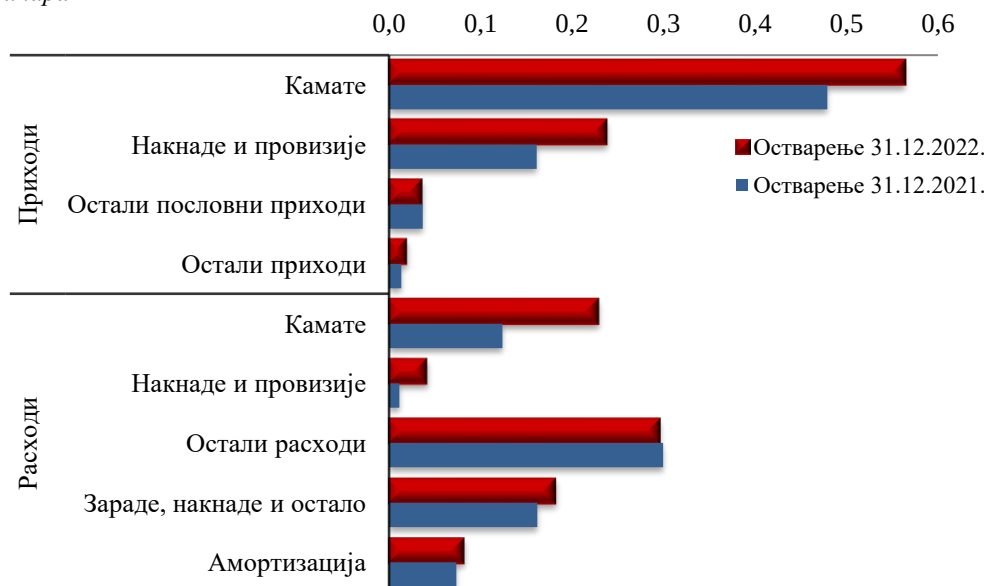
Табела 5. Најзначајније позиције Биланса успеха у 2022. и 2021. години

Назив позиције	31.12.2022.	31.12.2021.
Добитак пре опорезивања у 000 динара	22.873	20.250
- промена у %	13%	-16%
Добитак по основу камата у 000 динара	334.883	355.330
- промена у %	-6%	40%
Добитак по основу накнада и провизија у 000 динара	196.591	150.251
- промена у %	31%	56%
Остали пословни приходи	36.261	36.858
- промена у %	-2%	62%
Оперативни расходи у 000 динара	560.159	535.273
- промена у %	5%	17%
CIR	99,99%	98,68%

Укупан добитак по основу камата и накнада је у 2023. години порастао у односу на претходну годину за 5%. Нето приход по основу камата је нижи за 6% док је нето приход од накнада виши за 31%. Покривеност оперативних расхода нето добитком по основу камата, накнада и провизија и осталих пословних прихода на крају 2022. године је износио 99,99% и релативно је стабилан у посматраном периоду од 2021. године до краја 2022. године.

4. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ (Наставак)

Графикон 5. Графички приказ најзначајнијих остварених прихода и расхода у 2022. и 2021. години у милијардама динара

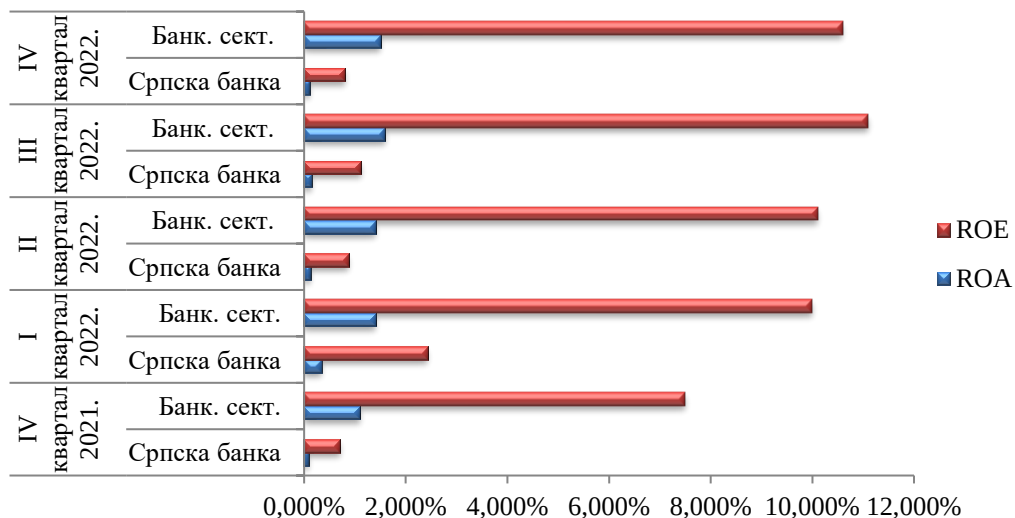
Табела 6. Показатељи профитабилности

Категорија	IV квартал 2021.		I квартал 2022.		II квартал 2022.		III квартал 2022.		IV квартал 2022.	
	Српска банка	Банк. сект.	Српска банка	Банк. сект.	Српска банка	Банк. сект.	Српска банка	Банк. сект.	Српска банка	Банк. сект.
ROA	0,098%	1,100%	0,341%	1,400%	0,121%	1,400%	0,152%	1,600%	0,104%	1,500%
ROE	0,711%	7,500%	2,433%	10,000%	0,871%	10,100%	1,120%	11,100%	0,804%	10,600%

Показатељи ROA који представља стопу приноса на активу и ROE који приказује стопу приноса на капитал у 2022. години је у односу на крај 2021. године виши због већег оствареног резултата у пословању и веће просечне билансне суме, док је акцијски капитал стабилан.

4. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ (Наставак)

Графикон 6. Упоредни преглед показатеља ROE и ROA за банкарски сектор и Банку на дан 31.12.2022. и 2021. године

5. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2022. ГОДИНИ

Кредитни послови

Банка је у току 2022. године имала изузетно успешну пословну сарадњу са својим клијентима. То се пре свега огледа у следећим показатељима: континуиран раст обима продаје кредитних производа, континуиран раст стања кредита и депозита, значајно повећање прихода, као и повећање броја нових клијената.

Банка је првенствено наставила са очувањем добрих пословних односа са постојећим клијентима, пре свега са клијентима из групације ОИС али и са другим привредним друштвима, тако да су постојећи клијенти интензивирали сарадњу са Банком, а са друге стране уложени су додатни напори, како кроз креирање квалитетне понуде, тако и кроз унапређење пословних односа са клијентима у циљу повећања базе клијената.

Кредитна политика одређује оквир унутар којег се могу одвијати кредитне активности Банке у пословању са правним лицима, предузетницима и физичким лицима.

Приликом одобрења кредитног аранжмана за правна лица Банка узима у разматрање све показатеље пословања фирме од финансијских до квалитативних информација о пословању клијента, историјат клијента од оснивања, пословни бизнис модел, тржишне токове и специфичности делатности којом се клијент бави, однос клијента са пословним партнерима, износ траженог кредита, конкретна намена кредита и понуђени инструменти обезбеђења на основу којих се сагледава комплетна слика пословања клијента а на бази свеобухватне анализе доноси коначна одлука о одобрењу пласмана.

Циљна група клијената Банке са становишта активних послова односно пласирања средстава, а уважавајући интересе већинског власника, су правна лица - резиденти који су везани за војну и наменску индустрију, односно чија је пословна активност оријентисана ка одбрамбеном систему Републике Србије, који су директно укључени у целокупни систем заштите и одбране земље, њихови кооперанти, као и правним лицима – нерезидентима који су од интереса за развој групације ОИС. Такође, активне послове, односно пласирање средстава, Банка обавља и са клијентима од државног и јавног интереса, као и са корисницима јавних средстава.

5. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2022. ГОДИНИ (Наставак)

Пружање банкарских производа и услуга пласирањем средстава физичким лицима – резидентима вршено је искључиво запосленима код циљне групе клијената Банке дефинисане са становишта активних послова односно пласирања средстава.

Укупни кредити и потраживања од банака и других финансијских организација и комитената су повећани у односу на крај претходне године за 60% и износили су 14.810.320 хиљада динара. Значајан раст је остварен првенствено у сегменту пласмана финансијском сектору и то за 130,2% односно 5.321.161 хиљада динара. Кредити осталим комитентима су забележили благи раст од 4,6%, односно 237.040 хиљада динара.

Графикон 7. Структура значајнијих кредита према намени за 2022. и 2021. годину

Табела 7. Структура нето кредита и потраживања од банака и комитената према намени за 2022. и 2021. годину

Категорија у хиљадама динара	Остварење 31.12.2022.	Остварење 31.12.2021.	Раст/пад у %
Средства на девизним рачунима код банака	2.982.829	2.596.935	14,9
Међубанкарски пласмани	891.411	103.563	760,7
Депозити у иностранству (наменски и ненаменски)	12.313	8.731	41,0
Депозит код НБС	533.568	530.465	0,6
Орочена средства код страних банака	785.418	0	-
Репо пласмани код НБС	3.992.083	498.964	700,1
Остали пласмани	826.307	584.654	41,3
Разграничена потраживања за обрачунату камату	3.493	11.160	-68,7
Обрачуната камата	30.820	18.279	68,6
Кредити по трансакционим рачунима	174	232	-25,0
Кредити за обртна средства	1.620.580	1.659.531	-2,3
Инвестициони кредити	2.194.820	1.679.611	30,7
Готовински кредити	5.785	6.540	-11,5
Остали кредити	915.924	1.345.679	-31,9
Девизни кредити	14.795	207.545	-92,9
Укупно	14.810.320	9.251.889	60,1

Најзначајније позиције односе се на репо пласмане код НБС од скоро 4 милијарде динара и средства на девизним рачунима код банака у укупном износу 3,0 милијарде динара, односно 25,5 милиона ЕУР.

5. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2022. ГОДИНИ (Наставак)

Међубанкарски пласмани у инострану валути су повећани 8 пута у односу на крај претходне године и износили су 891,4 милиона динара, односно 7,6 милиона ЕУР. Орочена средства код страних банака до 30 дана су на крају године износила 785,4 милиона динара (у ЕУР 6,7 милиона).

Банка је током 2022. године пласирала привредним друштвима највише средства кроз инвестиционе кредите и кредите за обртна средства. У току 2022. године Банка је пласирала у кредите правним лицима износ од 4,2 милијарде динара, и то у динарске кредите 1,9 милијарде динара и 2,3 милијарде динара у девизне кредите и динарске кредите са валутном клаузулом, односно укупно у ЕУР 35,9 милиона.

Остали пласмани обухватају углавном факторинг послове и њихово повећање у 2022. години износи 41,3% у односу на претходну годину.

Што се валутне структуре тиче, на динарске кредите и потраживања се односи 47,3%, на кредите са девизном клаузулом 19,6%, док кредити и потраживања у инострану валути чине 33,1% укупних кредита и потраживања.

Кредити и потраживања у оквиру сектора становништва последњих година бележе пад с обзиром на промену пословне оријентације Банке и усмеравање пословања на послове са привредним друштвима из ОИС-а.

Реализацијом пласмана повећани су остварени приходи од камата у односу на претходну годину за 17,6% и износили су 563,8 милиона динара. Најзначајнији износи прихода од камата односе се на кредите и пласмане комитентима и приходе од камата по основу дужничких хартија од вредности Републике Србије.

Табела 8. Структура прихода од камате за 2022. и 2021. годину

Приходи од камата у хиљадама динара	Остварење 31.12.2022.	Остварење 31.12.2021.	Раст/пад у %
Камате по кредитима од комитената	267.546	256.551	4,3
Камате по основу датих депозита	44.589	3.238	1.277,1
Камате по основу ХОВ	210.503	205.328	2,5
Камате по основу осталих пласмана	41.184	14.180	190,4
Укупно	563.822	479.297	17,6

Остварени приходи од камата по кредитима су већи за 4,3% у односу на 2021. годину, односно 11 милиона динара, док су по основу ХоВ већи за 2,5%, односно 5,1 милион динара.

Графикон 8. Остварени приходи од камата у 2022. и 2021. години

5. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2022. ГОДИНИ (Наставак)

Депозитни послови

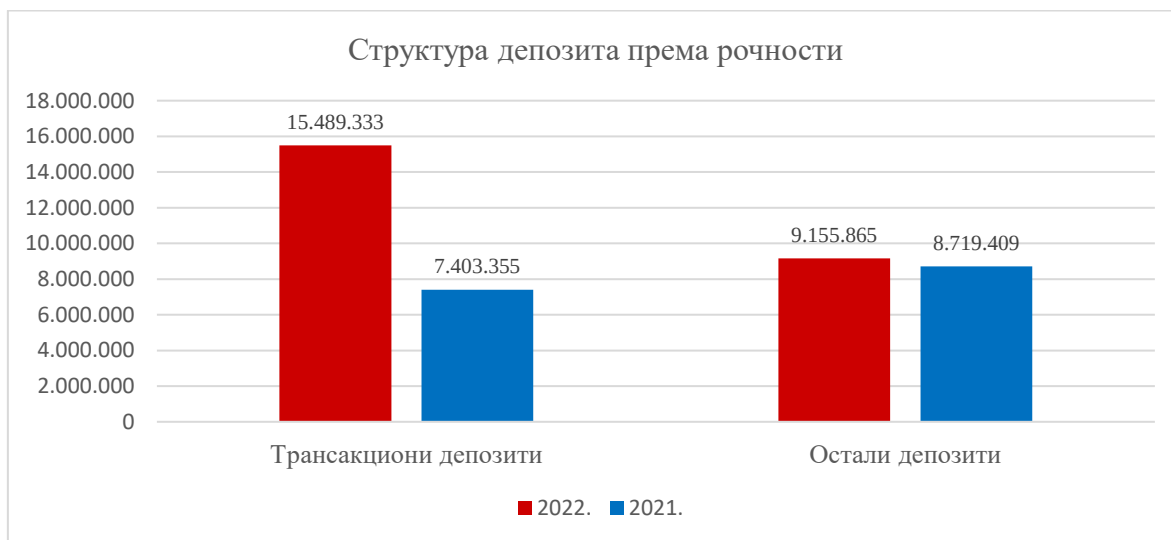
Стање укупних депозита и осталих обавеза на дан 31.12.2022. износи 24.791.112 хиљада динара и веће је за 51,6% у односу на крај претходне године.

Табела 9. Структура депозита и осталих обавеза у хиљадама динара за 2022. и 2021. годину

Врста депозита у хиљадама динара	Остварење 31.12.2022.	Учешће у %	Остварење 31.12.2021.	Учешће у %	% раста/пада
Депозити	24.645.198	99,4	16.122.764	98,6	52,9
Трансакциони депозити	15.489.333	62,5	7.403.355	45,3	109,2
Краткорочни депозити	8.775.181	35,4	8.189.968	50,1	7,1
Дугорочни депозити	380.684	1,5	529.441	3,2	-28,1
Остале обавезе	145.914	0,6	224.822	1,4	-35,1
Укупно	24.791.112	100,0	16.347.586	100,0	51,6

У структури депозита према рочности, трансакциони и депозити по виђењу имају најзначајније учешће у укупним депозитима са 62,5% и у односу на крај претходне године повећани су за преко сто посто. Краткорочни депозити су порасли за 7,1% док су дугорочни смањени за 28,1%.

Графикон 9. Структура депозита за 2022. и 2021. годину у хиљадама динара

Табела 10. Секторска структура депозита у хиљадама динара за 2022. и 2021. годину

У хиљадама динара	Остварење 31.12.2022.	Учешће у %	Остварење 31.12.2021.	Учешће у %	% раста/пада
Јавна предузећа	13.684.848	55,5	6.470.135	40,1	111,5
Друга предузећа	5.177.818	21,0	2.633.767	16,33	96,6
Јавни сектор	1.433.294	5,8	1.643.763	10,2	-12,8
Финансије	1.819.876	7,4	2.516.613	15,6	-27,7
Физичка лица	194.245	0,8	209.869	1,3	-7,4
Остали (угл. банке у стечају)	2.335.117	9,5	2.648.617	16,4	-11,8
Укупно	24.645.198	79,0	16.122.764	83,7	52,9

5. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2022. ГОДИНИ (Наставак)

Највеће учешће у депозитима на дан 31.12.2022. године имала су јавна предузећа (55,5%) код којих је забележен највећи раст стања депозита за 111,5% у односу на прошлу годину. Раст је такође остварен и код других предузећа од 96,6%, док је код осталих сектора забележено смањење стања депозита од краја прошле године.

У 2022. години у условима израженијих инфлаторних притисака, НБС је од априла 2022. године преко механизма каматних стопа, првенствено кроз континуирано месечно повећавање референте каматне стопе, настојала да заустави раст инфлације истовремено задржавајући стабилност девизног курса. Раст референтне каматне стопе НБС утицао је на раст свих каматних стопа. Ово се одразило и на динарске депозитне каматне стопе, те је дошло до њиховог повећања у прошлој години. Банка је у ситуацији раста референтне каматне стопе уговарала највећим делом фиксне каматне стопе на орочене динарске депозите својих клијената правних лица али су се и ове стопе са присутним трендом свеукупног раста каматних стопа приликом орочавања и реорочавања појединачних депозита континуирано повећавале.

Табела 11. Структура расхода од камате за 2022. и 2021. годину

Категорија у хиљадама динара	Остварење 31.12.2022.	Учешће у %	Остварење 31.12.2021.	Учешће у %	% раста/пада
Депозити банака и других финансијских организација	150.527	65,7	67.153	54,2	124,2
Депозити привреде	12.100	5,3	14.434	11,6	-16,2
Депозити становништва	82	0,0	77	0,1	6,5
Депозити јавних предузећа	48.309	21,1	28.215	22,8	71,2
Депозити јавног сектора	17.921	7,8	14.088	11,4	27,2
Укупно	228.939	100,0	123.967	100,0	84,7

Расходи од камата су у 2022. години значајно повећани у односу на претходну годину (за 84,7%) с обзиром на веће стање депозита клијената по којима Банка обрачунава камату. Највеће повећање расхода камата односи се на депозите у сектору финансија од 124,2%, а затим код јавних предузећа 71,2% и јавног сектора за 27,2%. У позицију банке и друге финансијске организације укључени су и расходи камате на депозите страних банака и депозите банака у стечају. За разлику од ових сектора, депозити привреде су смањени за 16,2%.

Графикон 10. Расходи камата у 2022. и 2021. години у хиљадама динара

5. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2022. ГОДИНИ (Наставак)

Управљање средствима

Банка је у 2022. години имала ниво ликвидности у материјално значајним валутама који је након акумулација потребних резерви ликвидности у појединачним обрачунским периодима обавезне резерве омогућавао пласмане оперативно расположивих вишкова средстава на новчаном тржишту, другим домаћим и страним банкама и код НБС, као и на тржишту финансијских инструмената у ХоВ чији је издавалац Република Србија.

У условима континуирано израженог високог нивоа динарске ликвидности банкарског сектора није постојало значајније присуство тражње на новчаном тржишту, самим тим и обим међубанкарских динарских пласмана није био значајан.

Континуитет раста референтне каматне стопе и осталих стопа на тржишту новца омогућио је, посебно у другој половини године, прираст и прихода од камате по основу пласмана резерви текуће динарске ликвидности.

Такође, раст УСД и ЕУР каматних стопа у ситуацији високог нивоа девизне ликвидности, били су предуслови који су омогућили знатан ниво пласмана оперативне девизне ликвидности на новчаном тржишту другим домаћим и страним банкама и реализацију прихода од камате по овим пословима.

Генерално, наведени тренд раста каматних стопа за валуте РСД, ЕУР и УСД, као и присуство тражње за ликвидношћу на новчаном тржишту, обезбедили су да Банка адекватно управљајући својом текућом ликвидношћу оствари изражен пораст пласмана резерви ликвидности у односу на раније године.

Један део расположивих динарских средстава пласиран је у куповину државних обвезница Републике Србије, као висококвалитетну, ликвидну каматносно активу. На крају године портфолио динарских обвезница Републике Србије у власништву Банке у номиналном износу био је 5.842.480 хиљада динара и већи је у односу на крај 2021. године за 5,0%, односно 293.250 хиљада динара. Банка је у 2022. години секундарно продала државне обвезнице у номиналном износу од 150.000 хиљада динара, а о доспећу су наплаћене обвезнице у номиналном износу 200.000 хиљада динара.

У делу ЕУР државних обвезница у власништву Банке није било промена у односу на 2021. годину, стање ових обвезница у номиналном износу је 3.000 хиљаде ЕУР.

Укупни приходи од активне камате по пословима пласмана резерви текуће ликвидности на новчаном тржишту и једним делом у државне обвезнице РС, учествовали су у укупним приходима од камате са 45%.

Банка је у првој половини године у поступку управљања континуитетом текуће ликвидности и у циљу обезбеђивања додатних динарских средстава вршила репо продаје ХоВ РС код НБС. Укупан износ на овај начин обезбеђене додатне ликвидности био је 2.666 хиљада динара. Такође, из наведеног разлога, као и са циљем нивелисања високог нивоа ЕУР девизне ликвидности, а све у функцији и што вишег обима каматносног пласмана расположивих средстава, Банка је у току године реализовала билатералне своп продаје ЕУР за динаре код НБС као посредника. Укупан износ ових трансакција био је 69.000 хиљада ЕУР. На овај начин обезбеђивала су се додатна динарска средства, која су се након потребне акумулације резерве ликвидности у појединачним обрачунским периодима обавезне резерве, пласирала на новчаном тржишту, а чиме је истовремено снижаван висок ниво девизне ЕУР ликвидности који би остајао неукористио.

5. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2022. ГОДИНИ (Наставак)

Капитал Банке

Књиговодствени капитал на крају 2022. године износи 2.781.357 хиљада динара (изражено у ЕУР 23,7 милиона), док је на крају претходне године био 3.353.621 хиљада динара, односно у ЕУР 28,6 милиона према средњем курсу НБС на дан 31.12.2022. и сходно томе је смањен за 17,1% иако је Банка остварила већу добит на крају 2022. године за 117,7% када је износила 35.560 хиљада динара, док је резултат из 2021. године био 16.337 хиљада динара. Међутим, губици по основу промене вредности ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат су у 2022. години били знатно већи у односу на прошлу годину, за 502,4%, што је највише утицало на смањење књиговодственог капитала. Ревалоризационе резерве и резерве из добити су такође на вишем нивоу у односу на крај претходне године за 9,4%, односно 8,6% респективно.

Регулаторни капитал на дан 31.12.2022. године износи 2.774.144 хиљада динара (ЕУР 23,6 милиона), док је на дан 31.12.2021. године износио 2.817.860 хиљада динара, односно ЕУР 24,0 милиона, а адекватност капитала је 30,6% (2021. године 31,9%).

Табела 12. Структура капитала за 2022. и 2021. годину у хиљадама динара

У хиљадама динара	Остварење 31.12.2022.	Остварење 31.12.2021.	Раст/пад у %
Акцијски капитал	2.846.076	2.846.076	0,0
Ванпословна средства	460	460	0,0
Губици по основу промене вредности ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	(775.048)	(128.651)	502,4
Ревалоризационе резерве по основу промене вредности земљишта и грађевинских објеката	457.130	417.775	9,4
Резерве из добити	205.606	189.268	8,6
Актуарски губици	(1.989)	(1.429)	39,2
Обезвређење ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	13.562	13.785	-1,6
Добитак текуће године	35.560	16.337	117,7
Укупно	2.781.357	3.353.621	-17,1

Платни промет и документарни послови

Динарски платни промет

У периоду од 1.1.2022. до 31.12.2022. године Банка је обавила динарски платни промет у износу од 431,0 милијарде динара и извршила 246.801 налог, а од тога екстерни платни промет у укупном промету учествује са 82,7% или 356,3 милијарде динара.

Приходи од накнаде по пословима динарског платног промета су остварени у износу од 37.050 хиљада динара, што је за 20% више у односу на претходну годину када су били 30.922 хиљаде динара.

Девизни платни промет

Банка је током периода од 1.1.2022. до 31.12.2022. године остварила девизни платни промет у висини од 621,4 милиона ЕУР. За своје клијенте Банка је реализовала 5.486 налога и других инструмената плаћања према иностранству.

5. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2022. ГОДИНИ (Наставак)

Приходи од накнаде по пословима девизног платног промета су остварени у износу од 45.509 хиљада динара.

У делу трговања девизама са клијентима и на међубанкарском тржишту, Банка је у 2022. години остварила значајан раст обима ових активности.

Куповине девиза од клијената укупно су износиле 209,65 милиона ЕУР и 18,42 милиона УСД. Ово представља повећање код ЕУР валуте од чак 86,9% у односу на претходну годину.

Продаје девиза клијентима реализоване су у износима 59,67 милиона ЕУР и 1,14 милиона УСД. И овде је у делу ЕУР трговања остварено значајно повећање, за 92,8% од прошле године.

Последично увећан је и обим трговања на међубанкарском девизном тржишту где је Банка укупно купила 15,93 милиона ЕУР и 1,33 милиона УСД, односно продала 170,31 милиона ЕУР и 19,85 милиона УСД.

Изражен апсолутни раст куповина ЕУР од клијената (очекивано имајући у виду да стратешки клијенти Банке новчане приливе из свог пословања преовлађујуће остварују у девизама) утицао је на пораст продаје ЕУР средстава на међубанкарском тржишту за 75,5%.

Приходи од накнада и провизија су остварени у износу од 238.068 хиљада динара и у односу на исти период претходне године порасли за 47,6%, односно номинално за 76,7 милиона динара. У структури укупних нето пословних прихода, приходи од накнада и провизија учествују са 42,2% (у 2021. години 29,7%).

Документарно пословање

У оквиру документарног половања, Банка издаје све врсте плативих и чинидбених гаранција својим клијентима.

Табела 13. Стање гаранција у хиљадама динара за 2022. и 2021. годину

Категорија	Остварење 31.12.2022.	Учешће у %	Остварење 31.12.2021.	Учешће у %	% раста/пада
Плативе гаранције	48.106	0,8	43.429	1,0	10,8
Чинидбене гаранције	5.492.798	95,8	4.341.656	96,4	26,5
Евиденција по основу оквирних линија за гаранције	196.651	3,4	120.345	2,7	63,4
Укупно	5.737.555	100,0	4.505.430	100,0	27,3

Преузете будуће обавезе чине 4,1% укупне ванбилансне евиденције и веће су у односу на крај претходне године за 6,1%, а у њиховој структури највише учествују гаранције са 95,8 које су веће од почетка године за 27,3%. Чинидбене гаранције са 91,7% у укупним преузетим обавезама су порасле од краја прошле године за 26,5%, а плативе гаранције које учествују са 0,8% у укупним преузетим обавезама веће су у односу на претходну годину за 10,8%.

Приходи остварени по основу издатих гаранција и акредитива и других документарних послова износе 100.957 хиљада динара и учествују са 42,4% у укупним приходима од накнада.

6. ЕЛЕМЕНТИ СТРАТЕГИЈЕ И ПЛАНИРАНИ БУДУЋИ РАЗВОЈ

Скупштина Банке је усвојила Стратегију Српске банке а.д. Београд за период од 2023. до 2025. године чији је циљ идентификација стратешких смерница будућег развоја Банке у наведеном периоду, а у функцији унапређења постојеће тржишне позиције и пословања Банке уз поштовање интереса акционара, клијената и запослених.

Банка је од њеног оснивања била кључна и најпоузданија подршка привредним друштвима из групације ОИС, посебно у сегменту реализације њихових спољнотрговинских послова, извоза наоружања и војне опреме.

Основни стратешки циљ Банке остаје изразито профилисање и развој Банке чија је примарна улога праћење и подршка ОИС уз остваривање јаче сарадње и са другим привредним субјектима дефинисаним као клијентима у складу са закључцима Владе Републике Србије.

За наредни период почев од 2023. године Банка планира наставак развоја пре свега кроз:

- развој синергије са акционарима,
- управљање продајом,
- ефикасно праћење и наплата потраживања,
- систем корпоративног управљања.

У периоду од 2023. до 2025. године акценат пословања Банке биће усмерен на:

- наставак пружања постојећих банкарских услуга у сегменту ОИС и државним институцијама као и предузећима у већинском државном власништву;
- анализу тржишта и сагледавање могућности развоја нових производа и услуга за постојеће и нове клијенте из сегмента других правних и физичких лица;
- пласирање производа и услуга кроз дигиталне канале продаје.

Банка ће у поступку реализације, стратешких, односно оперативних циљева, обављати следеће групе послова:

- давати све врсте кредита, отворати документарне акредитиве, издавати банкарске гаранције и преузимати друге финансијске обавезе, уз рестриктиван приступ оцени ризичности пласмана;
- обављати платни промет у земљи и са иностранством;
- примати све врсте депозита;
- обављати послове с хартијама од вредности;
- обављати послове са страним средствима плаћања у земљи (мењачки послови);
- обављати факторинг и есконтне послове;
- издавати и управљати средствима плаћања (укључујући картице);
- пружати остале финансијске услуге.

Циљна група клијената ће се прилагођавати и евентуално проширивати, у складу са одлукама већинског власника Банке.

Динамика развоја Банке у периоду од 2023. до 2025. године биће опредељена остварењем макроекономских претпоставки развоја Републике Србије, као и расположивим финансијским, техничким и кадровским ресурсима Банке. Основна претпоставка успешне и потпуне реализације Стратегије су раст укупног финансијског потенцијала Банке и то пре свега по основу повећања депозитног потенцијала, а самим тим и повећања пласмана, као и јачања капиталне основе Банке.

У складу са стратешким опредељењима Банке која су претходно изложена, Банка ће своје напоре усмерити на остваривању дефинисаних пословних циљева:

6. ЕЛЕМЕНТИ СТРАТЕГИЈЕ И ПЛАНИРАНИ БУДУЋИ РАЗВОЈ (Наставак)

- јачање депозитног потенцијала и повећање нивоа пласмана;
- очување нивоа адекватности регулаторног капитала и стабилности позиције ликвидности, који обезбеђују континуитет и раст пословања Банке;
- увођење нових банкарских производа заснованих на мобилном и електронском банкарству;
- обезбеђење економичног и профитабилног пословања уз ефикасну контролу трошкова;
- одржавање ниског нивоа проблематичних кредита уз висок ниво наплате пласмана;
- стално усклађивање пословања са реалним тржишним околностима и потребама свих клијената, а посебно привредних субјеката од државног и јавног интереса;
- креирање банкарских производа који проистичу из међусобне сарадње са већинским акционарима Банке;
- континуиран развој ИТ подршке у циљу ефикасног управљања, реализације, праћења и контроле свих пословних процеса у Банци.

Са становишта активних послова односно пласмана средстава (кредита) основно стратешко опредељење по питању начина вођења кредитне политике биће непромењено у наредном трогодишњем периоду, тако да ће Банка бити усмерена пре свега према групацији ОИС, јавним предузећима, привредним субјектима у већинском државном власништву, предузећима од јавног интереса и другим клијентима дефинисаним актима оснивача (другим правним лицима и физичким лицима).

Такође, уважавајући обим и интезитет документарних послова стратешких клијената Банке који припадају групацији ОИС, реално је очекивати даље позитивно пословно и репутационо позиционирање Банке на одређеним иностраним тржиштима. Послови са становништвом одвијаће се у ограниченом али примереном обиму у складу са пословном оријентацијом Банке доприносећи комплетности и свеукупној ефикасности производа и услуга које Банка пружа својим клијентима.

Банка интензивно ради на завршетку имплементације софтверског решења Digital Edge која ће омогућити коришћење дигиталне платформе и увођења решења мобилног банкарства у току 2023. године.

7. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Банка је по природи своје делатности изложена следећим најзначајнијим врстама ризика: кредитном ризику, ризику ликвидности и тржишном ризику (који обухвата ризик од промене каматних стопа, девизни ризик и остале тржишне ризике). Банка је такође изложена утицају оперативног ризика, ризика изложености Банке према једном лицу или групи повезаних лица, ризика улагања Банке у друга правна лица и основна средства, као и ризика који се односе на земљу порекла лица према коме је Банка изложена, а које Банка континуирано прати.

Банка има усвојене политике и процедуре којима се обезбеђује контрола и примена свих унутрашњих аката Банке у вези са управљањем ризицима, као и процедура везаних за редовно извештавање Банке у вези са управљањем ризицима. Праћење и контрола ризика су првенствено засновани на успостављању процедура и лимита. Ови лимити одражавају пословну стратегију и тржишно окружење Банке, као и ниво ризика који је Банка спремна да прихвати.

Вредности показатеља пословања (кључних и помоћних индикатора перформанси) су усклађене са претходно дефинисаном склоношћу ка ризицима у складу са Оквиром за дефинисање склоности ка ризицима (RAF) и Изјавом склоности ка ризицима (RAS) у циљу постизања и остваривања стратегије и политике Банке и стратегије и политике управљања ризицима. Индикатори перформанси се тичу профитабилности, квалитета и квантитета капитала, леверица, ликвидности, квалитета активе и усаглашености са регулаторним показатељима.

Банка перманентно прати и мери капацитет прихватљивог нивоа изложености ризицима узимајући у обзир укупну изложеност свим типовима ризика.

Савремена банкарска наука познаје већи број ризика којима су банке изложене, а у наставку је анализа кредитног ризика и ризика ликвидности.

Кредитни ризик

Банка управља кредитним ризиком на нивоу појединачних пласмана са једне стране, свдећи ризик на најмању могућу меру пажљивим анализирањем свих кредита пре него што буду одобрени и савесним вођењем све док не буду враћени, односно са друге стране на нивоу укупног портфолија Банке. Кредитни ризик се идентификује према врсти и року пласмана, финансијском стању дужника, његовој уредности у измиривању обавеза према Банци и квалитету средстава обезбеђења пласмана. Банка прати, контролише и управља кредитним ризиком успостављањем система лимита, којима дефинише ниво ризика који је прихватљив према једном лицу или групи повезаних лица, као и према привредним секторима, гранама делатности, географској структури, врсти производа и сличним факторима ризика. Банка врши класификацију клијената по категоријама ризика и обрачун групних и индивидуалних исправки вредности билансне активе и вероватног губитка по ванбилансним ставкама у складу са прописима и интерним актима Банке.

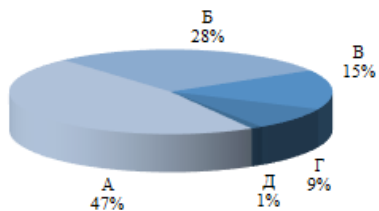
7. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (Наставак)

Табела 14. Структура кредитног портфолија према извршеној класификацији на дан 31.12.2022. године у хиљадама динара

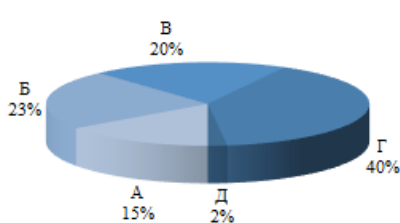
Ознака класификације	Актива која се класификује			Исправке вредности по ИФРС 9	Просечни % исправке
	Билансна	Ванбилансна	Укупно		
1	2	3	4=2+3	5	6=5/4
А	2.647.662	4.110.715	6.758.377	17.244	0,26%
Б	2.878.391	1.179.495	4.057.886	26.413	0,65%
В	1.317.226	873.674	2.190.900	22.407	1,02%
Г	1.161.088	99.149	1.260.237	45.789	3,63%
Д	82.985	82.592	165.577	2.201	1,33%
Укупно	8.087.352	6.345.625	14.432.977	114.054	0,79%

Графикон 11. Графички приказ активе која се класификује и исправке вредности на дан 31.12.2022. године у хиљадама динара

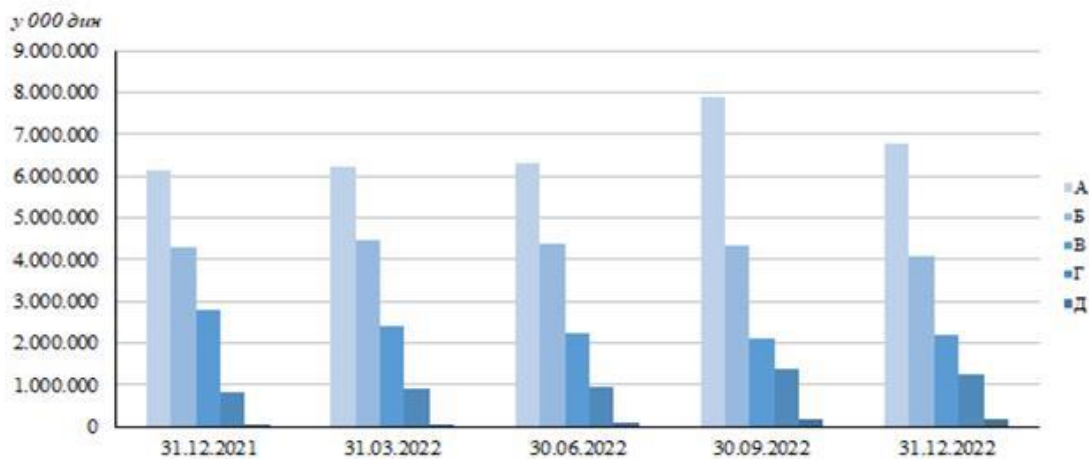
Структура активе која се класификује

МСФИ 9

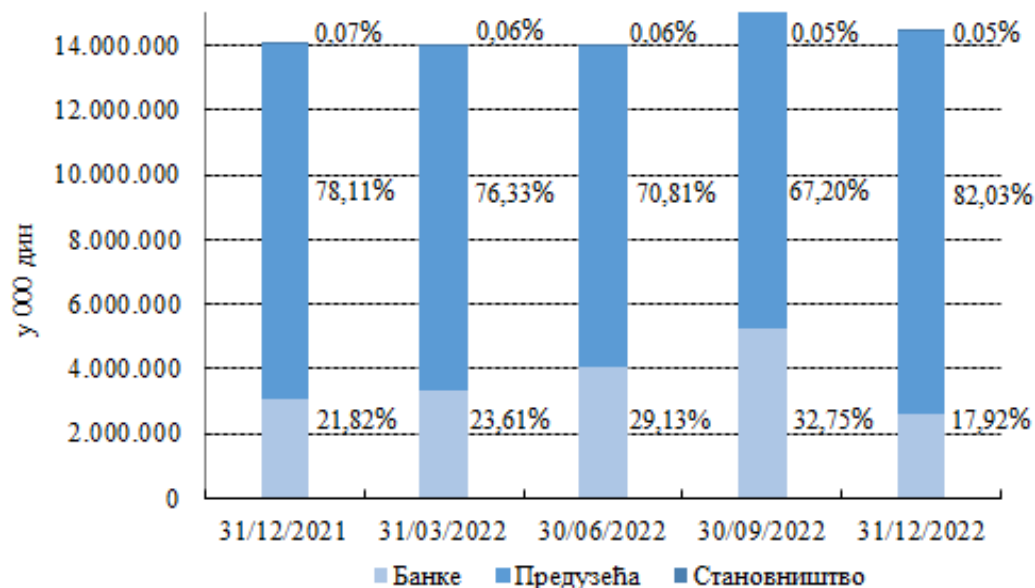

Графикон 12. Кретање квалитета активе током 2022. године

7. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (Наставак)

Графикон 13. Структура портфолија по врсти клијената у току 2022. године

Ризик ликвидности

Банка је у 2022. години пословала у условима континуирано стабилне ликвидносносних позиција, а текућа акумулација динарске и девизне ликвидности каматносно је пласирана на следеће начине:

Табела 15. Преглед пласмана на међубанкарском новчаном тржишту и тржишту финансијских инструмената

Динарски пласмани код домаћих банака и НБС у хиљадама динара	
Преконоћни пласмани банкама	11.150.000
Пласмани банкама на рок до 30 дана	850.000
Преконоћни пласмани код НБС	241.343.000
Реверзна репо куповина ХОВ код НБС	15.683.590
Девизни пласмани код домаћих и страних банака у страним валутама	
Преконоћни пласмани (ЕУР)	291.100
Преконоћни пласмани (УСД)	538.040
Пласмани банкама на рок до 30 дана (ЕУР)	152.300
Пласмани банкама на рок до 30 дана (УСД)	37.960
Пласмани у финансијске инструменте које издаје Република Србија	
Пласмани у динарске обвезнице у хиљадама динара	643.250

7. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (Наставак)

За потребе нивелисања краткорочно исказане неравнотеже између динарских прилива и одлива средстава, као и додатно учвршћивање позиције динарске ликвидности примерено концентрацији, клијентској и рочној структури депозита, Банка је средином прошле године обезбеђивала одређени износ динарских средстава кроз трансакције репо продаје државних ХоВ Републике Србије код НБС у укупном износу свих реализованих репо продаја ХоВ 2.900.000 хиљада динара. Такође, у циљу јачања континуитета оперативне динарске ликвидности, уз истовремено снижавање високог нивоа текуће девизне ликвидности, и са циљем каматносног упошљавања расположивих средстава и кроз трансакције на новчаном тржишту, Банка је током целе 2022. године вршила билатералне своп продаје ЕУР код НБС, чиме је долазила до додатних динарских средстава која је пласирала на међубанкарском тржишту. Укупан износ своп продатих девиза код НБС у прошлој години био је 69.000 хиљада ЕУР.

У току 2022. године укупна позиција ликвидности Банке, исказана кроз оперативно расположива динарска и девизна средства, измиривање обавеза које су доспевале, ниво резерви ликвидности у облику ХОВ Републике Србије као висококвалитетне каматносне, лако утрживе активе, као и кретања основног, ужег, показатеља ликвидности и рача покрића ликвидном активом у односу на прописане интерне и екстерне граничне вредности, била је континуирано стабилна.

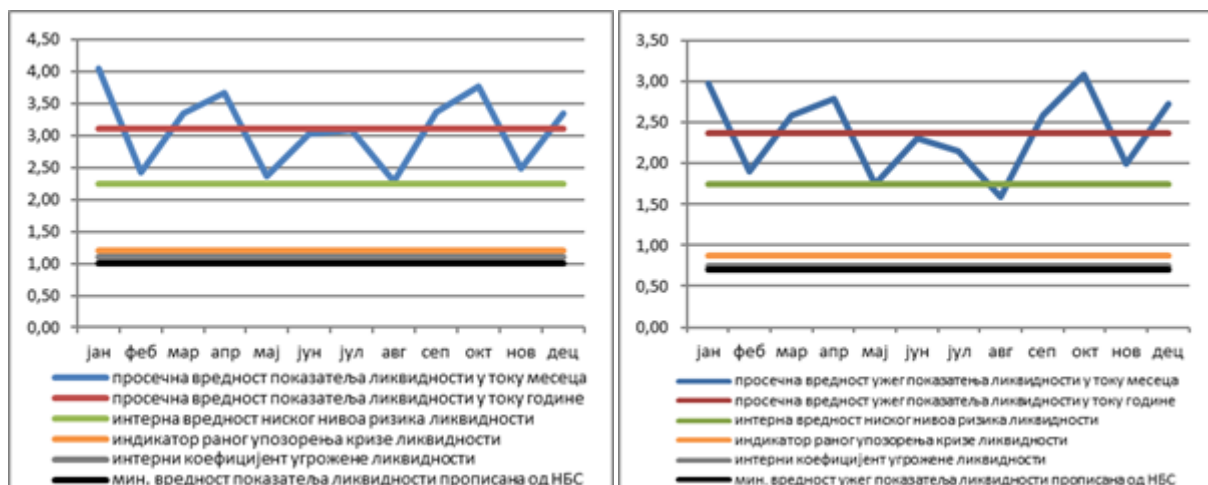
По основу девизне обавезне резерве код НБС Банка је просечно дневно имала издвојена ЕУР средства у износу 8.674 хиљаде, док је просечно стање жиро рачуна и IPS рачуна Банке код НБС износило 1.054.702 хиљаде динара. С обзиром да је степен испуњености динарске обавезне резерве константно био у потребној висини 100%, произилази да је Банка све оперативно расположиве текуће резерве динарске ликвидности у току године каматносно пласирала на новчаном тржишту. Такође, од половине 2022. године сагласно расту каматних стопа за УСД валуту, а потом и од почетка последњег квартала 2022. године када је отпочео раст каматних стопа и за ЕУР, Банка је расположиве резерве девизне ликвидности интензивно преконоћно и на рок пласирала домаћим и код страних банака.

Банка у 2022. години није користила средства обавезне резерве за потребе текуће ликвидности.

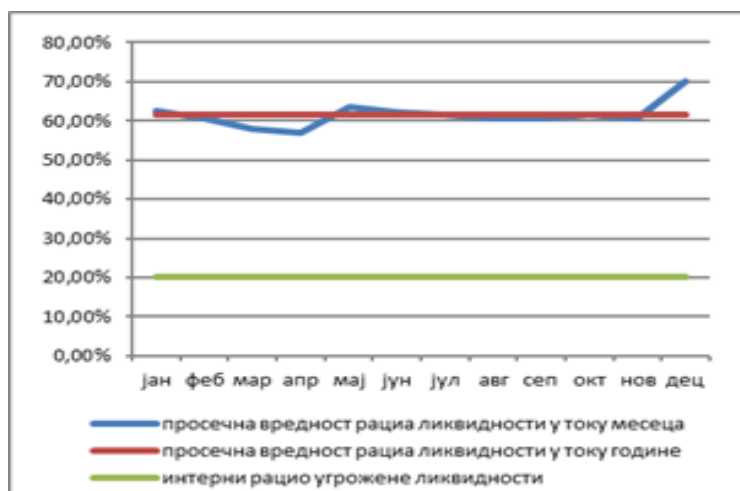
Ризик ликвидности је ризик настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал који произлази из неспособности Банке да изврши своје доспеле обавезе без сношења неприхватљивих губитака. Да би се смањио или ограничио овај ризик Банка настоји да диверсификује своје изворе финансирања, управља активом на начин да у сваком тренутку располаже потребним износима ликвидне и лако утрживе активе, да обезбеди адекватну рочну усклађеност појединачних позиција активе и пасиве, као и да континуирано планира будуће новчане токове, односно потенцијалне приливе и одливе средстава у свом пословању.

7. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (Наставак)

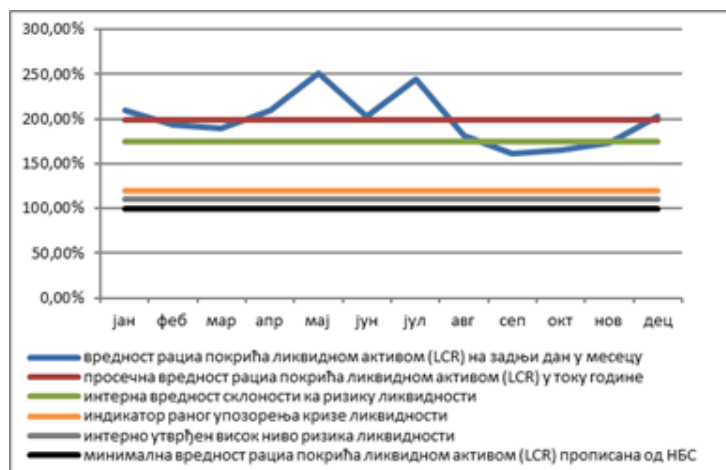
Графикон 14. Кретање показатеља ликвидности у 2022. години

Графикон 15. Кретање рачна ликвидности у 2022. години

Графикон 16. Кретање LCR рачна у 2022. години

7. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (Наставак)

Девизни ризик

Банка управља девизним ризиком настојећи да спречи негативне ефекте промене међувалутарних курсева и курса страних валута у односу на динар (негативне курсне разлике) како на финансијски резултат Банке, тако и на способност комитената да враћају кредите у инострану валуту.

У циљу заштите од девизног ризика, Банка дневно прати кретање девизних курсева на финансијском тржишту, води политику ниске изложености девизном ризику и са корисницима кредита и пласмана уговара валутну клаузулу.

На дан 31. децембра 2022. године показатељ девизног ризика износио је 1,78%.

Табела 16. Дневни извештај о показатељу девизног ризика банке на дан 31.12.2022. године

Позиција	Евро (EUR)		САД долар (USD)		Швајцарски франак (CHF)	Остале валуте	Укупно
	Укупно	Од тога у динарима индексирано девизном клаузулом	Укупно	Од тога у динарима индексирано девизном клаузулом	Укупно	Укупно	
	1	2	3	4	5	7	
Нето спот позиција (1.1 - 1.2)	25.083	2.909.507	12.141	-37	5.005	6.832	49.061
Девизна имовина	10.922.526	2.911.495	865.597	0	9.610	7.659	11.805.392
Девизне обавезе	10.897.443	1.987	853.456	37	4.606	826	11.756.331
Дуга девизна позиција	25.083	0	12.141	0	5.005	7.200	49.429
Кратка девизна позиција	0	0	0	0	0	368	368
Нето отворена девизна позиција							49.429
Капитал							2.774.144
Показатељ девизног ризика							1,78

Графикон 17. Кретање показатеља девизног ризика у 2022. години

8. ПРЕГЛЕД ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

У Републици Србији корпоративно управљање је, на нивоу законске регулативе, регулисано првенствено:

- Законом о привредним друштвима,
 - Законом о рачуноводству,
- а за банке и
- Законом о банкама.

Поменута законска регулатива успоставља основне принципе корпоративног управљања.

Органи и одбори Банке конституисани су у складу са Законом о банкама.

У складу са Законом о банкама органи Банке су:

- Скупштина акционара;
- Управни одбор и
- Извршни одбор.

У складу са Законом о банакама у Банци су организовани:

- Одбор за праћење пословања (одбор за ревизију);
- Кредитни одбор и
- Одбор за управљање активом и пасивом.

Надлежности и овлашћења свих органа и одбора Банке су заснована на одговарајућим законским прописима и дефинисана су интерним актима од којих се посебно издвајају:

- Уговор о оснивању;
- Статут Банке;
- пословници о раду органа Банке и
- друга интерна акта.

Табела 17. Чланови Извршног одбора:

Редни бр.	Име и презиме
1	Весна Јокановић, Председница Извршног одбора
2	Бранка Вуковић, Члан Извршног одбора

Табела 18. Чланови Управног одбора:

Редни бр.	Име и презиме
1	Горан Момчиловић, председник Управног одбора
2	Ненад Иванчевић, члан Управног одбора
3	Милан Антић, члан Управног одбора
4	Зоран Бингулац, члан Управног одбора
5	Сања Загорац Кнежевић, члан Управног одбора

Банка у свом пословању примењује Кодекс корпоративног управљања који је усвојен од стране Управног одбора Банке. Текст Кодекса корпоративног управљања је објављен на интернет страници Банке (www.srpskabanka.rs).

8. ПРЕГЛЕД ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА (Наставак)

Правила корпоративног управљања имплементирана су кроз интерна акта Банке и сви запослени у Банци настоје да у самој примени истих не постоје одступања.

Кодексом корпоративног управљања успостављени су принципи корпоративне праксе према којима се, у пословању, понашају и придржавају носиоци корпоративног управљања Банке. Циљ Кодекса је увођење добрих пословних обичаја у области корпоративног управљања, равноправан утицај свих заинтересованих страна, постојећих акционара, запослених, клијената, органа Банке, државе и др. Коначан циљ је обезбеђење дугорочног и одрживог развоја Банке.

Основни принципи овог кодекса су:

- транспарентност пословања,
- заштита права акционара,
- јасно утврђене надлежности органа управљања Банке,
- избегавање сукоба интереса,
- ефикасна унутрашња контрола и
- ефикасан и јасан систем одговорности.

Банка посебну пажњу посвећује транспарентности свих информација о производима и услугама које нуди својим клијентима које информисе кроз:

- континуирано информисање о производима и услугама Банке кроз одговарајуће канале комуникације, и
- пружање тачних и разумљивих информација о карактеристикама производа и услуга, посебно о висини каматних стопа и накнада.

Банка у пословању примењује политику безбедности информација и сертифицирана је по захтевима стандарда ИСО 27001:2013 – Систем менаџмента безбедношћу информација. Органи управљања Банке исказују одлучност за очување система за управљање безбедношћу информација и заштите података о личности, а кроз јасно опредељење за чувањем поверљивости, интегритета и доступности, како информација везаних за пословање, тако и информација клијената и заинтересованих страна.

Систем интерних контрола

У складу са Законом о банкама, Банка је успоставила одговарајући систем интерних контрола на начин који омогућава континуирано праћење ризика којима је Банка изложена у свом пословању.

Систем интерних контрола састоји се, нарочито, од:

- Функције управљања ризицима,
- Функције усклађености пословања и
- Функције унутрашње ревизије.

Рачуноводствене политике Банке

У складу са чланом 50. Законом о банкама, Банка води пословне књиге и рачуноводствену евиденцију и припрема годишње финансијске извештаје, који истинито и објективно одражавају њено пословање и финансијско стање. Садржај и облик финансијских извештаја утврђени су Законом о рачуноводству, Законом о банкама и другим прописима Народне банке Србије. Приликом састављања годишњих финансијских извештаја банке су дужне да примењују међународне стандарде финансијског извештавања, од дана који је надлежно међународно тело одредило као дан њихове примене.

8. ПРЕГЛЕД ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА (Наставак)

Рачуноводственим политикама Банке уређују се: основни принципи, оквири и поступци за начин вођења пословних књига, начин вредновања и признавања свих облика имовине и обавеза, прихода и расхода, као и састављање финансијских извештаја у складу са захтевима МРС (Међународни рачуноводствени стандарди), МСФИ (Међународни стандарди финансијског извештавања) и тумачењима овлашћених регулаторних тела, као и одговорности.

Рачуноводствене политике представљају посебне принципе, основе, конвенције, правила и праксу усвојену од стране Банке за вредновање билансних позиција, састављање, презентацију и обелодањивање финансијских извештаја. Усвојене рачуноводствене политике односе се на признавање, престанак признавања, мерење и процењивање средстава, обавеза, прихода и расхода Банке.

У избору рачуноводствених политика примењују се начела: разумљивост, релевантност, поузданост, суштина изнад форме, материјални значај, неутралност, опрезност, свеобухватност, доследност, упоредивост, благовременост, равнотежа између користи и трошкова и други критеријуми на које упућује Концептуални оквир за финансијско извештавање.

Политике разноликости

У Републици Србији политика разноликости је, на нивоу законске регулативе, регулисана Законом о родној равноправности из маја 2021. године.

Законом о родној равноправности уређује се стварање једнаких могућности у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама.

Законом се уређују и мере за сузбијање и спречавање свих облика родно заснованог насиља, насиља према женама и насиља у породици.

Политика једнаких могућности подразумева:

- 1) равноправно учешће жена и мушкараца у свим фазама планирања, припреме, доношења и спровођења одлука које утичу на положај жена;
- 2) узимање у обзир различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим интересима;
- 3) предузимање мера којима се обезбеђује једнака полазна тачка за остваривање принципа једнаких могућности за лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају по основу пола, полних карактеристика, односно рода, посебно припадника осетљивих друштвених група.

Банка је и у 2022. години водила рачуна о примени свих законски норми, стручности и оспособљености при запошљавању и унапређењу успостављене родне равноправности, једнакости и равнотеже посебно у пружању једанких шанси и женама и мушкарцима.

9. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било значајних догађаја након датума биланса стања који би захтевали обелодањивање или корекцију извештаја за 2022. годину.

10. ОСТАЛО

Банка нема огранке, односно издвојене организационе делове осим једне експозитуре у седишту Банке.

Банка није вршила откуп сопствених акција.

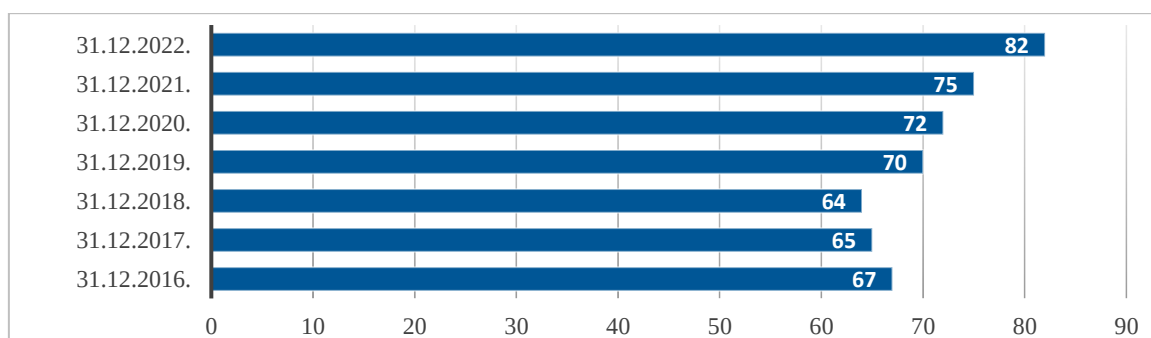
11. НЕФИНАНСИЈСКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Организација и кадрови

Банка послује са седиштем у Београду у ул. Савска број 25 и са једном експозитуром у седишту Банке.

На дан 31.12.2022. године Банка је имала 82 запослених. Докторат, магистратура, висока и виша школска спрема обухватају 86% запослених (од чега је четири магистра и један доктор наука).

Графикон 18. Број запослених од 2016. до 2022. године

Табела 19. Старосна и полна структура запослених на крају 2022. године

Године старости	До 30 година	31 – 40 година	41 – 50 година	51 – 60 година	Преко 60 година	УКУПНО
Жене	2	10	26	13	5	56
Мушкарци	1	6	9	8	2	26
УКУПНО	3	16	35	21	7	82

Банка као друштвено одговоран послодавац, између осталог, посвећена је стварању радног окружења у коме се негује међусобно поштовање и уважавање без обзира на пол, род, године старости или неко друго лично својство.

Банка спроводи мере које се односе на остваривање и унапређење родне равноправности запослених на основу годишњег плана мера за остваривање и унапређење родне равноправности, који усваја Извршни одбор.

У циљу остваривања и унапређивања родне равноправности у свим сферама делатности и пословања Банке, уз истовремено поштовање свих специфичности банкарског пословања, одређују се следеће посебне мере за остваривање и унапређење родне равноправности:

11. НЕФИНАНСИЈСКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

- Приликом попуњавања упражњених извршилачких, као и руководећих радних места, односно приликом заснивања радног односа, тежити постизању једнакости у погледу полне структуре запослених али уважавајући, пре свега, потребна стручна знања и способности за обављање одређених послова; тежити полној једнакости у органима управљања, одборима, комисијама и сл.;
- Успостављање средине у којој постоји међусобно уважавање и поштовање без обзира на пол и лична својства, као и подизања свести свих запослених о значају родне равноправности и нужности њеног успостављања, неговања и унапређења а кроз континуирано стручно усавршавање и додатне обуке и едукације запослених за подстицање родне равноправности, професионалну комуникацију, препознавање, елиминисање и заштиту од дискриминације на основу било ког личног својства односно истоветност у поступању према свима; коришћење родно осетљивог језика, односно језика који је у складу са граматичким родом, у мери у којој је могуће имајући у виду уобичајену терминологију у оквиру банкарског пословања;
- Пружање једнаких могућности за континуирани професионални развој свих запослених, као и једнаких могућности за напредовање, без обзира на пол и друга лична својства у циљу остваривања и унапређења родне равноправности;
- Континуирано стручно усавршавање и оспособљавање запослених за равноправно учешће у пословању Банке; предлози за организовање обука, семинара, тренинга, различитих облика стручног усавршавања и сличних едукација запослених треба да буду условљени потребама посла и процеса рада, с тим што је потребно приликом давања предлога тежити ка унапређењу родне равноправности;
- Основна зарада за пуно радно време и стандардни радни учинак утврђује се искључиво на основу следећих критеријума: врсте и степена стручне спреме, сложености посла, услова рада и степена одговорности, те за обављање истих послова на истом радном месту мора бити једнака без обзира на пол и друга лична својства запосленог, без могућности одступања;
- Жене не смеју бити изложене дискриминацији приликом заснивања радног односа, као ни у случају одсуства због одржавања трудноће, породичног одсуства и одсуства са рада ради неге детета, те се радни однос заснива независно од могућег наступања неког од ових фактора, а након истека ових одсустава, запослене се без изузетка враћају на рад.

Табела 20. Полна структура запослених према врсти радних места на крају 2022. године

Врста радних места	Мушкарци	Жене	Укупно
Руководећа	7	12	19
Извршилачка	19	44	63
Укупно	26	56	82

Кодексом пословне етике Српске банке а.д. Београд утврђују се етичка начела и правила пословног понашања које примењује Банка у свом пословању. Циљ овог кодекса је да се поставе стандарди интегритета и понашања запослених у Банци и обезбеди обављање пословних активности Банке у складу са пословним моралом, добрим пословним обичајима и начелом савесности и поштења. Кодекс такође дефинише правила за идентификовање и спречавање потенцијалне корупције како би се заштитио интегритет и репутација Банке.

Управљање људским ресурсима заснива се на:

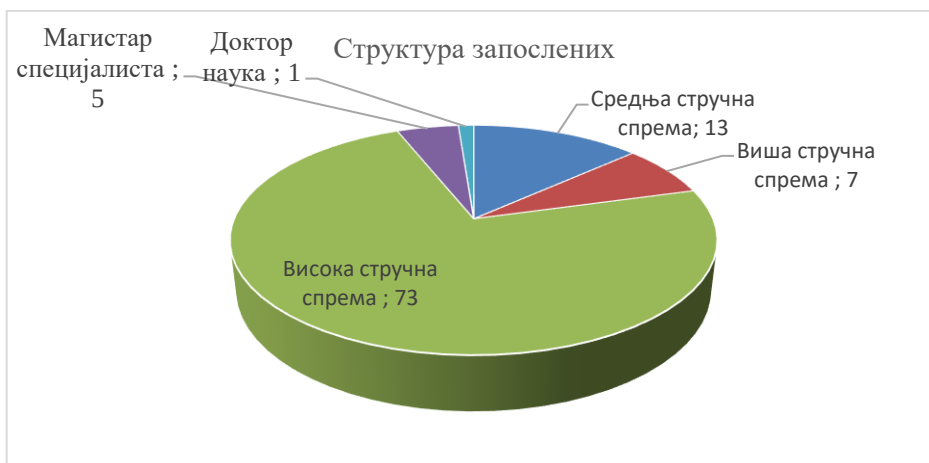
- сталном професионалном усавршавању запослених кроз похађање стручних семинара, интерне обуке, праћење и усвајање нових технологија/услуга;
- унапређењу и развоју међуљудских односа,
- развијању и неговању лојалности према Банци,
- идентификовању и запошљавању кадрова са одговарајућим квалификацијама.

Банка на континуираној основи профилише потребну структуру радних места ради усклађивања са регулаторним оквиром, новим условима пословања и новим технологијама. У домену корпоративне безбедности, Банка ће и убудуће радити на одржавању и унапређењу система техничке заштите, као и на селекцији кадрова за обављање појединих послова, а све у циљу повећања степена безбедности пословања, имовине и лица.

11. НЕФИНАНСИЈСКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Систем праћења рада запослених, интерне и екстерне обуке запослених, као и континуирано подизање корпоративне културе на виши ниво, биће један од начина унапређења рада и пословања Банке.

Графикон 19. Структура запослених према стручној спреми

Табела 21. Старосна и стручна структура запослених по броју запослених на крају 2022. године

Године старости / Стручна спрема	До 30 година	31 – 40 година	41 – 50 година	51 – 60 година	Преко 60 година	УКУПНО
Средња стручна спрема	2	1	4	4	0	11
Виша стручна спрема	1	1	2	1	1	6
Висока стручна спрема	0	13	26	14	7	60
Магистар специјалиста	0	1	2	1	0	4
Доктор наука	0	0	1	0	0	1
УКУПНО	3	16	35	20	8	82

Банка колективно осигурава све запослене за случај тежих болести и хируршких интервенција и за случај смрти услед незгоде и инвалидитета, а омогућила је и за све запослене превентивни систематски лекарски преглед. Такође за све запослене Банка уплаћује премију за добровољно пензијско осигурање до неопорезивог износа.

У складу са законским и подзаконским одредбама, као и интерним актима, унапређиваће се услови рада у Банци са аспекта безбедности и здравља на раду како би се допринело бољим условима рада запослених.

Банка има закључен Уговор за обављање послова лица за безбедност и здравље на раду са привредним друштвом за услуге из те области.

Обавеза Лица за безбедност и здравље на раду састоји се у вршењу стручних и консултантских услуга у области безбедности и здравља на раду, и то:

- праћење и спровођење мера заштите на раду;
- оспособљавање и обука новозапослених лица за безбедан и здрав рад;
- учешће и активност у истрази акцидената и инцидената;
- пријављивање повреда на раду и професионалних обољења;
- присуство инспекцијском надзору, као и
- извештавање Банке – месечно, квартално и годишње.

Општи принципи борбе против корупције

Приступ борби против корупције и сукоба интереса утврђен је Политиком управљања сукобом интереса Српске банке а.д. Београд, као и Процедуром Управљање ризиком од настанка корупције и сукоба интереса.

Сви запослени су одговорни за поштовање интерних процедура и свих примењивих антикорупцијских закона у обављању својих дужности.

Према клијентима, акционарима, запосленима, добављачима, државним органима и регулаторним органима, конкуренцији, медијима и друштву у целини, Банка и њени запослени се односе у складу са прописима и пословним интересима Банке али увек професионално и са уважавањем. Банка у односу са наведеним лицима и органима негује конструктиван, транспарентан и отворен дијалог, заснован на поштовању и пословности.

Улагања у заштиту животне средине

У складу са Законом о заштити животне средине Банка плаћа накнаду за заштиту и унапређење животне средине. Банка у оквиру својих делатности подстиче јачање свести о значају заштите животне средине. Банка и њени запослени су дужни да у вршењу своје привредне активности испуњавају обавезе из прописа о заштити животне средине.

Банка доприноси очувању животне средине тако што одговорно управља отпадом у сарадњи са привредним друштвима која су специјализована за послове складиштења и третирања отпада. Физичко уништавање безвредног регистраторског материјала по решењу Архива града Београда, Банка је поверила фирми која тај папир даје на даљу прераду и рециклажу.

Активности истраживања и развоја

У сегменту развоја нових производа и услуга Банка настоји да на бази информација и закључака које добије кроз активности истраживања тржишта и потреба клијената развије и тржишту понуди модификоване постојеће производе, односно потпуно нове производе и услуге.

Дигитална трансформација Банке као један од циљева у даљем развоју, захтева увођење нових информационих технологија које утичу и мењају традиционалне банкарске моделе и уводе нов начин комуникације с клијентима. Банка је фокусирана на то да клијент буде у центру пажње и у складу са тим свеобухватно приступа изградњи окружења које ће клијентима обезбедити јединствено позитивно искуство у коришћењу банкарских производа и услуга.

Дигитално банкарство омогућава клијентима да брзо и лако, путем својих мобилних телефона и интернета, завршавају своје финансијске обавезе или аплицирају за поједине банкарске услуге. Оно подразумева потпуну дигитализацију пословних процеса и њихову аутоматизацију.

Банка је у току 2022. године наставила имплементацију Digital Edge за потребе усклађивања са обавезама утврђеним правилима рада IPS NBS и омогућавање коришћење дигиталне платформе и увођење решења мобилног банкарства за правна и физичка лица. Завршетак имплементације се очекује у току 2023. године.

Друштвено одговорне активности

Банка пружа добротворну подршку друштву и подржава друштвено одговорно пословање у смислу остваривања позитивног утицаја на развој друштва у целини и у складу са интерним актима Банке. Све добротворне активности Банка спроводи легитимно, транспарентно и оне нису усмерене ка стицању било какве пословне или друге предности која би се могла сматрати непримереном.

Прилог 1 БИЛАНС УСПЕХА
Биланс успеха за 2022. годину и поређење са Билансом успеха у 2021. години у 000 динара

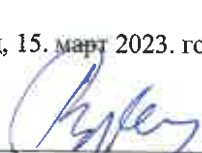
Назив позиције	Остварење 31.12.2022.	Остварење 31.12.2021.	% раста / пада
Приходи од камата	563.822	479.297	17,6
Расходи камата	228.939	123.967	84,7
Нето приход по основу камата	334.883	355.330	-5,8
Приходи од накнада и провизија	238.068	161.346	47,6
Расходи накнада и провизија	41.477	11.095	273,8
Нето приход по основу накнада и провизија	196.591	150.251	30,8
Нето губитак по основу промене фер вредности финансијских инструмената	3.935	118	3234,7
Нето добитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности	2.706	19.084	-85,8
Нето добитак по основу заштите од ризика	29	0	-
Нето приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне калузуле	4.663	19.244	-75,8
Нето расход по основу обезвређења финансијских средстава која се не вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	7.507	44.638	-83,2
Нето добитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по амортизованој вредности	0	6.062	-100,0
Остали пословни приходи	36.261	36.858	-1,6
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ ПРИХОД	563.691	542.073	4,0
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	182.021	162.251	12,2
Трошкови амортизације	81.887	73.439	11,5
Остали приходи	19.341	13.450	43,8
Остали расходи	296.251	299.583	-1,1
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	22.873	20.250	13,0
Добитак по основу одложених пореза	13.524	0	-
Губитак по основу одложених пореза	837	3.913	-78,6
ДОБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА	35.560	16.337	117,7

Прилог 2 БИЛАНС СТАЊА

Биланс стања на дан 31.12.2022. године и поређење са Билансом стања на дан 31.12.2021. године у 000 динара

Назив позиције	Остварење	Остварење	% раста / пада
	31.12.2022.	31.12.2021.	
АКТИВА			
Готовина и средства код централне банке	4.896.167	2.040.070	140,0
Хартије од вредности	6.079.029	6.633.975	-8,4
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	9.409.545	4.088.384	130,2
Кредити и потраживања од комитената	5.400.775	5.163.505	4,6
Нематеријална имовина	26.562	41.293	-35,7
Некретнине, постројења и опрема	1.500.466	1.462.554	2,6
Инвестиционе некретнине	457.205	452.882	1,0
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	48.202	47.027	2,5
Остала средства	10.809	10.450	3,4
УКУПНА АКТИВА	27.828.760	19.940.140	39,6
ПАСИВА			
Обавезе по основу деривата	2.982	0	-
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	1.825.515	2.519.447	-27,5
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	22.965.597	13.828.139	66,1
Резервисања	38.979	46.264	-15,7
Одложене пореске обавезе	87.679	93.421	-6,1
Остале обавезе	126.651	99.248	27,6
УКУПНО ОБАВЕЗЕ	25.047.403	16.586.519	51,0
Акцијски капитал	2.846.536	2.846.536	0,0
Добитак	35.560	16.337	117,7
Резерве	0	490.748	-100,0
Нереализовани губици	100.739	0	-
УКУПНО КАПИТАЛ	2.781.357	3.353.621	-17,1
УКУПНО ПАСИВА	27.828.760	19.940.140	39,6

Београд, 15. март 2023. године

 Мирјана Бојат
 Директор Одељења
 рачуноводства, финансија и
 извештавања

 Бранка Вуковић
 Члан Извршног
 одбора

 Весна Јокановић
 Председник Извршног
 одбора